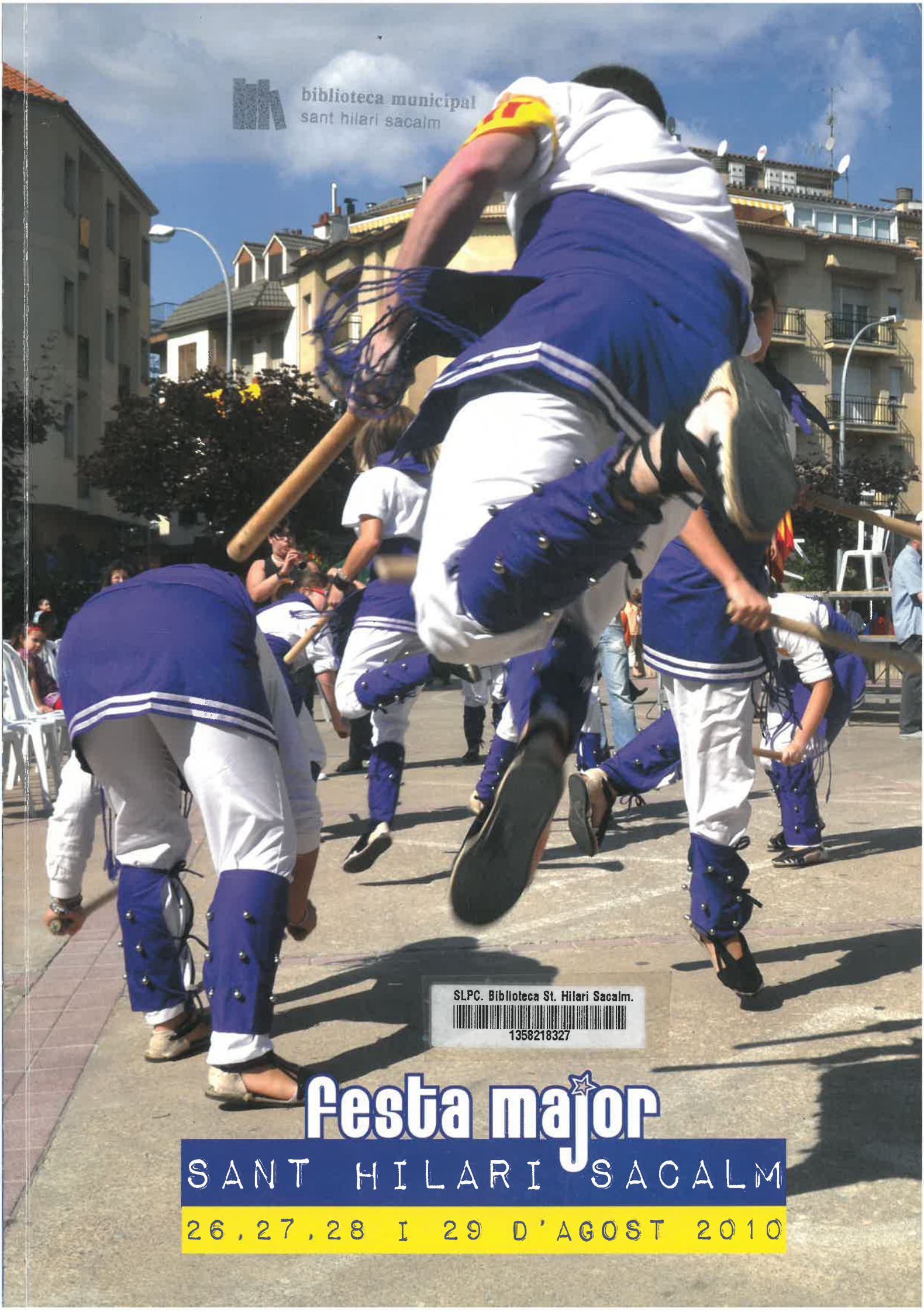

biblioteca municipal
sant hilari sacalm

SLPC. Biblioteca St. Hilari Sacalm.
1358218327

festa major

SANT HILARI SACALM

26, 27, 28 I 29 D'AGOST 2010

Font Vella

FONT D'OR

TRANSPORTS
Ricard Moragas i Fills, S.A.

MASÓ PASTISSER

Bonpreu
Us desitgem Bona Festa Major!
ens trobaràs a:
Passeig de la Font del Ferro, 61 - SANT HILARI SACALM
ATENCIÓ AL CLIENT 902 16 09 25
HORARI:
de dilluns a dissabte:
de 9 a 21 h.
Sempre a prop teu!

Font Vella
Hotel Balneari
Sant Hilari Sacalm • Girona
★ ★ ★ ★

RECUMAS
RECUPERACIONS MASNOU, SL
Polígon Ind. Molí de les Planes
C/ Rec del Molí, 3-5 / 08470 Sant Celoni (Barcelona)
Tel. 93 867 07 95 / Fax.93 867 52 60

Diputació de Girona

Programa de la Festa Major de Sant Hilari Sacalm 2010
Editat per les Àrees de Cultura i Festes de l'Ajuntament de Sant Hilari.
Portada: "Ball de Bastons" de Joan Juvanteny Ros, **1r Premi** Concurs de Fotografia de Sant Hilari 2010
De les fotografies antigues, se n'indica la procedència o són de l'arxiu A.S.V.
L'Ajuntament ha convidat a participar totes les diferents entitats del poble i s'han publicat tots els escrits que han arribat.

L'Ajuntament no comparteix, necessàriament, l'opinió dels autors.
No és permesa la reproducció total o parcial dels escrits i de les fotografies sense el permís dels autors.
Coordinació: Àrea de Cultura de l'Ajuntament de Sant Hilari Sacalm
Maquetació, disseny i impressió: Gràfiques Montseny
D.L.: Gl-1025-2010

salutació de l'alcalde

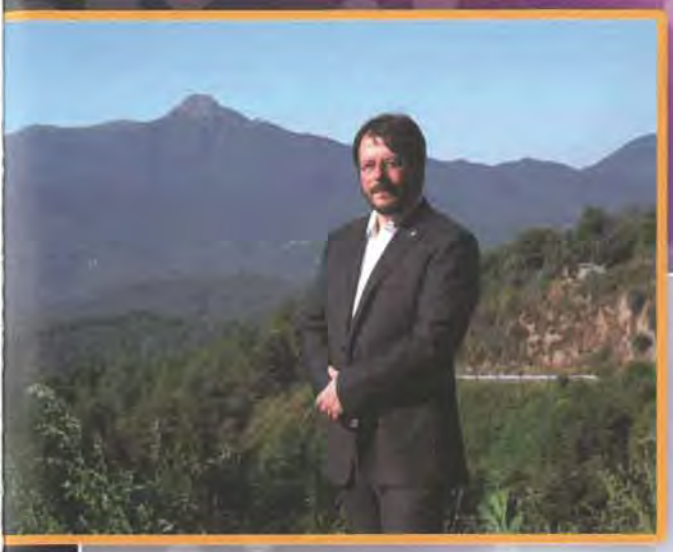

Benvolguts, hilariencs i hilarienques

Ja hi tornem a ser novament!. La nostra festa més gran truca a la porta. Com aquell que diu en tanquem una per obrir-ne una altra, de fet, la Comissió de Festes ja fa mesos que escalfa motors.

La Festa Major és la festa més popular de Sant Hilari i transforma el poble omplint-lo d'activitats, de música, de fantasia i d'imaginació. Una vegada més, per la seva oferta àmplia i diversa, la Festa Major ha esdevingut un dels actes del cicle festiu més complexos d'organitzar, perquè ha de ser la festa de tots, petits i joves, adults i grans, tothom s'hi ha de sentir representat. Per això, del primer a l'últim, hi hem posat el millor de nosaltres mateixos a l'hora de preparar-la.

Historia, tradició i sentiments. La Festa Major de Sant Hilari ho combina tot. Des del pregó, passant per les sardanes, fins a l'últim ball, la festa aporta per a tots els vilatans un ampli ventall d'emocions difícils de descriure i fàcils de gaudir-ne. Per aquest motiu, com a alcalde, és un orgull poder viure i veure la festa des de la perspectiva en què la visc, sense perdre'n detall, ni acte.

Cada any, el pregó dóna el tret de sortida de la Festa Major de la mà de persones que estan directament relacionades amb el poble, que han demostrat, de la forma més sincera, durant la seva trajectòria professional i humana la seva estima cap a la nostra vila.

Sou vosaltres, veïns i veïnes, els que feu la festa que avui tenim, els responsables de convertir-la en un referent en les nostres comarques i més enllà, essent un exemple d'exemples. La Festa Major és de tots els vilatans, de vosaltres, els que, des de sempre, la feu créixer, la conserveu i l'emmotlleu a les noves circumstàncies i realitats. És de debò mèrit de tothom, dels que aneu al ball, al concert, a les carpes joves o a l'ofici. També d'aquells que gaudiu la festa des d'una perspectiva d'espectador. Sense uns i altres, la festa no tindria sentit.

Per tant, voldria aprofitar aquestes ratlles per donar les gràcies a tots els que estimeu la festa, per haver sabut mantenir viva una tradició d'aquestes característiques i haver-la també adaptat als nous temps.

En tot aquest camí, voldria assenyalar la tasca de la Comissió i de la Regidoria de Festes, a les persones a títol individual i, per desomptat, a l'ajuda de les entitats, a les firmes comercials del nostre poble i a l'esforç d'organització realitzat, sabedor que tots i cadascun dediquen de forma completament desinteressada molt del seu temps a aquesta i altres festes del nostre poble.

Ho han fet de forma valenta, ja que les dificultats econòmiques que passem també afecten, i de manera molt directa, els ajuntaments i, de retruc, tot allò que s'hi cou. Però alhora som conscients que precisament en moments difícils és quan es fan més necessaris l'oci i la diversió. Per això, tot i les restriccions pressupostàries, hem fet tots els possibles per oferir-vos un programa extens i variat, amb propostes diverses al gust de tothom, tal com podeu veure en el programa que teniu a les mans.

Després de les dificultats quotidianes, el cos ens demana gresca. Així, us animo a sortir al carrer com mai, a anar als actes com mai, i a ballar com mai. Gaudiu de la nostra Festa Major amb alegria i ganes de passar-ho bé, però sense oblidar el respecte i el civisme envers la resta de veïns i la nostra vila. Sortiu al carrer, divertiu-vos i encomaneu aquest sentiment a tots els que us envolten.

De tot cor, bona Festa Major!

Joan Garriga i Crous
Alcalde

Pregó 09

Festa major

És un honor per a mi i per a tota la meva família ser la pregonera de la Festa Major de Sant Hilari. Gràcies a l'Ajuntament i a la Comissió de Festes per donar-me aquesta magnífica oportunitat.

Voldria compartir aquest honor amb tots els homes i les dones que al llarg dels últims cinquanta anys hem decidit fer de Sant Hilari el nostre poble d'acollida, per viure-hi, per veure créixer la nostra família i per arrelar-nos. A molts de nosaltres, Sant Hilari i les seves riqueses naturals, com l'aigua, la fusta dels boscos i la bellesa del paisatge, ens van donar l'oportunitat de treballar -a les fonts, al bosc, a les torneries i a l'hostaleria, entre d'altres- per progressar.

Per a uns, el primer lligam amb el poble va ser l'estimació a la nostra parella i, per a altres, la decisió de viure a Sant Hilari va ser condicionada per la bellesa d'aquest immens paradís que envolta el nostre poble, una serralada aïllada i alhora molt propera a les grans ciutats, amb una vegetació i fauna exuberant, amb una gran abundor d'aigües que no pot deixar indiferent a ningú quan és té l'oportunitat de conèixer-la. Sigui quin sigui el motiu de la nostra decisió, es ben cert que Sant Hilari ha estat en el passat i continua essent en el present "una terra d'oportunitats." Una terra d'oportunitats que cal cuidar i protegir.

Tots els forasters amb els anys ens hem acostumat al clima. Els primers hiverns de la nostra estada a Sant Hilari se'ns feien molt i molt llargs, pel fred, la neu i les carreteres gelades. En canvi, a l'estiu l'adaptació era gairebé immediata perquè gaudíem, com el qui més, de la seva bonança i la calidesa de les seves nits. Aquesta ha estat una de les raons que ha fet de Sant Hilari una de les primeres poblacions d'estiuejants del país: una bona temperatura estival i la diversitat de les seves d'aigües curatives; però crec que molts de nosaltres el lligam més fort amb aquesta terra l'hem fet durant la tardor. Ningú es pot quedar impassible davant l'esclat de la natura. Les Guilleries són un paisatge únic, amb una vegetació molt densa i molt rica, que ens permet gaudir alhora de zones molt frondoses i de clarianes magnífiques, d'indrets molt enlairats que ens regalen unes imatges de vertigen.

Amb els anys hem incorporat noves paraules, i noves expressions, que encara que les diguem amb la nostra

llengua materna, formen part ja de nosaltres. Vinguem d'on vinguem, d'Andalusia, d'Extremadura, de Galícia, de Portugal, de qualsevol altre lloc del món, també de Lleida. Per exemple, ara ja no anem a buscar bolets, anem a caçar bolets; no esternudem, sinó que xaboirem, o diem que tenim molta xarror, quan tenim molta set o que això es més vell que en Met de la Burra, quan una cosa es molt vella; endavant les atxes, quan volem donar ànims a una persona, i ara pla, vaig dir quan em van proposar fer el pregó.

També hem après a incorporar a les nostre vides l'orgull pels isards, com a Sant Hilari no hi ha cap altre lloc al món. Quan algú ens pregunta d'on som diem, sense dubtar-ho, de Sant Hilari. Ho fem amb el cap ben alt i una mitja rialla tot pensant "no saps el que t'estàs perdent a la teva vida".

Com a consellera del Govern de la Generalitat, he procurat al llarg d'aquests últims dos anys i mig ser una bona ambaixadora del meu poble. Sempre que se m'ha donat l'oportunitat he parlat de Sant Hilari i ho he fet amb passió, intentant transmetre totes les bones percepcions que tinc del poble i de la seva gent. Perquè jo soc hilarienca per convicció i perquè Sant Hilari em dóna la serenor, l'empenta i la força que necessito per representar al Govern del meu país. Estic al capdavant d'una conselleria molt complexa. Tot el nostre treball va destinat a millorar el benestar de les persones que necessiten d'un suport de l'administració per aconseguir més qualitat de vida, i més oportunitats per a fer-hi front.

Les polítiques socials tenen una importància cabdal en un moment com l'actual. Sense uns serveis socials de qualitat no podem garantir els nivells de cohesió adequats, ni d'igualtat d'oportunitats per a tothom. Actualment, a més dels efectes de la crisi econòmica, hem de tenir en compte que estem vivim en una època de canvis socials molt accelerats. Vivim uns moments de transformació socioeconòmica profunda, acompanyada de canvis socials com l'envelliment demogràfic, canvis en les estructures familiars o la gestió de la immigració. D'aquests canvis fa temps que en parlem, però ara també cal afegir les dificultats que tenen els nostre joves per emancipar-se i també les dificultats econòmiques de moltes famílies a causa de l'atur.

Avui ha crescut molt la demanda de nous serveis en l'àmbit de l'atenció a les persones, i com a govern del país hem de saber donar-hi les respostes adequades. Però per a fer front a les noves necessitats socials necessitem de més recursos econòmics. Fa poc dies s'ha tancat amb l'Estat Espanyol un nou acord de finançament per a Catalunya, que millora el que teníem, i que ens ha de permetre reduir el dèficit fiscal. Per primer cop en trenta anys s'elimina la discriminació fiscal per càpita, i ens situa per sobre de la mitjana. I-per primer cop es consolida una partida pressupostària pel català.

Aquests nous recursos han de permetre sortir més enfortits de la crisi actual, poder atendre millor les necessitats socials i consolidar el sistema català de serveis socials, un sistema que l'hem fet d'accés universal. Ha estat gràcies al govern d'esquerres i catalanista que les classes mitjanes de Catalunya tenen accés a la protecció social. Hem fet uns serveis socials per a tothom, que

amb el temps s'aniran desenvolupant. Calia posar la primera pedra, i ara hem de construir tot el sistema. Aquest govern està decidit a fer-ho.
Uns serveis socials que són també un sector clau per al canvi productiu que ha de viure el país, perquè en aquests moments donem atenció a les persones i som capdavanters amb la creació de nous llocs de treball. Per construir aquest nou sistema ens cal personal altament format i un fort impuls en l'àmbit de la recerca i la innovació de les empreses perquè produeixin tecnologia que pugui ser aplicada en l'àmbit de la discapacitat o de la dependència i que pugui ser d'utilitat per a tothom. Això obre les portes a nous productes molt més competitius.

Però la protecció social també necessita als emprenedors socials, empresaris i empresàries que entenen que no estan sols al món i que veuen la seva empresa com un element de transformació social, empreses que donen valor a la responsabilitat social i a la responsabilitat mediambiental. Si alguna cosa ens ha quedat clara de la crisi és que l'egoisme i l'excés d'individualisme ens ha portat al fracàs. L'estat català del benestar és responsabilitat de tots i totes i arribarem més lluny cooperant que competint.

Estic convençuda que l'acció social és ara més necessària i útil per al país per ajudar-nos a sortir de la crisi i encarar el futur amb optimisme. I és amb optimisme que hem d'encarar aquesta nova festa major, dies per compartir amb la família i amb els amics. Per a la meva família aquesta serà una Festa Major molt especial, un petit personatge que es diu Blai, i que ja ens ha fet perdre a tots el cap, ha decidit avançar deu dies el seu naixement per no perdre's la Festa Major.

Gaudiu de tots els actes programats, tant per a petits i com pels qui són una mica més grans, deixem per uns dies aparcats els maldecaps i disfruteu.

Carme Capdevila
Consellera d'Acció Social i Ciutadania

Aspectes de la festa 2009

Serenata

Puntaires

Correfoc

Nag Felix

Majorettes

Trenet

Botifarra

Festa de l'escuma

Cercavila

Titelles

Carretons

Colles

Carrodelmam

XXXIVè CONCURS LITERARI DE NARRACIÓ CURTA

CATEGORIES, NOMBRE DE PARTICIPANTS I OBRES GUANYADORES

CATEGORIA	EDAT	PARTICIPANTS	1r PREMI (Autor)	OBRA
A	Infantil	14	David Fauria i Soler	La immortalitat
B	Juvenil	34	Amma Brugué Prat	Compleixo
C	Adult	21	Montserrat Dilmé Jordà	Treball de camp

TOTAL OBRES PRESENTADES: 69
EL JURAT ESTÀ FORMAT PER LES SEGÜENTS PERSONES:
Raquel Ruso Jordi Casany Raquel Aguilà

La immortalitat

En una nit fosca i serena, es veien moltes estrelles al cel, no eren estrelles qualssevol, eren estrelles d'argent. No ho sé, però aquella nit brillaven amb molta més força.

Jo, aquella nit, vaig anar a estirar-me a un parc, per passar una estona sol, per relaxar-me després d'una dura jornada de treball. De casualitat, mirant les estrelles, vaig veure un estel fugaç. Vaig demanar un desig, la immortalitat. El que em feia més por a la vida era morir. Perquè, quan pensava què no hi havia després de la mort m'esgarrifava, i encara més quan pensava que no hi havia res.

Després de demanar el desig vaig tornar a mirar l'estel i de cop l'estrella produí un canvi brusc en la seva direcció, es va dirigir cap a mi. Poom!!! Impactà contra mi. Vaig notar un fort cop, però res més. Estava viu, quan em vaig aixecar, vaig veure el meteorit partit en dos, una part al meu costat dret i l' altra, al meu costat esquerre. De sobte, es tornaren a unir i jo estava al mig. El més curiós fou que abans de tocar-me els dos trossos van desaparèixer. Només quedà un cristallet després de la desaparició. Aquest cristallet estava flotant en l'aire, quan es començà a moure i s'introduí dintre el meu cos concretament, dintre el meu cor.

Van anar passant els anys i jo no envellia, em quedava igual. Sabia que tot allò tenia relació amb el misteriós fet d'aquella nit. Em vaig fer diferents proves mèdiques i no trobaren res, ni el cristallet de dintre el meu cor. Al final vaig decidir amagar-me del món.

Ja havien passat molts anys i tota la gent que coneixia ja era morta feia temps. Ja havien passat anys que havia arribat a la conclusió que era immortal, com un déu. I jo ja estava cansat de viure. Preferia morir-me abans de veure totes les edats d'aquest món.

Com que no podia morir, un dels meus propòsits va ser investigar què hi havia després de la mort. Després de molts esforços i pocs resultats, vaig decidir deixar-ho.

Un dia, cansat del món vaig tornar al parc on acabar la meva vida.

Em vaig tornar a estirar i vaig veure una altra estrella fugaç com l'altre vegada. Vaig tornar a demanar un altre desig, aquest cop la mort. L'estrella es tornà a dirigir ap a mi. Poom!!! Impactà contra mi. Al despertar- estava despullat en un món completament negre i desolat. En aquell moment vaig saber que la llum de meu cristall s'havia apagat per sempre.

COMPLEIXO!

Havia passat una desgràcia. No sabia on era. El lloc era fosc, tot negre. Se sentia algú cridar. No em notava la cama dreta, però sí les altres parts del cos. El meu cervell no assimilava els fets que m'estaven passant, no podia ser. Què havia estat aquella tragèdia? Per què estava allà? Per què no em notava la cama? Eren massa preguntes que anaven a parar a una simple resposta: un terratrèmol.

Poc a poc, anava recuperant forces. Semblava que portés dues hores estirat al terra quan només feia deu minuts. Cada cop sentia més veus. De sobte vaig sentir uns crits:

— Hi ha algú aquí? Si em podeu sentir, crideu!

La veu era més a prop fins que vaig veure que sortia un raig de llum. Encara em quedaven forces per poder cridar:

— Ajuda, sóc aquí baix! No puc moure la cama dreta!

De sobte vaig començar a sentir com si unes pedres es moguessin. Sentia dues persones i em deien que no m'adormís. I em preguntaven:

— Com et dius? Quans anys tens? Vius aquí, a Haití?

— Em dic Juan. Tinc onze anys i sí, visc a Haití. Què ha passat? Per què estic aquí enterrat? I la meva família? Si us plau, ajudeu-me! No puc suportar-ho, cada cop em costa més respirar.

— Juan, tranquil! T'estem desenterrant. Ja ho veuràs, d'aquí relativament poc, ja et tindrem al nostre costat. Això sí, sobretot, no t'adormis!

Al cap de uns deu minuts, ja veia la claror del dia. Hi havia dos homes amb dues pales a les mans. Un es va posar al meu costat i em va col·locar a sobre una espècie de llit. Amb unes cordes em van aixecar fins a portar-me a dalt de la superfície rocosa. Quan vaig ser allà, em van traslladar directament a un hospital. Allà, em van tornar a demanar les meves dades personals: nom, edat, pares, lloc i data de naixement, ciutat on vivia i el carrer. A part d'això, em van explicar què és el que havia passat. Em van fer com un interrogatori.

— Quan va ser l'últim cop que vas veure al teu pare, mare o germans? Descriu-nos com els recordes.

— Mmmm... Doncs l'últim cop que vaig veure el meu pare va ser ahir, a les onze de la nit. Jo tornava de treballar i ell també. Ens vam desitjar bona nit i vam anar a dormir. El seu nom és Josep, té uns cinquanta anys. És alt i se'n pot dir que li agrada menjar. Treballava construint cases. La meva mare, l'he vist avui al matí. Abans de marxar. M'ha dit que es quedaria a casa tot el dia perquè tenia molta feina, i que les meves dues germanes anirien a treballar i farien la seva part més la de la meva mare. Ella és una senyora de cap a peus, d'uns quaranta-cinc anys. Força baixa i una mica prima. Coixa d'una cama per culpa d'un cop que es va fer mentre treballava. Les meves dues germanes bessones, la Gabriela i la Maria, de vuit anys, totes dues morenes, baixetes, molt i molt primes i boniques. L'últim cop que les vaig veure va ser al migdia, tres hores abans que passés aquesta desgràcia. Més o menys, han de ser enterrades al mateix lloc on estava jo. Els vull ajudar a buscar-los. Són la meva família, la meva vida!

— No, Juan. Tu t'has de quedar aquí. Ja has fet prou. El que has de fer és descansar i recuperar-te del tot.

En aquella situació, és molt fàcil que et diguin això. Però, hi ha un munt de preguntes que no et deixen descansar. Què faré si no els troben? Què passarà? Què se'n farà de mi? Tothom té por. Molta gent ens ajuda, però jo també vull posar-hi de la meva part i no em deixen. Per què Déu ho permet? Massa coses tenia al cap i no em deixaven descansar.

Cada dia hi havia notícies noves. Que si aquest no l'hem pogut salvar, aquest sí... Però, jo no en rebia cap de la meva família, fins que vaig veure una dona que venia cap a mi. Em va dir que havien trobat els cossos dels meus pares morts. I que només una de les meves germanes era viva, però amb moltes ferides.

Jo, de seguida, vaig anar a veure-la. Estava estirada i li costava molt respirar i moure's. Però van poder curar-la. Em vaig sentir molt feliç al veure que ella es recuperava, ja que des de petits, era el meu gran suport dins de la família. Però la mort dels pares i de l'altra germana, ens va fer deprimir molt, i això cada cop ens feia estar més angoixats. De moment ens tenien dins un lloc, que representava un hospital. Però, tots dos pensàvem: "On anirem quan estiguem curats? No tenim casa, ni diners ni menjar."

Al cap d'un temps, la meva germana es va acabar de recuperar del tot i l'hospital estava massa ple per tota la gent. Ens van dir que anéssim a parlar amb una responsable que ens va dir:

— Juan i Gabriela, cada cop tenim més ple l'hospital, i és clar, vosaltres ja esteu curats. Tenim unes residències i, si

voleu, us podeu estar allà. Us donaran menjar i tindreu un sostre sota el qual podreu dormir. L'altra solució és posar-vos en adopció. Amb això del terratrèmol, molta gent està disposada a fer-ho amb nens com vosaltres. Penseu que allà viureu molt més bé que aquí.

Era el dia de marxar. Ens esperaven al cap d'unes nou hores a l'aeroport. Però, com sempre, hi va haver un petit problema. Al final una família només volia adoptar la meva germana; jo ja era massa gran pel que volien ells. La Gabriela no volia marxar de cap forma, però el fet de ser germà gran et fa adonar que realment desitges el millor per la teva petita , perquè sempre t'ha donat aquells somriures que ningú et podia regalar i, realment, no saps què sents per un germà o germana, fins que et trobes en una d'aquestes situacions. Aquí és on realment sents que la família és el millor que pots tenir, i que quan només et queda ella, l'únic que desitges és que estigui bé i sigui feliç. No tens temps de pensar en tu mateix. Per això, li vaig prometre que l'aniria a veure quan m'adoptessin a mi, i que mai ni ningú ens separaria. Ella va marxar molt trista, però jo realment estava orgullós d'haver fet el que vaig decidir.

Jo encara espero el moment que m'adoptin. I de moment encara no he pogut anar a visitar la meva germana, però desitjo que continuï regalant somriures a aquella gent que ho necessita. I espero que algun dia o altre la pugui anar a veure. Jo quan prometo alguna cosa, la compleixo.

Treball de camp

Entra i demana taula. Li diuen que només en queden dues de petites i tria, sense dubtar gens, la que queda a tocar del finestral. És un home exageradament prim i força calb. Escarransit, se li acut a l'Arnau mentre s'hi apropa amb el bloc a la mà. De seixanta o seixanta-cinc li'n calcula ara que el té davant. Li dóna la carta, l'home l'obre i li diu que no cal que se'n vagi, que de seguida haurà triat. A l'Arnau li agraden els clients decidits, però fins aleshores no havia ensopegat amb cap que ho fos tant com aquell. No suporta haver de donar explicacions sobre els plats que trien, més que res perquè de la majoria només en coneix l'ingredient principal (carn, peix, pasta...) i poca cosa més. Mai no sap com sortir-se'n d'aquesta situació sense semblar un poca-solta. Sovint, si insisteixen en el tema ha d'anar a la cuina a consultar-ho i això li suposa una pèrdua de temps que , a vegades, no es pot permetre. Considera que aquests clients haurien de tenir en compte que hi ha cambrers que només ho són els caps de setmana, estudiants com ell la majoria, i que no saben res d'afers culinaris.
No pot dir que aquesta feina el complagui però, quan va decidir estudiar Dret, va proposar-se, empès per una mena d'orgull que va sorgir a darrere hora, ser autosuficient en tot el que es referís a l'assumpte monetari. Una decisió que els pares van acollir contents, encara que no pas convençuts. Per ara ell cobreix les despeses bàsiques i les no tan bàsiques han de ser cosa d'ells.

L'home comença a demanar de pressa, decidit. Se li fa difícil anotar-ho tot i opta per escriure les paraules justes per a entendre-ho. Abans d'entrar a la cuina rectifica el que considera massa telegràfic per tal que la cuinera no es queixi. Quan li deixa la panera del pa s'adona de l'extrema pal·lidesa de la seva cara que contrasta espectacularment amb el vermell intens de les tovalles. La taula, tot i ser molt petita, queda gran al seu davant. L'Arnau sempre es fixa en els detalls; en les fesomies, els gestos, la cadència en el parlar, en la durada dels silencis... Un bon costum segons els seus professors . Els petits detalls que sovint passen desapercebuts, poden dir-nos moltes coses d'una persona. Si hem de jutjar-la, defensar-la o acusar-la, això ens pot ajudar molt, solen puntualitzar. Aquesta feina posa al seu davant tot un ventall de diferents personalitats que pot analitzar sense gaire esforç. Durant aquests dos anys i escaig que fa que hi treballa, s'ha entretingut classificant els clients en tres grans grups, segons la seva fidelitat. . El primer i més nombrós, seria el format per la gent que necessiten els àpats fora de casa per a combatre els efectes negatius de la rutina i deixar de banda les cabòries acumulades . Solen aparèixer cada quinze dies. El segon i també important , inclouria els que ho fan perquè és un pacte tàcit adquirit amb la parella, els amics o la família, per celebrar qualsevol cosa. Solen anar-hi una vegada al mes, o cada dos mesos. I la resta, el tercer grup, recolliria els que hi van molt de tant en tant, perquè ho consideren un caprici o una cosa totalment excepcional. Aquests solen ser els més amables, els de més bon fer i els que només veu tres o quatre vegades l'any.

L'home escarransit es mira l'amanida amb fal·lera. Desplega el tovalló i se'l col·loca a la falda. Amb la forquilla va empenyent amb traça les olives que van aparèixent sota les fulles d'enciam cap a una banda del plat. Les tres rodanxes de tomàquet han quedat arrenglerades al costat de les olives. Tot seguit , les esberles de ceba formen una filera entre l'enciam i les olives. A la fi en el plat es poden distingir quatre franges clarament diferenciades. Aleshores agafa les setrilleres i, parsimoniosament, aboca un rajolí d'oli damunt de cada peça. Es mira amb atenció la composició, talment com si acabés de crear una obra mestra de la qual se sent orgullós. Comença a menjar lentament, punxant un bocí de cada rengle fins a omplir la forquilla. Mastega amb la mateixa cerimònia. L'Arnau, encuriosit, passa els fulls del bloc de comandes fins a trobar la de la taula vuit. "Vedella estofada". S'adona decebut que aquest segon plat no ofereix

gaires combinacions. Veu com després d'assaborir l'ultima fulla d'enciam, l'home s'omple les dues copes d'aigua i se les beu d'una tirada. S'eixuga la comissura dels llavis amb la punta del tovalló i deixa anar un contundent sospir. L'Arnau aprofita la fi del cerimonial per a dur més pa a la taula nou i no pot evitar de mirar-se'l de reüll. Des d'aquella posició li pot veure la rodona perfectament definida al mig del cap, vorejada per un grapat de cabells grisos i ondulats, potser massa llargs. Aprofita el viatge per endur-se-li el plat, amb els tres pinyols d'oliva. Torna a sortir de la cuina de seguida amb un altre que fumeja i amb un desfici difícil d'explicar. Just en deixar-lo al seu davant, aquella cara menuda desapareix rere la bafarada blanca. L'home arronsa una mica les celles. L'Arnau se situa en un lloc estratègic; davant el moble on hi tenen les setrilleres i que queda paral·lel a la seva taula. S'entreté repassant el contingut de les vinagreres sense deixar d'ullar-la. El plat continua fumejant però la boira blanquinosa comença a enlairar-se més cansadament. Llavors l'home es mira el plat detingudament, acluca els ulls i en flaire l'aroma acompanyant la fumera fins al nas amb la mà. Seguidament agafa la forquilla i comença a pescar els pèsols que suren sobre la salsa espessa i els arracona a una banda. Tot seguit fa el mateix amb els bocins de pastanaga. Agafa pa i el suca a la salsa i continua fent-ho fins que s'acaba el pa i la salsa. Es menja els pèsols i la pastanaga. En el plat hi han quedat tres talls rodons de carn totalment eixuts. A l'Arnau se li escapa el riure per sota el nas. Deu minuts després el plat queda buit i net com si acabés de sortir del rentaplats. Neguitós agafa la carta de postres i la repassa mentalment. Si demana flam amb nata, macedònia, grana... podria estar entretingut una bona estona més. Fruita: una poma. Li porta una "golden" . L'home la pela amb facilitat, sense trencar en cap moment l'espiral, l'obre per la meitat, li treu el cor i la talla a trossos petits. Se la menja molt a poc a poc, com si li costés mastegar-la. Just en acabar, li demana el compte. No ha volgut prendre cafè, ni cap mena d'infusió, tot i l'agosarada insistència de l'Arnau. Li hauria agradat veure com hi abocava el sucre, o com sucava la bosseta d'herbes dins l'aigua bullent.

L'Arnau s'adona que aquest client no encaixa en cap dels grups que ha establert. Un home d'aquella edat, amb aquell aspecte físic, que sopa sol un dissabte i que menja d'una forma tan extravagant, es mereix inaugurar-ne un altre. Li agradaria conèixer el motiu que l'ha empès a desenvolupar aquest tarannà, perquè dóna per fet que n'hi ha d'haver algun i de ben contundent. Mentre espera que en Pau imprimeixi el compte li pregunta si el coneix. En Pau ha espiat a través de la finestreta de la porta de la cuina. No l'ha vist mai, n'està ben segur.

Repassa bé el compte abans de dur-l'hi; tot és correcte. Li dóna amb un somriure amable, postís, com sol fer sempre. L'home ha tret unes ulleres de la butxaca interior de l'americana i comença a repassar-lo detingudament. Cinc minuts després veu com deixa un bitllet a la taula i reclama la seva presència. Llavors s'adona que té un petit bloc damunt la taula. Tan bon punt se'n va , comença a escriure-hi alguna cosa. "A més de maniàtic de l'ordre, deu ser molt primmirat amb les despeses". Quan torna amb el canvi, l'home encara escriu. Li deixa els diners en el plateret sense interrompre'l. Des del seu lloc de vigia, veu com s'aixeca i hi aboca un grapat de monedes, un parell d'euros potser. En el precís moment que l'home passa pel seu davant i li diu adéu, està temptat d'aturar-lo per demanar-li com ha anat el sopar; potser això donaria peu a ampliar la conversa i podria temptejar l'hipotètic motiu del seu estrafolari tarannà. Però en l'últim segon li agafa por que les seves rareses incloguin també respostes del mateix estil i es limita a retornar-li l'adéu i prou.

El divendres següent, l'Arnau entra a treballar amb una agenda sota el braç. La deixa al vestidor, sobre el banc i sota la jaqueta. Es vesteix l'uniforme i surt amb més ganes que mai de començar la feina. Té l'esperança de poder omplir la pàgina corresponent amb alguna anècdota interessant, igual que va fer-ho el cap de setmana passat. Tot i que és conscient que li costarà trobar algú tan extravagant com aquell home a qui li va atorgar l'exclusivitat del dissabte tres d'abril. Aquella agenda constituirà una mena de treball de camp que li pot ser molt útil en un futur.

"El comportament de l'home, mai no deixa de sorprendre'm. Si algun dia ho fa, us asseguro que deixaré de fer aquesta feina ." Les primeres paraules de l'eminent sociòleg han estat rebudes amb entusiasme pels estudiats de tercer de Dret que omplen la sala d'actes. "La societat , evidentment la formem les persones, però el que realment la caracteritza, el que diferencia una de l'altra, són les personalitats d'aquesta gent, les seves pors, les seves dèries, el seu tarannà..." Després de mitja hora d'oratòria, en Martí Pibernat i Mirangels, fa un parèntesi i beu un glop d'aigua. L'extrema pal·lidesa de la seva cara contrasta exageradament amb el verd intens de la roba envellutada que abriga la taula. El seu cos esquifit queda empassat a la butaca. Es passa la mà pel cap nu i torna beure un altre glop llarg d'aigua. Just aleshores se sent una gran riallada al fons de la sala. L'home alça la mirada però no pot distingir l'Arnau, que intenta ofegar una altra rialla que amenaça d'escapar-se, duent-se la mà a la boca.

Agafa l'agenda i busca de pressa una pàgina concreta. Tres d'Abril: dissabte. Sota l'explicació que va escriure-hi, hi afegeix un paràgraf: "el comportament de l'home mai no deixa de sorprendre'm. Si algun dia ho fa, us asseguro que deixaré de fer aquesta feina". - Marti Pibernat i Mirangels- 14 de novembre de 2009 .

fotos que amb el temps seran història

Curiositats

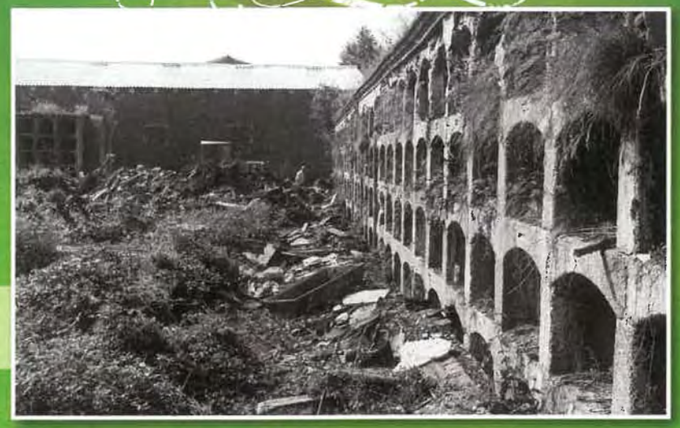

Imatge del cementiri vell, on ara hi ha el tanatori. Any 1976

Festa al barri del Petrinxo per la inauguració de la font i l'asfaltat dels carrers. Any 1968

En Nando Busquets amb un cotxe molt antic, l'acompanyen joves del poble, la G. Rotllant, A. Moner, M. Masó. Any 1968

Procedència de les fotos: fons fotogràfic de l'Ajuntament i ASV

Les Majorets i uns catalanets. Any 1975

fotos que fan Història

Fotos cedides per Rosita Rossell

Festa del Carnaval al carrer Dr. Morales. D'esquerra a dreta: J. Ribas, H. Collbatallé, P. Masó i Q. Bruguera. Any 1947

Descansant al carrer Dr. Morales. Asseguts: R. Fauria, J. Bruguera i M. Masó. Dreta: M. Fauria

fotos que amb el temps seran història

Va de pubilles i candidates

A Sant Hilari, les dècades del 60 i del 70 varen marcar una època per a moltes coses. Per un cantó es visqué un gran creixement econòmic, centrat en l'envasament de les aigües, el negre de la torneria i un molt bon estueig i per l'altre s'aconseguí l'establiment d'un sistema plenament democràtic.

Va ser en aquest període que una comissió de joves organitzà l'elecció de la "pubilla" del poble a través d'una votació popular. Com que no era una tradició al poble, ben aviat s'acabà.

Aquí en mostrem algunes imatges.

1968. C. Busquets, M. Masó, T. Mimó i C. Puig. Al mig en J. Vernedas

1969. C. Cors, M. Busquets, A. Masó, A. Garcia, D. Llopis, F. Serrano i C. Busquets. Al mig en Teixidor

1970. M. Fàbregas, Leo, C. Cullell, R. Ridaura, G. Rotllant i M. Moragas

Procedència de les fotos: fons fotogràfic de l'Ajuntament i ASV

1971. M. Serrat, A. Moner, T. Pujol, E. García, Gubern i R. Busquets

1973. F. Serrat, D. Güell, D. Masó i M. Timoneda. També hi veiem en Puig, en Vila, en Moner, en Güell, en Victor i la Lliberta

1974. M. Fauria, M. Vilà, C. Masó, F. Serrat i C. Bosch. També hi són G. Miralpeix, Vila, Juvanteny, Riera, Bosch, Güell i Miralpeix

2n concurs de poesia

El nombre de participants fou de 38, i el veredicte es donà el 9 de desembre de 2009.

El resultat fou el següent:

1er Premi: "El vent i la flama" de Salvador Obiols Gomez

2on Premi: "Solatges" de Ramon Cardona Collell

3er Premi: "La festa dels dies" d'Àngel Fabregat Morera

Els membres del jurat eren l'Anna Miralpeix, en Josep Mª Uyà i en Ricard Madrià.

el vent i la flama

(Vers l'etern retorn)

Sempre amb el vent,
me'n vaig peregrinant sense conhort.

Giocomo Leopardi. *Versió: Alfons Meseres. (Imitació)*

Dóna ta força
i tots somnis per somnis
i força, crema-hi,
lluita-hi: no, no escolleixis
entre el vent i la flama.

Carles Riba. (Del joc i del foc – XVIII)

I - Faig de mariner...

Faig de mariner que explora la nit
cercant els estels que són fugissers,
els més matiners que moren darrers
i aquells que allunyats ronden l'infinit.

Espurnes brillants, perles lluminoses,
l'excés de claror ofusca la ment,
se'm desvia el rumb entre el firmament
guiat pel parany de llums capcioses.

Els somnis antics els he esgarriat,
els que són novells deixo a l'estacada,
n'enceto de nous pel cel estrellat.

Segueixo un deixant que és tan sol d'anada,
elevo els afanys fent meu el traçat,
conscient que el destí no té davallada.

II - L'arada del temps...

L'arada del temps va solcant l'escorça
mentre es va desfent el cabdell dels anys.
Es buida el cistell de rauxa i d'afanys,
i l'oreig del cos va perdent la força.

He perdut l'alè de tant orsejar
enfront de l'embat d'un fort temporal.
Vesteixo l'arbrat quan veig que el gregal
ventalla arrauxat i em fa forejar.
Aquesta besllum d'una hora tardana
està enterbolint els ulls de la lluna.
Sols trobo l'accés per la clariana

que el cel m'ha mostrat en hora oportuna,
per enllumenar la idea profana
que tan sols de nit, el cel s'encofurna.

III – Enmig del perill...

Enmig del perill d'un cel que s'ablama,
sóc com un ventall al davant del foc,
que es veu obligat a entrar dins del joc,
de prendre partit, si el vent o la flama.

Davant la besllum intento ser brau,
no faig cap acció demostrant flaquesa.
La flama del cor està sempre encesa
i el vent de llevant no coneix la pau.

Dins del laberint sols hi ha una sortida
que l'he de buscar sense cap planell,
sols he d'escoltar la veu que més crida

o veure el traçat que indica el penell,
per saber d'on ve la ràfega eixida,
capaç d'impel·lir fins lluny el vaixell.

IV - En veure que el mar...

En veure que el mar es vol encrespar
dono volta rumb per seguir al revers,
intento fugir del temps que és advers,
calant el velam per poder empopar.

Més no hi cap vent que bufi a tothora,
sigui ponentí o llevantejat,
tant si ve de front o ve de costat,
es perd mar endins o mort mar enfora.

No és un trist revés vers la malaurança,
ni veure els perills en un mar de fons,
ni filar el futur amb certa recança.

És dels capgirells d'on aprenc lliçons,
que em fan malfiar àdhuc la bonança
i a conèixer el pa d'on faig rosegons.

V- Prefereixo el risc...

Prefereixo el risc de sofrir dempeus,
que no pas gaudir restant assegut.
Si duc el front alt no seré vençut.
A bocaterrós ningú no m'ajeu !

No em mostro covard enfront l'aventura,
ni afluixo el pas mai en el caminar,
el neguit que puny em fa esperonar;
cap ullal de llop em torça o m'atura.

Anar als quatre vents no em duu a la deriva,
ni em fa recular, ni em torça l'esquena,
ni saltar pel dret, tota normativa.

Tot i haver creuat, llarg, la seixantena
la llum de llevant encara em motiva
i em fa cercar el rumb vers la mar serena.

VI - Sigui a plena nit...

Sigui a plena nit o sigui a ple dia.
cal, molt a sovint, mirar vers el cel,
tot llevant dels ulls l'espessor del vel,
que ens enterboleix la claror que ens guia.

Els estels del cel, són com els humans,
els uns donen llum, els altres la reben,
els uns veuen clar, els altres perceben,
hi ha els que estan fixats i els que són errants.

És bo somniar dormit o despert,
eixamplant el cor pel desig de viure,
a contracorrent, a pit descobert,

i amagant el plor darrera un somriure.
L'amor que es conté, es marceix o es perd,
cal fer-lo sorgir perquè creixi lliure.

VII - No hi ha un primer instant...

No hi ha un primer instant ni un instant darrer,
néixer com morir, tot té el seu moment,
que és un batre d'ulls pel temps fugisser,

Ni ahir ni demà, sols compte el present,
dins el llarg camí del cíclic procés
de l'ordre establert en el firmament.

Tant si és avançant o bé en retrocés,
no es distingeix clar si és alfa o omega,
si el curs és escàs o creix en excés.

El que és més distant s'apropa i es blega,
enmig dels extrems preval el migjorn,
on queda ordenat tot els que es desplega

per no trencar el fil de l'etern retorn.

SOLATGES

He passejat pel desert els
severs estils d'Europa,
arribant-hi com un desglaç
que ha anat desfent, damunt
els terrats de terra, petits
bols de mel, oli i mantega
amarga.

He arrebossat de fang i palla
les esquerdes que clivellen
la meva pell ària, vestint-les
amb gel·labes impol·lutes que
ensenyen, més avall dels turmells,
el trencajunt de la pedra, que
insinuen, més amunt dels turmells,
com s'esberla la tàpia.

M'he hagut d'aturar enmig
de luxoses botigues de sorra
per escopir una mica de dàtil i
resoldre una talla d'un temps que
es desvela i comença a volar
deixant només un perfum
de pètals de rosa.

La desorientació arriba sempre en forma
de muntanyes que deixen de ser-ho,
de rodatges que ens tornen decorat de
penyals semiderruïts, d'enormes
casbes plenes de filigranes buides
i d'inesperats portals que ens
retornen el rumb.

El palmerar apareix com un abeurador
al costat de la llera seca, com un majestuós
hotel on intercanviem cal·ligrafies
i estirabots de mico.
Allí obrim el rec que amara els nostres
peus de fang i els arbres on ens vam
fer agosarats encantadors de serps.

Ens girem cap a dins per recollir
cada fina pluja, cada centímetre
de taronja que ens esprem la llum.
Amb això ens assemblem, continent
i Magrib; només si entres a dins
veuràs la pisa esmaltada, els estucs
tallats, els guixos i les pols de marbre.
Hem de saltar per veure les representacions
humanes, per veure la geometria i
els arabescos que estilitzen cadascun
de nosaltres.

Als socs he perdut el gest altívol
de les nostres cases enjardinades.
Als socs no m' han servit de res
els closos de murtra tan ben tallats.
Quan ets dins el laberint només
se'ns demanen respostes i no sabem
respondre a aquest atzar.
Ni ales per fugir ni fils per encalçar;
vam néixer als socs i tots sols
ens hem hagut d'espavilar.

Com espero, amor, que surtis dels
cistells de vímet i em regategis els
llavis i la boca! Descalç per l'estora
em van cremant els blens de les
espelmes, mentre cau el sol i fumegen
les ombres. M'ajac al teu coixí i
acosto el silenci a les teves mentides
de bruixa, perquè recorris el meu
cos com un carrer, perquè sacsegis
el teu ventre damunt la meva
voluntat tatuada, estucant el desig
amb el suspens de mil i una nits.

El nostre temps segmentat ha quedat
atrapat en el coll cilíndric del rellotge
de sorra, xuclat per la gravetat que
ens trasllada d'una duna cònica a
una altra duna exactament igual.
El nostre temps bisecat s'ha tornat
ara un simple entreteniment, una
evasió dels nostres ulls, un ritme
lent i constant, el flux que ens porta,
quan sembla que ha caigut del tot,
a un altre període idèntic.

M'agrada remenar-te entre els meus braços
a tothora, com si fossis un brot de majorana,
com si et vessés amb el braç alçat perquè
impactis encara més al fons del meu diminut
cor de vora lacada, una i altra vegada, fins
aconseguir aquell petit turbant d'escuma
en què ha macerat el desig.
I així, xarrup a xarrup, m'arribes, intensa i
mentolada, sabent que ets un plaer que
mai es pot rebutjar.

Ha nevat dalt dels minarets i se
sent enrogallada la veu del muetzí.
Muntanyes i deserts han estat
les teves aules orals, la cabila
on t' autoafirmes amb posat d' ancià.
Ha nevat dalt dels minarets i criden
a oració. Et descalces i trepitges
la catifa amb el ferm propòsit de
robar també tu, amazic, les claus
del paradís.

La festa dels dies

Después de todo, todo ha sido nada,
a pesar de que un día lo fue todo.
Después de nada, o después de todo
supe que todo no era más que nada.
José Hierro

Dormirás muchas horas todavía
sobre la orilla vieja,
y encontrarás una mañana pura
amarrada tu barca a otra ribera.
Antonio Machado

Suburbi
En un carrer de la nit
davant d'un night club,
uns marrecs es juguen a la carta
més alta
els somriures que els dediquen
les noies que entren i surten.
De matinada tornen a casa
per extreure'n la cosmètica
que les seves mares han de
malvendre.

Ella sola
Els dits dansen pel seu cos
en un estrany ritus,
mentrestant, el desig tamboreja
i Tarzan no arriba.

Vital
La vida es un glop
que no te gust a res,
però que assedega
i agrada rellepar.
Per la comissura d'uns llavis
tendres, sovint intenta fugir
de l'obscura gola del no-re,
cercant donar el regust immens
que tenen les finestres obertes al
mar.

Per no ser ell
Un altre cop t'he vist
en el bar de sempre
i em disposo a ofegar-me dòcil,
en el teu cafè amb llet,
com el croissant recent fet
que tens als dits,
per viure un ratet
com una molla més
entre els teus llavis,
Almenys fins que em precipiti,
si tinc sort, al teu escot
on morir a poc a poc,
assecant-me, per no tenir mans.
Per no ser ell.

Tragèdia
Rossinyol d'ala
fracturada refila
torbant la tarda.

Malaptesa
Cada pupitre duu
gravat a la pell
el nom del nostre
primer amor.
Aquell que després
desmentíem al patí
de l'escola, si calia,
a cops de puny.
Recordo
que la meva cal.ligrafia
era tan negada com el bes.

Devastador
De pressa passen
els núvols de pluja
damunt la terra àrida,
quan ella se'ls hi desclou
clivellada i desolada.

Condolença
El silenci quequeja
al pas de la comitiva fúnebre.
Amics i enemics s'abracen
només per un instant.
Cada esquena sap com
conviure amb la seva daga.

A frec
D'una suau carícia
va néixer un esvalot de girs,
vaivens i esquinçaments.
I amb un crit a l'unison - meitat
gemec -
es va tornar a la calma.
Quin acompassament !

Confidencial
Un onatge còmplice
esborra les teves
petjades de vora mar.
Ningú ha de saber
que hi feies caminant
sola per una platja
d'arenes suades.
Amb el deliri d'una finestra
que es bada a la primavera,
esguardés un horitzó calitjós
on dofins t'ensenyen l'esquena.
Navilis de pas
fan sonar les seves sirenes
i tu ni t'immutes.

Vida al carrer
En el repeu d'una finestra
d'una segona planta,
un colomí aleteja
i s'enrevenxina.
Al terra, uns gats
famèlics li donen ales
a fer el seu primer vol.

Borrombori
Amb un repicar de portes i
finestres,
la tempesta es fa sentir
com uns militars colpistes.
Després, vindrà la calma i el seny.
Però, si apregonem en la nit,
mil arbres s'hauran partit pels
llamps.

Dos sonetos para mi sobrina nieta

I

Yo quisiera contarte, niña, un cuento
donde no existan brujas ni dragones,
ni duendes, ni princesas ni opresiones
y sea el amor su esencia y elemento.

Yo quisiera contarte, niña, un cuento
que te hable de recónditas regiones
donde los niños sean como gorriones
volando del abrazo a su alimento.

Un lugar donde el hombre no destruya
y no odie y no mate y no construya
más arma que el cariño, sin barreras,

donde sea la palabra el instrumento...
Yo quisiera contarte, niña, un cuento
y que oyendo mi voz tú te durmieras.

II

Florecerán dormidas primaveras
abriendo el aura de tus ojos bellos
y otros se quedarán prendidos de ellos
e inundarán de luces sus praderas...

Yo ya estaré, quizá, en otras riberas
mas sentiré sonoros sus destellos
y sonreiré rememorando aquellos
instantes de ternura que me dieras.

Niña jovial que inspiras tantas cosas:
cuando el amor maduro te dé frutos
y ondulen en tu voz sus mariposas,

recuerda alguna vez estos minutos
en que tu alma infantil, como las rosas,
me ha impregnado de aromas absolutos.

Manel Ruiz

JULIA

Festa major sant Hilari sacalm 2010 Festa major sant Hilari sacalm 2010 Festa major sant H

Una reflexió

S'adona que davant la darrera caiguda;
S'ha de ser valent, i no tenir por d'aquesta tempesta.
Decideix seguir la llum amb esperança,
De no perdre's dins el temps, que tot ho engoleix,
Seguint aquell camí empedrat d'experiències...
ES PARA..., REFLEXIONA i RECORDA:

Cada gota té el seu Arc de Sant Martí
així com cada palau exposa el seu esplèndid jardí.
El dia clou sa parpella;
Ja ve, dolça fetillera, a estendre el son...

Al bell mig del paisatge,
Es contempla la cascada i simultàniament esdevé la
caiguda dels somnis i dels records.

Tinc present el nostre cel asserenat
On ma memòria cerca aquells moments i no la veritat.
Per què els dies més magnífics decideixen emparellar-se
amb el mar de l'oblit?
Tot seguit es pon, dóna la benvinguda la gran nit...
Finalment arriba la meva fi o ara bé el meu oblit?

Sandra Jódar

1960 ara fa 50 anys

El 1960 és l'inici d'una dècada del passat segle, que aportarà canvis importants a tots els sectors de l'activitat mundial en general i, més concretament, en els estats que formen part del que en diem el món occidental. Van quedant enrere els problemes de la postguerra, Europa creix i es comencen a obrir nous camins per a països que havien estat sota el domini de les grans potències europees. També milloraran les relacions entre la URSS i els Estats Units, que donarà estabilitat global. Per Espanya, el nou any aporta grans canvis que permetran parlar d'un nou ordre en molts aspectes. "Spain es diferent" serà el gran "descobriment" del tot "poderós" Fraga Iribarne des del govern de Madrid per activar encara més el turisme.

L'any 1960 a Espanya

Després d'un parell d'anys de forta crisi econòmica, de protestes al carrer i d'intents de canvis importants, l'any 1960 va ser l'inici d'una dècada de grans millores en l'economia i en la societat.

L'interès dels Estats Units per Espanya dintre el període de la "Guerra Freda" amb la URSS, havia provocat que el nostre Estat passés a tenir un paper més interessant en la política mundial i sortís dels llims.

La greu crisi econòmica del final de la dècada dels cinquanta, va provocar que alguns membres importants del sistema franquista, optessin per un nou model d'economia i deixar uns fonaments basats en l'agricultura. El govern ja havia establert un Pla d'Estabilització que era el començament d'una sèrie de mesures que ben aviat canviarien coses.

Des del propi govern, Franco, va fer cas de gent nova que promogueren la necessitat de modificar les bases de l'economia del país. Una sèrie de "tecnòcrates", diguem-ne apolítics, reberen l'encàrrec d'implementar una economia plenament liberal, que es coneixeria com a "desarrollismo".

Dia de Reis a la plaça de l'Esglesia

Molta expectació per la tallada de troncs a la Placeta

Poc abans ja s'havien pres mesures com: devaluació de la pesseta, bloqueig de la despesa pública, augment dels impostos directes, fomentar la importació, afavorir les inversions de capital estranger i el moviment de capitals... Aquestes mesures canviaren i milloraren moltes coses del global de l'economia, però va suposar un sacrifici per la població, ja que els salaris es congelaren i el consum va baixar molt. S'iniciava el període de la gran emigració espanyola cap a l'Europa industrial. Entre 1960 i 1970 més d'un milió d'espanyols havia abandonat el país.
Com a contrapartida es considera la segona meitat de 1960 com l'inici una espectacular reactivació de l'economia espanyola. Espanya s'obra al món exterior, entren les multinacionals, arriben diners dels immigrants i ... milions de turistes. Es parla de miracle econòmic espanyol a partir d'aquest any.

Com a fets curiosos tenim:

- Fabiola de Mora i Aragón es casa amb el rei Balduí de Bèlgica.
- Conflictes amb el govern de Cuba. Castro expulsa el representant espanyol.
- Espanya s'incorpora a Eurovisión.
- La guàrdia civil mata el darrer "maqui", Quico Sabater Llopart.
- Més d'un milió i mig d'espanyols emigren a diferents estats europeus.
- Eleccions sindicals a Espanya...(sense comentaris).
- A Bilbao s'instal.la un reactor nuclear per produir "radioisótopos".
- Arriba la moda de l'auto-stop a Espanya impulsat pel turisme...
- Moren els savis Gregorio Marañón i Jaume Vicens Vives.
- Es fan decrets-llei per a reprimir l'oposició al govern d'en Franco. Hi ha moltes manifestacions estudiantils que són fortament reprimides per la policia. Molta intransigència amb tot el que fa "olor" de comunista.
- "El Generalísimo Francisco Franco Bahamonde visita Barcelona con grandes aplausos y vítores incesantes." L'alcalde era José Mª Porcioles, nascut a Amer.
- El jove metge i banquer Jordi Pujol és detingut i processat pels incidents al Palau de la Música, en la commemoració del naixement del poeta Joan Maragall.
- El Reial Madrid guanya la Copa d'Europa i la Copa Intercontinental. El Barça queda campió de la Lliga.

Les pel.lícules de l'any foren:

- "Historia de una monja"
- "Los diez mandamientos"
- "El baile de los malditos"
- "Rey de Reyes"

I els òscars foren per Charlton Heston i Simone Signoret

1960 a Sant Hilari Sacalm

L'any 1960 a Sant Hilari Sacalm no es destaca per grans esdeveniments, no hi ha coses grosses a tenir en compte, però serà el començament de canvis importants al poble.
Encara es faran grans collites de patates, però ja donen el baix perquè a la zona del Maresme fan dues collites l'any i així ens xafen el preu de la nostra.

Els nens dels campaments de la Falange, on ara hi ha l'institut

Programa de Festa Major

El sector industrial comença a aixecar el cap, especialment en el que seran les torneries de fusta i l'embotellament d'aigua dels mineromedicinals dels manantials. El panorama econòmic l'acaba d'arrodonir l'estiueig. Ve molta gent des de Sant Joan, 24 de juny, fins la Mercè, 24 de setembre.
No tardaran a arribar el primers immigrants procedents del sud d'Espanya, principalment d'Écija (Sevilla) en una primera tongada que, junt amb els que van venir de les cases de pagès al poble ("èxode rural") ocuparan la demanda laboral el moment.
Són uns temps en què és fàcil trobar feina, excepte en el que és la torneria tradicional. Les feines del moment no exigeixen massa preparació ni estudis; s'havia de fer de manobre, de persona de serveis a fondes i hotels, d'aprenent de tot...
Tot anava lligat a un lent però important abandonament del camp, del Pla de les Arenes, de Mansolí, de Santa Margarida o prop de Joanet. Es podia parlar d'una nova trilogia laboral: torneria de fusta, omplir garrafes i l'estiueig, "els senyors". Començava una nova etapa per Sant Hilari i la seva gent, que ens havia de portar a un considerable progrés en tots els aspectes. Això tindria la seva repercussió en un important creixement de l'espai urbà. El poble creixeria en edificacions i carrers.
De política val més que no en parlem. Més ben dit, no se'n podia parlar.

El consistori estava format per l'alcalde Enric Rosell i els regidors: Ramon Muntalt, Alejandro Figueras, Joan Ripoll Solà, Josep Fàbregas, Joaquim Serrat, Joan Casanovas, Ferran Porta, Agustí Busquets i Marià Brugués. El secretari era el Sr. J.Mª Ávila Aragonés. No podem parlar de partits polítics, tots eren del mateix, del "movimiento nacional", del d'en Franco...

El projecte estrella d'aquell any era la construcció del cementiri nou, el que tenim ara, després d'abandonar el que hi havia on ara hi ha el tanatori. Fou, però, un projecte llarg i dificultós, que s'acabà molt més tard. Les gestions per a la seva construcció no acabaven mai.
El projecte del cementiri el va fer l'arquitecte municipal Josep Canela. S'havia d'ubicar a la finca del Molí de Baix, terrenys propietat de la família Rovira Ros, amb una superfície de 5.750 m2 i un preu de compra de 20.000 ptes. S'aprovà el projecte l'onze d'octubre. Hi hagueren problemes per a trobar finançament per l'obra, que estava pressupostada en 242.603, 63 pessetes.
És un bon any per a noves construccions de cases. Les fan en Ramon Masferrer, en Jacint Capdevila, en Florenci Moragas, en Joaquim Roura, en Lluís Coll, l'Àngela Arumí, en Ramon Miquel... cases que s'edifiquen en el que són els carrers emergents del moment, els nous carrers, com de la Piscina, barri de ca l'Úrsula, 14 d'Abril, Torrent d'en Serras, etc.
Aquell any resulta que hi havia alguns "gamberros". Una colla de joves de la colònia estiuenca tingueren problemes amb la justícia per xafar un fanal de davant del cinema Tívoli. Tanmateix, en J.C.T. va ser multat amb 50 ptes, per trencar bombetes dels llums dels carrers amb una escopeta de balins.
L'Ajuntament va fer un donatiu de 100 ptes. a la "Residencia de Viudas y Huérfanos de los Ejércitos de Tierra Mar y Aire de la 4ª Región Militar"...
Aquest any va morir en Joan Serras Pascual, que havia estat alcalde. Se'l farà fill il.lustre del poble.

Els paletes d'en Josep Fábregas a Sitges

Ara, al costat de l'església

Es fan millores en els espais que envolten la Font Vella, que estaven en mal estat, i també es reforma el quarter de la guàrdia civil.

S'organitzen el III Concurs de Fotografia, la II Gimcana Automobilística i la I Gimcana Ciclista, aquesta organitzada per la "rama masculina d'Acción Católica". Val a dir que s'havia creat una "Comisión Oficial de Fiestas y Propaganda" que feia moltes coses. Entre les que més, sortir a la premsa per a fomentar la vinguda d'estiuejants al poble. Són molts i variats els escrits publicats a la premsa de l'època.

Es celebrarà la III Tallada de Troncs. En són guanyadors en M. Benítez, l'Hilari Busquets i en Lluís Pallarols.
Hi ha un espectacular C. D. Hilariense 5 i C. D. Arbúcies 0 de futbol...

Sobre la Festa Major d'aquell any podem dir que tots els actes de ball i música es feren a la Piscina. Una companyia de Barcelona va fer "Lo ferrer de tall".

Jocs de Cucanya a la "Plaza del 5 de Febrero", organitzada per "El Aspirantazgo de Acción Católica". Tornaboda a la Font Vella, ball dels Gegants, futbol entre l'Amer i el Sant Hilari. El teatre Rex Condal ("Can Penques"), el tir d'en "Paco", els cavallitos d'en Foro´, la xurreria, la tòmbola... tot a la plaça de can Torrent.

Les orquestres participants: la Principal de la Bisbal, la Principal de Girona i "L'Amerense"

Les pel.lícules que al Tívoli foren: "Enséñame a querer", "El salario de la violencia", "Dos vidas en su mano" i "El día de los enamorados".

Al llarg de l'any, i dintre una campanya de promoció del poble, Sant Hilari va sortir diferents vegades a la premsa d'àmbit provincial i de Catalunya. Publicacions que destacaven el paper de Sant Hilari en el món de l'estiueig, la riquesa del paisatge i les seves aigües i les millores que el poble aconseguia. Reproduïm algun dels articles en un altre apartat.

A nivell de premsa hi havia en Josep Mª Vila que era el corresponsal de diferents mitjans i ens informa de fets com: la celebració d'una "Setmana de la Joventut", amb molts i diversos actes, la celebració del XIV Homenatge a la Vellesa, la benedicció de vehicles per Sant Cristòfol, la Gimcana automobilística, el Concurs de Fotografia i altres. Del que es tractava era que Sant Hilari sortís als diaris, com "La Hoja del Lunes", "El Diario de Barcelona", "El Correo Catalán" o "Los Sitios", molt importants en aquells moments.

Aspectes del món l'any 1960

A nivell mundial, el 1960 presenta indicis de canvi. Es va acabant la situació de l'estat de tensió permanent entre els blocs de països liderats pels Estats Units i per la URSS, el que es coneixia com a "Guerra Freda" i que durava des del final de la Segona Guerra Mundial. No era un conflicte obert i generalitzat entre les dues superpotències, però sí que elles es disputaven el domini de moltes zones del món a través d'inversions econòmiques o polítiques, venda d'armes i, fins i tot, amb força militar de manera directa en diferents indrets.
A Europa hi ha situacions compromeses, com la de que en un any passin 198.000 alemanys de l'Alemanya Oriental a l'Occidental, principalment a Berlín. Per aquest motiu els comunistes construeixen el lamentable famós mur de Berlín.

La carrossa amb els tres reis

També es un any de màxima tensió en territoris de l'anomenada Europa de l'Est.

El 1960, la Xina de Mao Tse Tung trenca amb la URSS i inicia el seu camí cap a una nova visió de la societat comunista, "el maoisme". És un any en què N. Kruschev donà un gir en la seva política econòmica a Rússia (Plans de Desenvolupament), amb la finalitat d'elevar el nivell de vida dels seus ciutadans, que ho passaven molt malament.

El 1960 és un any marcat pels processos de descolonització de molts estats africans, que solen venir precedits de guerres internes. És el cas de Mali, Gabón, Nigèria, República Centroafricana, el Congo i altres. També Xipre s'independitza de la Gran Bretanya.

Curiositats

- Neix la nova i moderna ciutat de Brasília, avui capital de Brasil.
- A l'ONU, en Fidel Castro fa un discurs que dura quatre hores i mitja i el líder de la URSS, Kruschev, dóna un cop de sabata a la tarima per cridar l'atenció...
- Es celebren el Jocs Olímpics d'estiu a ciutat de Roma.
- Apareix la píldora anticonceptiva, coneguda com "Enovial".
- USA fabrica un avió espia sense pilot i fa públic el projecte d'anar a la Lluna i la URSS envia el seu 5è "Sputnik" a l'espai...
- Terrible terratrèmol a la ciutat marroquina d'Agadir, amb més de 3.000 morts.
- El Regne Unit suprimeix el servei militar obligatori i bóta el primer submarí nuclear.
- Moren els escriptors Boris Pasternak i Albert Camus.
- La "Dolce vita", de Fellini guanya la Palma d'Or del festival de cine de Cannes... Se'n va al cel l'artista Clark Gable...

Recull d'Àngel Serradesanferm
Fotos de Salvador Bosch

L'economista i jurista Pere Estasén (1855-1913) i les aigües de Sant Hilari

La figura de l'economista i jurista barceloní Pere Estasén i Cortada (1855-1913) suscita interès des de punts de vista molt diversos que no podem analitzar ara amb detall, més enllà de recomanar algunes lectures d'aprofundiment per aquells que vulguin conèixerne més detalladament l'obra en el seu context històric i ideològic. Ha estat estudiat sobretot per Francesc Artal en l'article que li dedica en l'encara tan recomanable *Ictineu. Diccionari de les ciències de la societat* (1979) i en articles posteriors, fruit de la seva recerca doctoral. Igualment se n'ha ocupat Francesc Roca, també de l'equip redactor d'*Ictineu*, que ha editat en facsímil i estudiat la monumental obra d'Estasén, *Cataluña. Estudio acerca de las condiciones de su engrandecimiento y riqueza* (1900), de la qual parlarem breument i extraurem unes referències.

QUI ÉS PERE ESTASÉN

Pere Estasén i Cortada, barceloní, llicenciat en dret, és considerat per Artal "un dels científics socials més importants del segle XIX". Les seves aportacions són molt variades, bé que podem centrar-les en el pensament econòmic i en la història i la geografia econòmiques de Catalunya. Fundà publicacions d'inspiració proteccionista i en dirigí. Creà el 1887, junt amb Frederic Rahola, l'entitat *Foment de la Riquesa de Catalunya* per tal de recopilar informació sobre el potencial econòmic de Catalunya, ja que considerava que les altres entitats existents (Foment del Treball, Institut Industrial...) o bé tenien altres objectius o bé no exhibien un caràcter prou fermament catalanista (en aquell moment es parlava de "regionalisme"). Fou membre de l'Ateneu Barcelonès, de la Societat Econòmica Barcelonesa d'Amics del País i de l'Acadèmia de Jurisprudència i Legislació de Barcelona, i s'esforçà per difondre el positivisme en el seu treball *El positivismo o sistema de las ciencias experimentales* (1877), i en unes conferències als ateneus de Madrid i Barcelona.

Disposava d'una formació filosòfica avançada que li permeté elaborar propostes de tipus polític a partir del seu treball científic. Introduí les teories de Darwin a Espanya, així com el regionalisme polític i econòmic. En aquest sentit va madurar la idea, inspirada en l'escola alemanya de pensament, de l'"economia nacional" aplicada a Catalunya, i insistí que la independència realment important és la independència econòmica, basada en una vida productiva diversificada i completa, amb tots els sectors industrials i àmbits de negoci.
Estasén va fer nombroses propostes de tipus proteccionista per fomentar el desenvolupament econòmic del país i fou a la seva època un dels pocs que dedicaren el seu talent a pensar sobre el present i el futur de Catalunya. Cal situar la seva figura en el lloc que li correspon, ja que va inspirar clarament obres posteriors ben rellevants com ara les de Carles Pi i Sunyer (*L'aptitud econòmica de Catalunya*, 1927-1929) i, a través d'aquest, la del malaguanyat Jaume Vicens Vives (*Notícia de Catalunya*, 1954), de qui celebrem aquest any 2010 el centenari del naixement i el cinquantenari de la mort.

La seva producció és, com hem dit, molt diversa sobretot en el camp del dret i de les idees polítiques i econòmiques, bé que també col·laborà en l'obra geogràfica de Francesc Carreras i Candi (*Geografia general de Catalunya*, volum sobre Catalunya, 1908). El seu treball més voluminós i erudit és, com també hem dit, *Cataluña. Estudio acerca de las condiciones de su engrandecimiento y riqueza*, de caràcter empíric, reeditada l'any 2000 amb un estudi introductori de Francesc Roca. Un part del seu contingut havia aparegut els anys 1887-1888 en les pàgines de la revista *La España Regional*, fundada a Barcelona el març de 1886 i que aparegué fins el 1893, amb la idea d'exportar fora de Catalunya les idees del regionalisme. La dirigí Francesc Romaní i tingué com a col·laboradors, a més del mateix Estasén i d'altres, Marià Maspons, Eusebi Güell, Josep Coroleu, Joan Sardà i Josep Pella i Forgas.

Abans de resseguir les idees expressades per Estasén –relativament breus, però interessants– sobre les aigües de Sant Hilari, val la pena rellegir el que l'investigador Francesc Artal ens diu sobre l'obra *Cataluña* que les conté i que hem de valorar com es mereix, ja que no és prou coneguda tot i ser "una de les fites de la geografia econòmica catalana del segle XIX". Obra de caire positivista i de metodologia historicista (d'escola alemanya), diu Artal, "des del punt de vista de la informació... és una font secundària bàsica per a l'estudi del segle XIX, perquè inclou repertoris bibliogràfics completíssims sobre geografia física i econòmica, fonts estadístiques per a la història econòmica, estudis monogràfics locals, història de Catalunya, agricultura i tipus de conreu, botànica, geologia i riquesa minera, plans de ferrocarrils i obres públiques... a més hom pot trobar-hi informació primària d'interès sociològic i antropològic referides a les condicions de vida i als costums d'algunes comarques."

LES AIGÜES MEDICINALS I ELS PRIMERS PASSOS EN L'ACOLLIDA DELS FORASTERS

En el decurs dels seus articles a *La España Regional* (1887-1888) –després inserits a *Cataluña*... (1900) i que poden trobar-se avui a la tan útil *Biblioteca Virtual de Prensa Histórica* del ministeri de Cultura (http://prensahistorica.mcu.es)– Estasén es refereix, doncs, a totes les potencialitats econòmiques del país, entre les quals ressenya les riqueses naturals i, és clar, esmenta les aigües minerals, medicinals, etc. Les veu com un element de riquesa amb més potencialitats de les que en aquells moments se n'extreuen i es plany de la situació en què es troba la seva explotació en el camp de l'incipient turisme, per comparació amb el que veu en altres països d'Europa. Crec que té interès llegir les seves paraules –amb el llenguatge i el sabor de l'època– perquè situen un moment determinat de la història de Sant Hilari i de la comarca en relació amb l'explotació de les aigües i del paper que hi ha jugat l'acollida dels forasters (i els seus orígens), una història que, en tota la seva extensió i aprofundiment, encara està pendent de fer-se, en la meva modesta opinió.

D'entada presenta ja la temàtica amb mentalitat crítica.

> *"La naturaleza ha dotado a Cataluña de excelentes aguas medicinales que, debidamente explotadas, serían fuente de inmensa riqueza para el país; pero los catalanes, que gozamos fama de ser activos, aprovechados, económicos y comerciantes, somos algo descuidados en esta materia, mereciendo por tal abandono las mayores censuras."*

A continuació es dol que, per exemple, les aigües d'Argentona, valorades per la gent del país, siguin desconegudes pels responsables de l'*Anuario oficial estadístico de las auguas minerales de España*, ja que ningú no

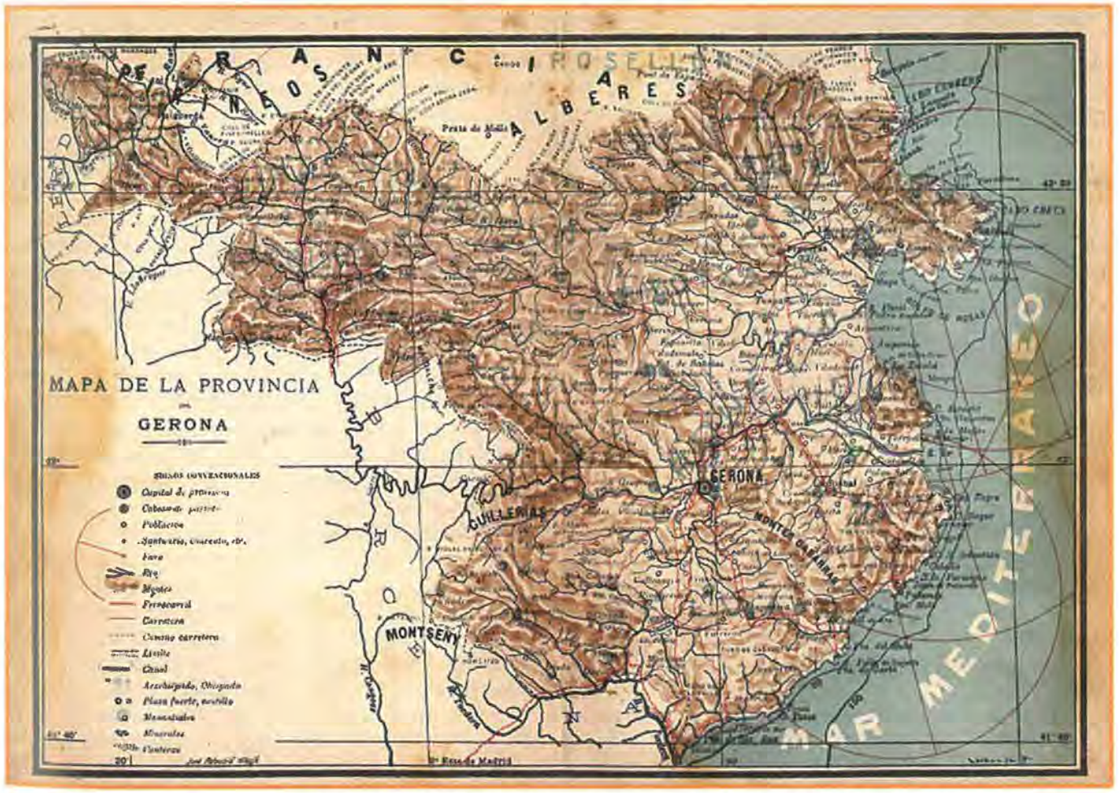

Mapa de la província de Girona (P. Estasén, *Cataluña*, 1900) amb la indicació ben clara de les Guilleries (procedent de la pàgina web d'Editorial Base, www.editorialbase.com)

s'ha preocupat de fer-los arribar la informació: "*Como éste, otros muchos ¿Es posible que acudan enfermos a los establecimientos balnearios si falta la debida publicidad que dé a conocer las excelentes propiedades salutíferas de las aguas de sus manatiales?*" Explica com a França i en altres indrets, de seguida que es descobreix "*el más insignificante manantial*" ja hi fan anar els millors químics per analitzar-ne les propietats curatives, es fan públiques les analítiques alhora que es difon "*en elegantes folletos y en millares de anuncios las condiciones climatológicas... el terreno donde ha surgido, la belleza y frondosidad de los bosques y praderas que rodean el lugar, el panorama que se descubre des de las montañas vecinas y todo el mundo sabe que existe una fuente salutífera en tal `parte, que cura tales o cuales afecciones*". Aleshores és la mateixa gent del país la que munta hotels "*donde se encuentra todo lo confortable y útil combinado con lo agradable y bello*", per tal que els malalts (i els acompanyants del turisme termal o medicinal) es distreguin i esdevingui un lloc de riquesa i de cultura –on es trobin "*personas ilustradas y pudientes*" – el que era abans "*una fuente ignorada entre cerros y breñas*".

La situació a Catalunya és diferent, ja que es desatén aquest aspecte de possible riquesa, i posa com exemple de, podríem dir-ne, "males pràctiques" el cas de Sant Hilari (que després indicarà que es va corregint):

> *"En Cataluña, por regla general, hacemos todo lo contrario. Poco amigos de anunciar y de exhibir, dejamos ignoradas nuestras riquísimas fuentes, y cuando acuden los forasteros no encuentran comodidades ni establecimientos balnearios montados a la altura de la época (salvas raras excepciones); ni un trato afable, sino unos malos albergues y una población inculta que se burla de las dolencias del forastero, en vez de tratarle con el cuidado y afabilidad que el enfermo necesita, a quien explota duramente después de causarle mil incomodidades. Los que quince o más años atrás tenían necesidad de tomar las aguas de San Hilario Sacalm, no me dejarán mentir".*

CATALUÑA

ESTUDIO

ACERCA LAS

CONDICIONES DE SU ENGRANDECIMIENTO Y RIQUEZA

POR

D. PEDRO ESTASÉN

CABALLERO DE LA REAL Y DISTINGUIDA ORDEN DE ISABEL LA CATÓLICA, ABOGADO DEL ILUSTRE COLEGIO DE LA CIUDAD DE BARCELONA, DE LA SOCIEDAD ECONÓMICA BARCELONESA DE AMIGOS DEL PAÍS, DE LA ACADEMIA DE JURISPRUDENCIA Y LEGISLACIÓN DE DICHA CIUDAD, DE LA ACADEMIA INTERNACIONAL DE CIENCIAS INDUSTRIALES, INDIVIDUO QUE FUÉ DEL CONSEJO GENERAL DE LA EXPOSICIÓN UNIVERSAL CELEBRADA EN BARCELONA EN 1888, SOCIO DE MÉRITO Y DE NÚMERO DE OTRAS CORPORACIONES, etc., etc.

BARCELONA

F. SEIX, EDITOR

1900

Portada de l'obra *Cataluña* (1900), de Pere Estasén (procedent de la pàgina web d'Editorial Base, www.editorialbase.com)

Pot sorprendre aquesta afirmació final, però és el testimoni que, en els orígens del termalisme a Catalunya, no tot fou fàcil i que la pressió exercida per les persones i famílies benestants i urbanes que volien prendre les aigües, induïdes pels seus metges i per la necessitat de deixar una Barcelona massificada, obligaren a canvis importants en la vida de les poblacions que, com Sant Hilari, disposaven del bé, ara preuat, de les aigües medicinals. Escriu el 1887 i es refereix a una situació de 15 anys abans com a mínim, és a dir, dels inicis de la dècada dels 70 del segle XIX, quan, de fet, malgrat els informes i memòries valoratives de Gravalosa (1779), Menós de Llena (1791), Yáñez (1842), Poudevida (1846) o Rubio (1853), encara no hi havia la declaració d'utilitat pública (ordre reial de 1879) ni l'establiment de la Font Picant (1880, millorat i ampliat el 1895). De fet, no serà fins a final de segle que es publicaran els treballs rellevants del Dr. Nicolàs Pérez Jiménez sobre les aigües de Sant Hilari.

Estasén s'avança, doncs, i està convençut que, aleshores, cal canviar d'actitud i fer com els altres països "*que gozan de mayor cultura que el nuestro y que por este motivo son más ricos*" El seu judici sobre el catalans és novament autocrític i exigent: "*Nos falta cortesanía, nos falta comedimiento, buen modo, trato social, modales, buenas formas, respeto a los demás, en una palabra, cultura*". I dóna a peu de pàgina una referència a la valoració sobre la gent del país feta per guies estrangeres (Germond de Lavigne, *Itineraire de l'Espagne*, 1880).

Els catalans, en general, afirma, són treballadors, constants, estalviadors... però els perd sovint "*su caràcter desabrido, áspero y desapacible*". Si no milloren les condicions de tracte amb els possibles visitants del nou turisme de mar i d'interior, "*no acudirán a sus pintorescas y templadas costas... las innumerables familias que enriquecen a San Sebastián, San Juan de Luz, Biarritz y otros puntos, y en San Hilario y Torelló no se reunirán las notabilidades políticas, literarias y financieras que se dan cita en Vichy, Carlsbadt y en las innumerables estaciones veraniegas de Suiza; y los excelentes panoramas de nuestros Pirineos, las pintorescas vertientes del Montseny o atraerán los ricos turistas mientras los habitantes de nuestras comarcas no hagan sacrificios para atraer a las gentes de todos los países.*" Finalment es plany que no es disposi d'una estadística fiable de visitants anuals ni una informació detallada de les propietats de les aigües, element indispensable i previ per a una bona promoció. Seguidament ressenya exhaustivament totes les aigües mineromedicinals de Catalunya.

Més endavant, quan es refereix a cadascuna amb detall, s'atura en les de Sant Hilari: "*Es inútil hablar de los manantiales de Sant Hilario Sacalm, que gozan de fama universal. Basta hojear los Anuarios y las hidrologías médicas para comprender su importancia...*" Fa referència a dos facultatius que li han parlat del gran prestigi d'aquestes aigües. Són el Dr. Lluís Mundi, metge d'Arbúcies (aquí, si se'm permet la broma, les rivalitats casolanes s'han d'arraconar del tot) i el Dr. Manuel Cahís i Balmanya, personatge nascut a la comarca i de relleu general, com veurem de seguida. Cahís nasqué l'any 1855 (com el mateix Estasén) Lloret de Mar, fill d'un metge català nat a Cuba, i morí a Barcelona el 1934. Llicenciat en medicina el 1875, exercí a Tordera, Premià de Mar i Vilassar i fou soci fundador de l'Acadèmia Mèdico Homeopàtica de Barcelona i autor de diversos estudis sobre aquesta disciplina mèdica, com ara *Homeopatia segura* (1911) o *La homeopatia demostrada experimentalmente* (1912), i d'altres, que l'han fet cèlebre.

Tant l'un com l'altre, afirma Estasén, asseguren que "*no hay otras aguas en el mundo* (!!!) *que tengan las propiedades de las de San Hilario para ciertas y determinadas afecciones*". Malgrat això, Estasén recorda les febleses de la zona en matèria de comunicacions: "*hace muy pocos años no había ni siquiera carretera para ir a San Hilario*". En aquells moments en què escriu (1888) existeix ja, si més no d'Hostalric a Arbúcies, una "*magnífica carretera, perfectamente conservada, como pocas en España, y cuyas márgenes son pintorescas por todo extremo*"; es tracta, és clar, de la inaugurada el 1862, promoguda pel qui fou diputat a Madrid pel districte de Santa Coloma de Farners, el taradellenc Francesc Camprodon i Safont (1816-1870). D'Arbúcies a Sant Hilari, afirma, el camí continua però és més muntanyós i accidentat i no tan agradable. Tot plegat indica, però, el canvi que ja es va produint i que queda reflectit en el paràgraf final que, tot i parlar de "*establecimientos regulares*", és optimista: *"...poco a poco van comprendiendo los habitantes de aquella población que su mayor riqueza estriba en la afluencia de forasteros y enfermos a quienes antes trataban de la peor manera posible."*

Ens aturem aquí. Pere Estasén és, doncs, un dels autors a tenir present en la història de l'explotació de les aigües de Sant Hilari per al negoci termal i medicinal, els inicis del turisme d'interior i salut. I val la pena de rellegir-ne els textos amb atenció posant-los en relació amb el que ja sabem en l'àmbit local i més general i amb el que encara es pot i s'ha de recollir i analitzar. Els investigadors tenen matèria d'interès i, malgrat els dèficits que patim, poden optar al finançament de beques de recerca. Ànims.

Narcis Figueras i Capdevila
Professor de Filologia catalana, UOC
juliol 2010

Referències
(per si voleu saber-ne més)

ARTAL i VIDAL, Francesc, "El pensamiento económico de Pere Estasen y Cortada", *Revista de Historia Económica*, núm. extra 2, (1989), p. 71-78

ARTAL i VIDAL, Francesc, "La Unió Catalanista i les noves idees sobre la política econòmica per a Catalunya", *Recerques*, núm. 29 (1994), p. 7-22.

ESTASÉN, Pedro, *Cataluña. Condiciones de su engrandecimiento y riqueza*", Barcelona, 1900 (Ed. facsímil amb estudi introductori de F. Roca, Barcelona, Base, 2000), p. 156-166 i 257-259.

Ictineu. Diccionari de les ciències de la societat (1979). S. V. "Estasén i Cortada, Pere" [Francesc Artal]

RIERA i TUÈBOLS , Santiago, "La difusió del darwinisme a Catalunya", *Medi Ambient. Tecnologia i* Cultura, núm. 43 (2009).

ROCA, Francesc, *El pensament econòmic català (1900-1970)*. Vol. II, *La transmissió de les idees econòmiques*, Barcelona, 1996 ["Economía política regional" per Pere Estasén, p. 42]

A Sant Hilari s'acaba de celebrar l'Embruix-10 amb molt èxit de participació i de públic, la qual cosa demostra que el tema interessa la gent en general..

Relacionem sempre les bruixes amb poders extraterrenals que es creia que posseïen membres de la mateixa comunitat. La gent normal, el poble, el considerava benèfic o malèfic d'acord amb la seva implicació o incidència en la vida social i religiosa de cada comunitat en concret.

En moltes societats primitives, aquests personatges, als quals hom es refereix amb el nom de bruixot, xaman o amb qualsevol altra denominació equivalent, eren considerats éssers superiors que estaven en contacte amb les forces no terrenals o espirituals, esperits o divinitats, que regien i poblaven l'univers o les esferes superiors que ens envolten. Per al cristianisme aquests éssers eren continuadors de l'obra del diable i, per tant, la seva missió era fer mal a la humanitat i desbaratar l'obra de Déu.

Al marge de la bruixeria considerada pecat greu i, per tant, motiu de persecució, el poble va anar creant unes contalles i creences que podem anomenar bruixeria popular. La que ha donat lloc a més literatura i escrits a casa nostra i arreu. Admirades i temudes les bruixes apareixen en la majoria de contes i rondalles populars i parem de bruixa o fada segons el seu caràcter, malèfic o benèfic.

Sempre s'ha dit que en zones de muntanya allunyades de les grans poblacions és on s'han donat més creences populars centrades ens els temes de bruixes, bruixots, maleficis, encanteris. A les Guilleries, és conegut l'aforisme "De Sant Hilari a Arbúcies, dotze cases tretze bruixes". Els d'Arbúcies ho modifiquen i diuen "Sant Hilari, prop d'Arbúcies, dotze cases tretze bruixes"...

Vivim en una zona de la Catalunya profunda, muntanyosa i amb molt de bosc, feréstega, enormement fragmentada i retallada pels elements naturals i fins no fa massa poc comunicada. És un lloc ideal per a que abundin les anècdotes, corrandes i històries sobre personatges fantàstics.

Encara hi ha gent d'aquestes contrades que "cura" amb oracions i senyals de la creu, que adoba espatllats i que fa tirar pedres al pou per trencar maleficis. Ciència, folklorisme o cosa de bruixes...

L'historiador i l'amic del nostre poble, Antoni Pladevall i Font, l'any 1974, va publicar un petit llibre titulat "Persecució de bruixes a les comarques de Vic a principis del s. XVII". És un bonic i detallat estudi del tema de la bruixeria a les nostres terres i ens ha permès publicar aquestes pagines per fer-lo assequible a tothom. Mirarem si en tres o quatre "programes de Festa" el publiquem tot i així els que hi estiguem interessants en podrem gaudir.

Aquí teniu la primera part.

ASV

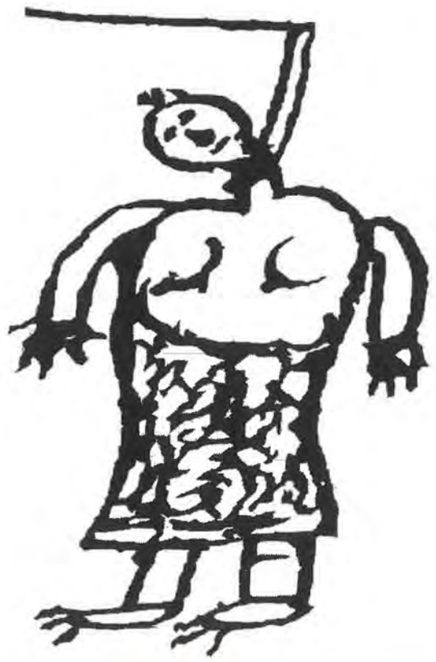

ANTONI PLADEVALL I FONT, Prev.

PERSECUCIO DE BRUIXES
A LES
COMARQUES DE VIC
A
PRINCIPIS DEL SEGLE XVII

BARCELONA
1974

Introducció i bibliografia

L'estudi de les bruixes o la bruixologia és un tema de moda. En realitat mai ha faltat interès ni curiositat per esbrinar tot el que fa referència a les bruixes, a la màgia o a les arts ocultes, però als nostres dies això s'ha sistematitzat o institucionalitzat; com a mostra podem presentar una primera reunió general d'estudi sobre aquest tema que es va fer fa tres anys al país basc —lloc esdevingut famós en la història de la bruixeria per alguns processos sorollosos, en particular el de les bruixes de Zugarramurdi del 1610 i el de Fuenterrabia del 1611— i més acostades a nosaltres les «Convencions de Bruixologia i Simbologia», iniciades a Núria a principis del mes de novembre del 1972 i que prometen continuïtat. En els nostres dies la novella i el film l'*Exorcista,* certs reportatges apareguts a la Televisió i revistes més o menys especialitzades sobre el tema mantenen viu el caliu i el misteri entorn a la bruixeria i a l'acció diabòlica que li acostuma d'anar unida.

Fet i fet estem en un temps i en un clima propicis a creences esotèriques. Sempre que la humanitat ha passat per un període de crisi i de transició el terreny ha estat abonat per a bruixes, invocadors d'esperits i altra gent estrafalària que pretén omplir la buidor espiritual amb pràctiques o creences que els connectin amb un més enllà, amb un món d'esperits i d'irrealitats.

Amb aquestes paraules ja definim una mica la nostra posició. No creiem en la bruixeria com a tal, i per tant exposem els fets d'una manera històrica i sistemàtica, sense prendre massa partit pels fets que relatarem; en tot cas

ens esforçarem en presentar els absurds i les incoherències que aquells ens ofrenaran, situant-los en el temps i en la mentalitat de l'època en que succeïen. No volem dir amb això que neguem del tot la possibilitat de possessions i pactes amb el diable, que omplenen els processos de bruixeria, neguem en tot cas que aquests succeïssin de la manera ingènua com aquí se'ns presenten. Creiem més aviat que en el fons de tot hi bateguen prejudicis, pors, complexes i un greu problema psicològic: una cosa és el convenciment de les persones que actuen com acusades o acusadores, una altra les pressions o coaccions a que es veien sotmesos els declarants, i una altra, molt diferent, la realitat objectiva dels fets. La psicosi de bruixeria i el fanatisme de l'època poden explicar moltes coses. La nostra tasca d'investigador i relator dels fets es limitarà per tant a l'exposició, com més objectiva i real possible, dels aconteixements de la persecució de la bruixeria i, en quan sigui possible, a una crítica o interpretació dels fets exposats.

L'àmbit de l'estudi va condicionat a l'abast de l'antiga Vegueria de Vic, amb algunes ramificacions vers les contrades veïnes, per a fer veure que no es tracta d'un fenomen vigatà, sinó que aquest s'insereix en un contexte general del país. S'ha parlat molt de les bruixes del país basc i de les «meigas» gallegues, per desgràcia les nostres bruixes o «retilleres» no els són inferiors.

Com a obra guia, per a connectar aquest petit món nostre al món general de la bruixeria, ens servim dels treballs de Julio Caro Baroja i en especial de la seva síntesi *Las brujas y su mundo*. Hem llegit i repassat vàries obres sobre bruixeria i cap ens ha satisfet com aquest petit compendi objectiu i raonat de la bruixeria; les altres intenten, gairebé totes, una interpretació que les fa només obres de complement, no de visió general.

I. La bruixeria

Tot estudi sobre la bruixeria suposa l'existència de bruixes i de bruixots, és a dir, de persones dedicades a aquest *art* —segons l'expressió dels nostres processos— o a aquesta professió. Els principals adeptes són dones, d'aquí que s'hagi fet més clàssica l'estampa de la bruixa que del bruixot; Michelet arriba a dir que «per cada bruixot existiren deu mil bruixes», nosaltres podem dir que sobre una seixantena llarga de bruixes conegudes veiem esmentats tres homes o bruixots, per tant la proporció no ens surt tan desproporcionada. L'explicació que això pugui tenir la fonamenten els autors sobre la psicologia especial de la dona o sobre la seva peculiar situació social en els segles passats.[1]

El mite o l'existència de les bruixes, segons paraules del Prof. Argentier, participant a la «I Convenció de Simbologia i Bruixeria», de Núria, és un fruit dels condicionaments religiosos i sociològics. El desbocament del mite religiós —tant en la pròpia bruixa com en el seu perseguidor— i l'ambient sociològic de l'Edat Mitjana foren les coordenades que permeteren la seva creació.[2]

Diu el mateix autor que la persona que adquiria la personalitat o el convenciment d'ésser un bruixot era normalment un ésser desequilibrat, inclús un deformat físicament: lletjos, geperuts, coixos o que feien pudor. Gairebé tots ells se servien d'ungüents i drogues fetes a base de cascalls, de belladona i d'altres productes excitants, que commovien el subjecte i li donaven la impressió de tenir poders especials, de fer llargs viatges —a cavall d'una escombra o del dimoni— i de participar en festes i orgies amb el dimoni, sovint amb aberracions sexuals.

Aquest darrer punt, que necessàriament haurem de tocar, portaria a estudiar complexos o repressions de tipus sexual que podrien ésser una altra font d'explicació de l'espècie de morbositat que sentien els processats en detallar aquests aspectes, per bé que també podria correspondre a una curiositat malaltissa dels interrogadors en insistir sobre aquests punts. No oblidem que la majoria de bruixes eren vídues, fins al punt de demanar en algun interrogatori «digue's quines vídues eren amb tu...?», com si vídua fos sinònim o almenys distintiu de bruixa.

1. Capmany, M.ª Aurèlia, *ob. cit.*, pp. 118-119.
2. Segons una interviu publicada a «El Correo Catalán», 12 de novembre del 1972, pp. 2-3.

Però aquest esquema clàssic de la bruixeria i de la seva associació amb el dimoni és el fruit de tota una elaboració sorgida a Europa al llarg del segle XIV i que es va afermar i estereotipar els segles següents. Als seus orígens la cosa no era tan simplista.

Els inicis de la bruixeria són tan antics com el món. S'ha volgut trobar-ne indicis en algunes pintures de les coves prehistòriques, si bé la cosa no és pas clara. A Pèrsia i a l'Orient en general es coneixien les bruixes i es tenia por de les bruixeries; la mateixa Bíblia se'n fa eco en el llibre de *L'Èxode,* cap. 22, verset 18, en dir: «No deixaràs amb vida a la bruixa», el mot usat pel text llatí és el de *maléfica* o *maléficos* en altres versions. Sobre l'abast d'aquest mot, molt vinculat als cultes pagans dels pobles que envoltaven Israel, n'hi ha una explanació al llibre del *Deuteronomi,* cap. 18, versets 9 al 14. Però per a tenir-ne una idea cabal cal arribar a l'època clàssica amb les *lamies* de l'antiga Grècia —normalment dones fabuloses que devoraven nens o xupaven la sang de les persones— o les *striges* o *sagas,* també d'època clàssica, noms tots ells passats al repertori judicial i que veurem aplicats a Vic, durant el segle XVII, a les nostres bruixes.

En la mateixa època clàssica veiem una clara diversificació en les bruixes: les que causaven mal o perjudicis, i les de la bruixeria o màgia benèfica, normalment amatòria, que donaven filtres per fer estimar les persones o altres remeis màgics. Sovint, però, una mateixa bruixa empleava els dos procediments segons fos favorable o desfavorable al que recorria a ella o era víctima seva. En aquella època foren famosíssimes les germanes Medea i Circe, Erichto, Dipsas, Melita, Canídia, etc., presentades en molts casos com éssers atraients i de gran bellesa.

Però per a nosaltres els segles medievals són els més importants en la formació del concepte de la bruixeria. Amb la credulitat dels pobles bàrbars i sota la influència del cristianisme són atribuïdes al dimoni totes les coses contràries a la pràctica normal de la religió. El dimoni és l'esperit del mal i la creença de la seva possessió —que troba un ample fonament en els evangelis que la gent sent predicar sovint— fa que tota persona que es dediqui a pràctiques curanderístiques, a l'adivinació o a altres coses fora del normal, sigui mirat com a sospitós de contactes amb el dimoni i heretge. Seria molt interessant de relacionar amb la bruixeria les condempnacions del culte i invocacions del dimoni, fetes en concilis provincials, francs i germànics, des de les èpoques carolíngies, per bé que en molts casos és probable que es refereixin a restes de cultes pagans més que no pas a pràctiques de bruixeria.

El que és clar és que des del segle XIII la bruixeria fou considerada com

una pràctica herètica o una negació de la religió i com a tal perseguida i condemnada, tant per la recent fundada Inquisició, com per l'autoritat civil. La primera presa de posició oficial de l'Església és del 1233 en la butlla *Vox in Rama* de Gregori IX, i el primer procés conegut contra una bruixa és del 1258 en temps del papa Alexandre IV. La primera bruixa cremada de que es té coneixement és d'una de Tolosa el 1275.

Sant Tomàs, vers el 1260, admet la possibilitat d'una relació i comerç sexual entre persones humanes i demoníaques,[3] i a continuació d'ell l'elaboració de la filosofia escolàstica donarà una base jurídica per a la persecució de les bruixes com a culpables d'un pacte amb el diable i d'una apostasia. Tota una sèrie de pensadors i papes s'ocuparen en endavant del tema, essent remarcables les disposicions de Joan XXII (1320) i, sobretot, la butlla *Summae desiderantes* d'Inocenci VIII. Entre les obres més famoses contra les bruixes i que més influenciaren en la seva persecució hi ha el *Formicarius* de J. Nider (1440) i, sobretot, el funest *Malleus Maleficarum,* obra dels inquisidors dominicans Enric Institoris (Kramer) i Jakob Sprenger. Aquesta obra impresa a Colònia el 1486, és, com diu el seu títol, el verdader «Martell contra les bruixes» que crearà una clara figura del delicte de bruixeria i una manera o procediment jurídic per a la seva persecució.

El més curiós de tot aquest procés, que només hem apuntat, és el convenciment popular de l'acció malèfica de les bruixes sobre la societat i de la seva col·laboració amb el dimoni. El *Malleus* dedica els setze capítols de la seva primera part en denunciar aquesta acció malèfica i pacte diabòlic, mentre la seva segona part va dirigida a determinar fins on pot arribar el poder de les bruixes i la manera de combatre'l i destruir les seves males obres.

Aquesta doctrina havia entrat plenament a Catalunya, segons el *Directorium Inquisitorum* del dominic Nicolau Eimeric (1376), en el que s'estableixen tres classes de bruixeria, seguint les distincions escolàstiques dels cultes de latria, dulia o simples actes de reverència, és a dir: distingia entre els que adoraven el dimoni i es lliuraven a ell, entre els que l'invocaven com a intermediari, sense haver renegat del tot de Déu, i dels sants, i en tercer lloc entre els que simplement acudien a ell per mitjà d'alguns encanteris.

Al costat d'això es va fer una imatge estereotipada de les trobades de les bruixes amb el dimoni que s'anomenen en termes clàssics el *Sabbat* o l'*Akelarre* i que els nostres processos diuen *Juntes.* El primer mot ve del fet que les reunions es solien fer a la nit del divendres al dissabte i el segon, o *akelarre,* ve del basc i vol dir *pla o prat del boc,* perquè el dimoni, deien,

3. En l'obra *Quotlibetales,* XI, 10.

es presentava en forma de boc o de cabró. En això els autors hi volen veure, i amb raó, un record o allusió a les festes i orgies paganes dels sàtirs, que es representaven en forma mig de persona, mig de cabró.

Es diu que la primera descripció d'un d'aquests *sabbats* o *akelarres* es troba en un procés de bruixeria de la zona de Carcassona, que va tenir lloc entre els anys 1330 i 1340.

Una descripció dels *akelarres* i concepte de la bruixeria catalana, tal com l'entenia la gent del segle xv, la dóna el versificador Jaume Roig en el seu *Llibre de les dones* o *Spill,* abans citat, que va escriure pels anys 1459 o 1460. Diu així aquest poeta valencià:

Amb cert greix fus
com diu la gent
se fan ungüent
e bruxes tornen;
en la nit bornen,
moltes s'apleguen,
de Déu reneguen,
un boc adoren,
totes honoren
la llur caverna
qui's diu Biterna;
mengen e beven
aprés se lleven
per l'aire volen;
entren on volen
sens obrir portes.
Moltes n'han mortes
en foc cremades,
sentenciades
ab bons processos
per tals excessos
en Catalunya.

Tal fet si's llunya
de veritat,
ja's declarat
en lo Decret.
Alla't remet.
Fet és mirable
lo gran diable
qui les guanyà,
hi té la mà.
Ell les engana
e les profana
fins que són preses
e'n casre meses
mal a lur grat;
la llibertat,
com l'han perduda,
pus no'ls ajuda
ni'ls val pus l'art.
D'elles ja fart,
quan són al foc
ell s'en trau joc
e s'en fa trufa.

Mes les dampnades
són inclinades
naturalment,
mes follament,
ser fetilleres
e sortilleres
conjuradores,
invocadores
e adivines.
Moltes, mesquines,
ab geumància,
nigromància,
són fitonesses.
Les diablesses
totes malignes,
cart, són indignes
per los esguarts
de malesarts
e fals compàs
et aliàs.

Aquest concepte de bruixeria serà el que es mantindrà amb poques variants fins a l'època de la illustració i el racionalisme de finals del segle xviii. Sobre aquesta base compondran obres el teòleg protestant Lambert Donean (1574), Bodin (1580), Pierre Gregoire (1580), Nicolas Remy (1595), etc. Són especialment lamentables les obres i el fanatisme de jutge de Burdeus, Pierre de Lancre (1612-1622), que serà causa d'una intensa persecució pel Labourd i país basc francès, amb estreta connexió amb el país basc espanyol, on es desencadenarà la persecució de la que en serà un ressò la que va arribar quasi contemporània a les nostres terres.

Les primeres veus contra aquest fanatisme, tant en el camp catòlic com en el protestant —car en aquest també hi havia intensa persecució contra les bruixes—, s'aixecaran el llarg dels segles xvii i xviii, però no tindran ressò fins a finals del segle xviii. Són coneguts varis processos de Prússia del 1728, un de Sevilla del 1781 i un altre a Poznan el 1793. Recordem també, de pas, que la famosa *Napa* de Prats de Lluçanès, que algun autor col·loca al segle xvii,[4] fou executada el 8 de gener del 1767. Aquesta bruixa es deia Maria Pujol, per malnom la *Napa,* i fou executada perquè va provar-se que el 22 de desembre del 1766 va matar la nena Maria Anna Riambau, de 4 anys, i la va mutilar tallant-li un braç i traient-li el fetge, que guardava cuit amb sang. Un cop morta la *Napa* fou reclamada des de Barcelona i calgué embalsamar-la per trametre-la allà.[5]

Davant d'un cas semblant ja s'imposa una certa cautela en el judici global de la bruixeria. És probable que sota el folklore de les *juntes* o *akelarres* amb el dimoni s'hi amaguessin a vegades vertaders crims, com en el cas de la *Napa,* i per tant algunes bruixes mereixerien la mort com a delinqüents comuns o com a degenerades i metzineres.

4. Ainaud i de Lasarte, Josep M.ª, *ob. cit.*, p. 877.
5. Vallès, Josep, Pvre., *Prats de Lluçanès, Resum històric,* Vic, 1912, p. 61.

II. Algunes notícies sobre la bruixeria medieval

Al costat de la bruixeria que acabem de presentar, la diguem-ne *bruixeria negra* o *clàssica,* hi havia una altra bruixeria benigne o menys malèfica, que apareix deslligada dels pactes i intervencions directes del diable. Aquesta bruixeria, designada pels documents oficials com a pràctiques de *sortilegia et divinationes,* surt amb freqüència en la documentació medieval des de principis del segle XIV. La trobem en les acusacions fetes davant del bisbe, amb motiu de les visites pastorals, quan aquest o un seu visitador inquiria sobre la conducta i moralitat dels feligresos de les parròquies; els noms emprats en les enquestes són els de *fetillers* o *devinadors.*

Al bisbat de Barcelona, en concret fou famosa la Geralda de Cudines, de la parròquia de Subirats del Penedès, que vàries vegades fou acusada davant del bisbe Ponç de Gualba, entre 1303 i 1334, de fer endevinaments de lladres, de conèixer malalties a través de l'orina i d'altres nimieses semblants. Les penes que li foren imposades eren en consonància amb els delictes i es reduïen a dejunis, almoines i la peregrinació a Montserrat.[6]

Al bisbat de la Seu d'Urgell, amb motiu d'una visita arquebisbal, feta pel delegat Galzaran Sacosta els anys 1312 i 1313, hi trobem també algunes notícies de bruixeria menor. Un dels varis casos denunciats és el que va fer-se a principis de gener del 1312 de la Sibilla Ficany, de la parròquia de Sta. Maria de Castellbó, la qual fou acusada de *fetilera,* car *lligava* i *deslligava* i donava *fetiles* (embruixaments) per mitjà de plomes. Els mots *lligar* i *deslligar* equivalen en la terminologia de l'època a donar encanteris i a treure'ls. Altres acusacions fetes a la Ficany consistien en què quan es feia un matrimoni intentava procurar-se un tros de vestit del nuvi i de la núvia i fent un conjur amb ells els *lligava* (enteneu encantava) i així impedia que fessin un bon matrimoni. Més tard demanava diners per a *deslligar-los* i treure'ls el malefici que ella els havia donat.[7]

Aquesta mena de bruixeria, amb exigència de diners, sobre la bona realització dels matrimonis o millor dit que impedia les bones relacions matrimonials i que donava l'esterilitat o infecunditat al matrimoni —ja que un matrimoni *lligat* no podia tenir fills—, és una de les acusacions més corrents fetes a les bruixes d'aquell temps.

6. Notícia facilitada per Mn. Josep Baucells, arxiver de la Catedral de Barcelona, que prepara un llarg estudi sobre la vida religiosa a Barcelona en aquesta època.

7. Arx. Mensa Episc. Vic. Visites Urgell I s. f.; data «pridie nones», gener del 1312.

L'home de l'edat mitjana vivia suggestionat per un món d'esperits malignes. Aquest fragment del retaule de Sant Andreu de Gurb, obra de Lluís Borrassà (1417-1418), del Museu Episcopal de Vic, ens en dóna una versió gràfica. Els dimonis que envolten aquest posseït són dignes precursors de les plasmacions de Jeroni Bosch, dit el Bosco. (Rep. M. Esclusa.)

En relació amb aquesta bruixeria podem retreure també un procés que es va fer entre el 1 i el 3 d'agost del 1373 contra *Astrucha za Gaynarda,* del lloc de Mallol, del vescomtat de Bas. En ell s'acusa a l'Astruga —nom que sembla indicar una procedència jueva— de bruixeries fetes de 14 anys ençà relacionades totes elles amb els matrimonis, car lograva que aquests s'estimessin o s'avorrissin fent-los posar camises embruixades, fent conjurs amb els cabells dels esposos i demanant trocets de roba dels vestits dels *lligats,* per a fer amb ells remeis contra el desamor dels esposos, sempre, però, demanant diners per les seves actuacions a desgrat de què, a vegades, no tinguessin bon resultat.

Un dels matrimonis que declara en el procés és el d'Elissenda, filla d'Antoni Olmera, de Sant Cristòfol de les Planes, casada amb Joan Isern, de la parròquia de Contestins. Aquesta, estant de sobre-part, va menjar unes sopes que li va donar l'Astruga, fetes d'una fogaça o mena de coca embruixada, i des d'aleshores no va tenir més fills, per la qual cosa es considerava *lligada.* Va recòrrer vàries vegades a l'Astruga i aquesta li va xuclar molts diners sense donar-li la fecunditat ni l'amor del seu marit, que l'havia avorrida.

És curiós observar que va descobrir que estava *lligada* o embruixada una metgessa o endevinadora de Querós mitjançant l'examen de la seva orina, pràctica que hem vist utilitzada per la Geralda de Cudines, de Subirats.

Per altres acusacions formulades contra d'ella, la Gaynarda apareix com una vulgar alcavota, demanant diners per procurar l'estimació de persones, pràctica que recorda les actuacions de la famosa Celestina de la novella castellana, que agermanava també les pràctiques de bruixera amb les d'alcavoteria.

Per tot això la bruixa del Mallol fou jutjada i sentenciada per la justícia civil del vescomtat de Bas, si bé el procés està mancat de la part de la sentència.[8]

Pot relacionar-se amb aquesta bruixeria la que feia Na Paganera, de Sant Pere de Torelló, que el 1330 fou denunciada al bisbe de Vic per coses semblants en concret, el dia que es celebrava un matrimoni va passar entre els dos contraients i va donar una volta entorn del nuvi, quedant així *lligats* els nous esposos.[9]

També es consideraven de bruixeria menor les pràctiques endevinatòries per mitjà d'oracions o invocacions a Déu o a sants. En la mateixa visita arquebisbal a la Seu d'Urgell, abans citada, hi trobem un cas ben detallat.

8. Arx. Vegueria Vic. Processos criminals en 4.º, 1373.
9. Arx. Mensa Episc. Vic. Plec 1.200. Visites pastorals, 1.200-a, s. p.

El 12 de gener del 1312 fou denunciada Ramona Roca, de la parròquia de Maranges, a la Cerdanya, perquè feia endevinaments mitjançant un cabell del seu cap, que lligava a un fus, que sostenia amb la mà esquerra, mentre amb la dreta feia ballar el fus en un plat o escudella on abans havia fet una creu en la seva part exterior. L'escudella es trobava de cara amunt, i mentre el fus ballava a sobre d'ell la Ramona deia:

«Conjurte per Déu e Sancta Coloma
e per contz santz son en Roma.
Per Déu e sancta Maria
e per contz santz ha en Hongria.
Per Déu e Sancta Constança
e per contz sanç ha en França
e per Sant Julià
qui sortz feu e sortz gità.»

Després deia al fus: «Si sors per la carera de la creu blancha açò serà, si vas per la carera negra açò serà contrari». Així demanava diferents coses al fus i segons on aquest es parava deia que aquella era la resposta.

Qüestionada sobre qui li va ensenyar aquesta pràctica, va dir que ho havia après de na Sibilla que vivia amb Guillem Ramon de Puigcerdà, a la qual es deia que l'hi havia ensenyat una jueva.

En tots aquests casos la sentència fou sempre molt lleu: dejunis, amonestacions i prohibició de fer-ho més.

Aquesta mena de creences vanes per endevinar coses o obtenir respostes per mitjà de conjurs o d'invocacions s'ha mantingut al llarg dels segles fins als nostres dies. Un procés de la Inquisició fet a Vic el 1561, davant l'Inquisidor general Diego Mesia de Lasarte, ens en dóna un nou testimoni. Els encausats en aquest procés foren persones dels voltants de Vic: Caraüll (Oristà), de Seva, de Gurb, de Viladrau i de Taradell. Va obrir-se el procés per denúncies fetes per alguns particulars després que el 20 de setembre de dit any es va publicar un edicte, de part de la Inquisició, a totes les esglésies del bisbat demanant que es denunciesin «totes les cerimònies o altres coses que es fessin contra la santa fe católica».

Tots els acusats ho foren per fer pràctiques de curanderisme, per conjurar les tempestats o per endevinar coses; per exemple, la Caterina Reig, vídua de 68 anys, de Taradell, fou acusada de fer un conjur amb unes tisores clavades a terra, sobre les que reposava, en quietut, un sedàs. Després la Reig deia: «Per Sant Pere i per Sant Pau, sedàs per la virtut que Déu t'ha

donada si la Francina és a ...(aquí anava dient noms de llocs)... gira't si no hi és no et mogues». Aquest conjur el féu per saber on era una noia dita Francina que havia desaparegut; el repetí moltes vegades anomenant diferents llocs i en demanar si era a la bassa el sedàs girà i donà un parell de voltes i, efectivament, la noia fou trobada ofegada a la bassa.

El procés dóna moltes altres notícies de fets semblants d'endevinaments o de curanderisme; un altre d'ells referent a la mateixa Reig fa també referència a la barreja d'oracions i curacions. Explica la Reig que per treure els cucs de l'orella d'una filla seva, una dona que es deia Esquissa de Taradell, ara ja morta, li digué que anés a buscar una mata de gavarrera, que prengués el seu brot més alt i l'abaixés fins a terra i li posés una pedra a sobre. Fet això havia de dir tres pare-nostres i tres ave-maries i les paraules: «Gavarrera, gavarrera, treu-me els cucs del cap de ma filla dins tres dies i jo't trauré de presó». Diu que així ho va fer i la seva filla va curar.

Per tot això l'Inquisidor general la va sentenciar «per supersticions vanes i amb art del dimoni» a dir durant un any el saltiri de Nostra Senyora —el rosari— i a donar 3 rals de caritat als pobres de la presó del Sant Ofici de la Inquisició.[10]

Els altres encausats i sentenciats ho foren per coses semblants: conjures per evitar pedregades, ús indegut de l'aigua beneita per treure orugues de les cols, medicaments i pràctiques estrafolàries per curar mals, etc., les penes foren en tots els casos dir rosaris, dejunar alguns divendres, fer caritats, etc...

Aquests tipus de supersticions o curanderisme s'ha mantingut, especialment en els poblets petits i la muntanya, fins als nostres dies. Encara es troba avui dia gent que cura *espatllats* per mitjà d'oracions o altres pràctiques semblants, o que posa dos falçons creuats o els clamàstecs de la llar de foc al revés durant les tempestats, tal com es feia pel 1560.

Si alguna objecció o remarca es pot fer a la repressió d'aquestes vanes creences és que els inquisidors les jutjaven com a fetes «per art del dimoni», cosa que era sens dubte aliena a la mentalitat dels pobres que executaven semblants pràctiques.

La creença en l'acció diabòlica es féu quasi obsessiva en els temps de renaixement i posteriors; ella serà un mòvil de la por a les bruixes i de l'exagerat zel en perseguir-les, com veurem seguidament.

10. Arx. Cúria Fumada, Vic. Processos, 1560.

Per abreujar citacions i referències donem aquí la llista de treballs que més ens han servit, deixant per les notes de peu de plana les citacions d'altres treballs de complement. Les fonts d'arxiu sobre les que es basa el treball tenen la seva particular descripció en l'apartat titulat *Els processos*.

Ainaud i de Lasarte, Josep Maria, *Bruixeria,* a «Gran Enciclopèdia Catalana», vol. 3, Barcelona, 1971, pp. 876-877.

Campmany, Maria Aurèlia, *El comportamiento amoroso de la mujer.* Dopesa, Barcelona, 1974. Capítol: *Las Brujas,* pp. 115-127.

Caro Baroja, Julio, *Las Brujas y su mundo.* Alianza Editorial, Madrid, 1973, 4.ª edició.

Castellà i Raich, Gabriel, *La creença en bruixes,* a «Arxiu de Tradicions Populars» I, Barcelona, 1928, pp. 371-372.

Cortès, Joan, *Brujas,* a «Mirando hacia atrás sin ira». Rev. Destino, 26 d'octubre del 1619. Dóna notícies de bruixes de Terrassa.

Espasa, *Enciclopedia Universal ilustrada.* Barcelona, Article *Brujas,* vol. 9, pp. 1072-1074.

Menéndez Pelayo, Marcelino, *Historia de los Heterodoxos españoles.* Lib. IV, cap. IV. Edic. CSIC. Santander, 1947, pp. 378-379.

Molar, Nolasc del, *Procés d'un bruixot.* Olot, 1968. Edició de bibliòfil, 104 pp.

Reglà, Joan, *Els virreis de Catalunya.* Col. «Biografies Catalanes». Edit. Teide Barcelona, 1956, pp. 81-83.

Roig, Jaume, *Llibre de les dones o Spill.* Col. «Els nostres Clàssics». Barcelona, 1947.

Sarret i Arbós, Joaquim, *Monumenta Historica Civitatis Minorisae.* Vol. 5. *Història de l'Estat Polític-Social de Manresa.* Manresa, 1925, pp. 120-121.

Sarró, Dr. Ramon, *El Malleus Maleficarum (1486) y la primera revolución psiquiátrica (España como cuna de la psiquiatria),* en «Actes del I Congrés Internacional d'Història de la Medicina Catalana», Barcelona-Montpellier. De l'1 al 7 de juny del 1970. Vol. III, pp. 160-209.

Segura, Joan, *Història d'Igualada.* Vol. 2. Barcelona, 1908, pp. 190-192.

Sena, Federico, *Un proceso de brujas de 1620,* a «Ausa». Vol. VI (1968-1971), pp. 53-61.

Serra i Vilaró, Joan, *Baronies de Pinós i Mataplana.* Vol. 3, Barcelona, 1950, pp. 331-334.

Tomeo, Javier, y García Font, Juan, *Aspectos de la brujería en España,* de l'obra «Historia del Mundo Insólito». Edit. Marín. Barcelona, 1973, pp. 152-175. En especial l'apartat: *La Brujería catalana,* pp. 169-175.

hi ha racons que ténen el seu encant

Sí, és cert, hi ha racons que tenen el seu encant. Alguns perquè conviden a asseure'ns-hi i badar un bona estona. D'altres perquè hi tens un records especials. O bé perquè et fan venir a la memòria algun instant de la teva infantesa, joventut... sigui bo o dolent. Però sempre hi ha aquell espai, aquell detall, aquell lloc que, vulguis o no, et fa reviure un moment, a una persona, unes paraules, aquella anècdota...

No voldria pas avorrir-vos amb cap episodi personal del meu passat o present. Però si que voldria compartir detalls de Sant Hilari que sempre m'han cridat l'atenció i que, tot i estar a la vista de tots, ja sigui per la vida atrafegada que portem o per les preocupacions del dia a dia, no ens hi fixem amb massa deteniment.

Tampoc m'agradaria provocar cap tipus d'expectativa. Ja que, al cap d'avall, no la vull provocar. Només em fa gràcia fer-vos adonar d'aquests elements que, per la rutina de cada dia, poden passar desapercebuts a la vista de qualsevol persona. Deixeu-me fer-vos descobrir uns detalls, amb l'única intenció de donar la importància que tenen a vegades les coses petites i insignificants.

Segurament que entre tots podríem allargar aquesta petita llista. No pretén ser ni llarga ni curta i, encara menys, tancada. Cadascú que la completi segons el seu gust i criteri. Avui m'han vingut a la memòria aquests. No són pas els més rellevants, és clar.

Anem a veure'ls.

Qui no recorda el monument a Walt Disney? Sí, és cert, ja fa temps que va desaparèixer. No pas per voluntat popular, sinó per la desídia d'alguns, l'oblit d'uns altres i la desaparició dels impulsors. Com bé recordareu, estava situat just al costat esquerre de l'absis de la Capella fonda, la Capella del Santíssim. Hi havies de passar diàriament durant uns anys, ja fos per anar a col·legi, al cinema els diumenges o per fer alguna activitat a la parròquia. Era un lloc de pas obligat. Segurament que de més grans no li fèiem massa cas, però el nan amb el fanal, el cargol i la bota amb forma de casa ha fet volar la imaginació a més d'un de nosaltres quan érem petits.

Quin carrer hi ha a Sant Hilari que no tingui la seva placa amb el nom del carrer, carreró, plaça o avinguda? Tots, per més nous o més antics, encara que hagin canviat de nom més d'un cop, llueixen el nom que porten a principi i final del carrer. N'hi ha un, però, que du afegit un petit relleu que el fa més curiós, el Passatge d'en Jaumet. També és curiós que s'hagués triat un carrer amb escales, tenint en compte que l'ofici d'en Jaume era d'aiguader. No me l'imagino amb el carro carregat de càntirs plens d'aigua de la Font Vella baixant pel seu carrer.

És bo tenir carrers que ens recordin personatges i fets de la nostra petita i particular història local. I també ho és per la persona. Va ser estimada per la seva senzillesa i per fer una feina, petita, però no per això menys important, refrescar les goles i eixugar la set i arrencar somriures a grans, petits, forans o del poble.

Si hem de mirar façanes particulars, n'hi ha una que sempre m'ha cridat l'atenció. No pas per la seva espectacularitat, sinó més aviat per lluir un element decoratiu. I m'hi he fixat per la senzillesa dels materials, el tema representat i el lloc on està ubicat. Parlo del timpà de la porta de Ca la Matilde. Per veure'l, cal passar-hi a peu. Amb cotxe segurament no el veureu o no el podreu contemplar amb detall. Al no ser en un lloc de pas massa habitual ens queda poc a la vista. No té res d'especial i segurament és una obra única feta expressament per aquest lloc. Però la seva col·locació, just a l'entrada de l'edifici, li dóna a aquesta casa un cert aire de més personalitat.

Tant de bo més arquitectes s'atrevissin a imprimir estils propis als seus edificis. Sobretot ara que, en tot, impera l'era de la homogeneïtzació.

Un altre detall que he vist de gran, potser perquè de petit tens altres punts de vista i et criden més l'atenció altres coses, és un balcó. Com en els altres casos no penseu pas que he vist el forjat de la barana sinó un detall. Estic segur que es va fer per a cridar l'atenció de les persones i, per descomptat, dir amb un element artístic i sense cap cartell amb paraules, quin era l'ofici d'aquell comerç. Aquests dies de Festa Major, quan passegeu per la Plaça del Doctor Grabulosa, la nostra Placeta, fixeu-vos en el detall del balcó de l'edifici de Can Vadó Manyà.

Ja el nom us indica quin és l'ofici i el detall us ho acaba de confirmar i, a més, us indica quina és la casa: una guilla amb una clau. És molt probable que hi hàgim passat per davant, si no cada dia, molt sovint. La Placeta és un lloc de pas obligat i, potser, uns altres detalls ens han cridat més l'atenció, o bé ens hi hem trobat alguna persona que fa temps que no vèiem, o bé perquè s'hi feia alguna activitat que no convidava a badar mirant cap amunt.

Sigui com sigui hi ha molts elements, curiositats, que passen per davant els nostres ulls i no els veiem. No per això no existeixen o no són importants. Cal obrir ben oberts els ulls i deixar de mirar, per veure i contemplar tot allò que ens envolta. I donar la importància que es mereixen les coses senzilles i petites.

I sí, insisteixo i reconec que és cert, la llista podria ser molt més llarga. Haguéssim pogut parlar d'esgrafiats, d'imatges, de rajoles, de motllures, de teulats, de pintures, de xemeneies o elements arquitectònics del passat o actuals. Però també, evidentment, us animo a badar i a completar vosaltres mateixos aquesta petita llista, o millor encara, a fer la vostra pròpia llista.

Ja veureu, que en els detalls, podreu descobrir grans coses.

Lluís Puigdemont i Reverter

EL S DARRERS DIES d'en SERRALLONGA per les guilleries

Francesc Pla i Rodas
President del Centre Excursionista Farners (e.p.d.)

En Joan Sala i Ferrer (1594-1634), nascut a la Sala de Viladrau, de motiu Serrallonga, per haver- se casat amb Margarida Tallades, pubilla del mas Serrallonga, de l'antic municipi de Sant Pere de Querós, és un personatge històric, que va deixar l'ofici de pagès, feixuc i poc rentable, al primer terç del segle XVII per dedicarse al bandolerisme perquè donava més guanys. Ho pagà amb la vida, malgrat les aventures de tot tipus que se li atribueixen.

Alguns parlen de bandolerisme polític i el vinculen al bàndol o facció dels nyerros, enfrontats als cadells, però altres i vertaderes referències documentals parlen d'un home sanguinari. Agafà popularitat en oferir una forta resistència a les forces centralistes dels virreis de Catalunya i això va afavorir que tingués valedors entre el clero, la petita noblesa i els propietaris. Tots el temien.

Els autors romàntics del s. XIX en feren un mite i el convertiren en un "heroi popular". Així ho hem vist en algunes publicacions i així ho ha volgut vendre el director d'una sèrie de televisió que no fa pas massa hem pogut contemplar. La documentació del seu procés judicial de l'època, guardat a Vilanova i la Geltrú, explica bé qui era i què va fer durant la seva curta vida. Va ser un facinerós i acabà malament.

En aquest escrit, en Francesc Pla i Rodas ens explica els darrers passos del famós bandoler per les nostres terres, acompanyat de la seva darrera dona, la Joana Massissa.

Ens ha semblat que podia ser interessant el fet de reviure què va passar aquells dies que van significar la fi de les actuacions del bandoler més buscat per les tropes del virrei. Era el darrer "gran" bandoler.

Val a dir que tot i residir a Querós, un nucli perdut a les angostures del Ter, va actuar molt contra cases, camins i persones de Sant Hilari i voltants i de les Guilleries en general. Tampoc es pot oblidar que arribà a tenir una molt poc unida quadrilla de cent homes, els quals necessitaven diversos llocs per bandolejar i d'aquí que el seu camp d'actuació fos extens. Quan convenia, ja sabia on s'havia d'anar a refugiar i també entengué que no és boig qui a casa torna...

Agraïm al Centre d'Estudis Selvatans, que ens hagi permès reproduir aquestes pàgines de l'exemplar nº 21 dels "Quaderns de la Selva"(2009) en el programa de Festes i d'aquesta manera conèixer més la vida d'en Serrallonga, encara que sigui en els seus darrers moments.

ASI

Ja fa més de quatre-cents anys del naixement de Joan Sala, àlies *Serrallonga*, a la Sala de Viladrau. Durant els seus quaranta anys de vida i especialment després del casament amb la pubilla del mas Serrallonga, el més perseguit dels bandolers va demostrar un bon coneixement dels amagatalls que oferien les Guilleries.

Capturat a ca l'Agustí, a prop de Santa Coloma de Farners, i executat a Barcelona l'any 1634, en Serrallonga va sobreviure la mort. Les seves correries es van escampar ràpidament per tot el Principat i han perdurat i augmentat fins avui en dia. Auques, cançoners, novel·les, teatre, òperes, pel·lícules, també serials de ràdio, còmics i col·leccions de cromos. En Serrallonga ho ha tocat tot.

Endinsar-se per les Guilleries, a peu o en cotxe, per trobar la petja d'en Serrallonga i, si pot ser el seu tresor, engresca a tothom. Però pels espessos camins d'alzines o castanyer més d'un caminant ha tornat enrere en copsar la solitud i el silenci de la contrada.

Ca l'Agustí de Castanyet.

S'ha escrit molt sobre el bandolerisme, un fenomen complicat i molt estès a Catalunya durant els segles XV i XVI. La informació documental original es troba en els processos judicials, instruïts als bandolers pels perseguidors oficials. Aquest documents tenen el problema de la manca de fiabilitat, ja que moltes vegades quedaven encoberts o bé magnificats els protectors dels bandolers en funció de les afinitats i interessos dels poders oficials.

En el procés instruït a en Serrallonga, l'original del qual es guarda al Museu Víctor Balaguer de Vilanova i la Geltrú, no es parla ni de com ni a on va ser pres el bandoler. Tot apunta, però, que va ser pres a prop de Santa Coloma de Farners. En Serrallonga, després de perdre tota la quadrilla, va anar a la vall de Castanyet, acompanyat només per Joana Massissa. Així ho testifica una carta que el virrei de Catalunya envia a Felip IV, comunicant que amb la forta persecució sobre en Serrallonga, el bandoler ha estat forçat a sortir del seu refugi en els boscos de Querós i que s'ha amagat pels boscos de Santa Coloma i Anglès.

No va ser pas una casualitat, aquest retir a Castanyet. Aquestes terres eren del vescomte de Joch, senyor també de Viladrau i valedor d'en Serrallonga. També n'eren valedors gran part dels clergues, batlles i pagesos de la vall de Castanyet i dels pobles veïns. Així trobem citats com a valedors els rectors de Castanyet i de Sant Martí Sapresa; també, a l'Albó, en Taberner, i la vídua de ca l'Agustí, tots ells de la vall de Castanyet. A Santa Coloma, en Moner, en Banchs i en Cortina. A Brunyola, en Puigllaunell i la vídua Saaverda de Brunyola. A Sant Amanç, en Camps i en Fàbregues. Com podem veure en Serrallonga es podia moure amb facilitat i seguretat per tot aquest territori.

En el llibre de Joan Cortada *Proceso instruido contra Juan Sala y Serrallonga, lladre de pas, (salteador de caminos)*, l'autor fa un extracte en castellà del procés judicial en què es pot veure que en Serrallonga va anar actuant pel territori amb petits robatoris. Així, en les declaracions fetes per Joana Massissa, podem llegir les actuacions que van fer al coll de Roscall el dia de Sant Narcís:

> «Fuimos hácia Coll de Buscall [Roscall] lo cual recuerdo que fué en el dia de San Narciso del año 1632, que hay feria en Gerona, y en dicho Coll dijo Serrallonga que queria robar á algunos pasajeros, como en efecto me hizo entrar en el bosque y él se quedó al paso, y pasando por allí el hereu Soler de Moncoliu [Monsoliu], Serrallonga le robó dos pedreñales y unas doce libras en dinero y le cambió la capa. Después de robarle le hizo entrar en el bosque en donde yo estaba, y lo detuvo allí hasta después del medio dia, y Serrallonga me dijo que no le habria robado sino porque la viuda Solera de Monsoliu, su madre, habia salido fianza de un hombre á quien él habia secuestrado y nunca acababa de darle el dinero del rescate, y no robó á nadie mas.
>
> Por la noche Serrallonga y yo nos fuimos á casa de la Viuda Agustina, de Santa Coloma de Farnés, y llamó á la puerta, y viendo que era Serrallonga diccha viuda y sus dos hijos bajaron á abrir la puerta, y Serrallonga entró, y yo me quedé afuera, y al cabo de poco rato la Agustina salió con una hija suya y nos dió de comer, despues de lo cual madre é hija nos acompañaron al bosque y nos enseñaron una cabaña

> que habia, en donde hasta el dia de Todos los Santos estuvimos, trayéndonos de comer dicha viuda.
>
> [...] En casa de dicha Agustina hemos estado Serrallonga y yo muchísimas veces, y allí comíamos, y el hijo mayor nos ha acompañado con frecuencia, y en una ocasión vino con nosotros y con José Poll de Aiguafreda, y los cuatro fuimos á la Mata de Laderu.»

En el mateix llibre de Joan Cortada podem llegir com en Serrallonga es movia per la vall de Castanyet:

> «El cura de Castanyet era grande amigo de Serrallonga, le admitía y regalaba en su rectoría, lo mismo que á la Juana, y les enviaba provisiones al bosque. Además causa verdadero pasmo ver la multitud de casas de campo en donde era bien recibido y agasajado, y los muchísimos amigos que tenía y la protección que le dispensaban, en particular avisándole cuando salía tras él la persecución de la gente del Rey, como Juana llama á los que iban en su busca.»

En el procés també trobem com el sastre Cortina de Santa Coloma de Farners va fer una capa a en Serrallonga:

> «Vingué en lo bosch que es prop de casa de dit Castanyet a pendrer-li la mida que eren balons y capotillo lo qual se féu de la capa de drap que dit Serrallonga havia robada al home de Vich en lo coll de Ruscall.»

Ja hem dit que en tot el procés no hi ha cap informació de com va ser capturat en Serrallonga. Per trobar aquesta informació hem de consultar els escrits que va fer mossèn Ramon Corbella, el 1902, a *La Veu de Montserrat*. Corbella va trobar el *Llibre de Notes*, escrit per mossèn Antoni Serrallonga, fill d'en Serrallonga i rector de Querós durant cinquanta anys. L'original del *Llibre de Notes*, malauradament s'ha perdut.

En el *Llibre de Notes*, el mossèn Antoni Serrallonga escriu:

> «Segons m'a dit Llorenç Tallades, lo quondam mon pare Joan Sala, àlias Serrallonga, pagès de assí de Querós, a la vigília de Tots Sants del any 1633, en Santa Coloma de Farnés fonch pres a trahisió per Pere Pau Maymir, y per an Jufré, y an Manyá, y lo hareu Agustí, tots quatre de Santa Coloma de Farnés. –Lo predit fonch la vigília y dejuny de Tots Sants a 31 de octubre de 1633, y morí ab un suplici en Barcelona a 8 de janer del any 1634.»

També podem veure com l'Antoni Serrallonga mostra un gran respecte i admiració pel seu pare, tal com llegim en un altre fragment del citat *Llibre de Notes*: «*Jo, fill de aquell gran Joan Sala, àlias Serrallonga, persona de armas y capitá de bàndol, qui en paradís sia, amén.*»

En altres passatges Corbella afirma:

> «Cal observar que, l'hereu Agustí de Santa Coloma de Farnés tot sovint formava part de la quadrilla d'en Serrallonga, y que la seva mare servia de lloca ocultant els objectes robats. És molt possible que, denunciats pel Fadrí de Sau com a fautors y

valedors d'en Serrallonga, s'avinguessen a trahir a son amich per lograr una complerta remissió de tots els delictes comesos anteriorment en sa companyia.

Presos en Serrallonga y la Joana, y conduhits a la presó del Palau Real de Barcelona, el dia set de novembre de 1633. [...] Fou sentenciat a ésser açotat públicament pels llochs acostumats (Boria avall), a perdre les orelles, a ésser atenallat ab foch tot conduhint-lo en un carretó al lloch del suplici a hont havia d'esser degollat, a ésser esquarterat son cos, a la restitució de les coses robades, liquidació reservada y a ésser atormentat avans de l'execució, a fi de que digués la veritat y descobrís tots els companys, fautors y valedors que havía tingut.»

Per altra banda, en el llibre de Joan Reglà i Joan Fuster, *Joan de Serrallonga. Vida i mite del famós bandoler*, trobem la confirmació que en Serrallonga va ser pres a prop de Santa Coloma. Així, en una ordre que el duc de Cardona, virrei de Catalunya, adreça al tresorer Ramon Calders ordenant pagar a Antoni Boscà, cirurgià de la vila de Santa Coloma de Farners, «*nou lliures y divuyt sous* [...] *per los treballs ha presos en curar a Juan Sala y Serrallonga, lladre de pas y cap de quadrilla, així en dita vila com en lo camí fins arribar a esta ciutat de Barcelona, tenint molt cuydado axí de dia com de nit en la cura d'aquell, vagant per dit affecte set dies*». Sembla que el va curar d'una ferida que tenia al cap.

El duc de Cardona, després de destinar una gran quantitat de recursos econòmics i molts d'efectius, capturà finalment en Serrallonga. Aquesta captura havia estat intentada sense èxit per tots els anteriors virreis. Pel que sembla, doncs, la

captura va ser feta per traïció, segurament a canvi del perdó dels fets delictius dels delators.

Traslladat a Barcelona, en Serrallonga va ser jutjat i obligat a signar les declaracions sota tortura. Reglà també escriu que els detalls sobre el seu final es trobem en el *Dietari* de l'Antich Consell Barceloní, on es recull la notícia de l'execució feta el dia 8 de gener de l'any 1634:

«Fonch la sentència de cent assots, axorellat (tallades les orelles), aportat ab carretó, atenallat y fets quadre quartos, y lo cap posat en una de les torres del portal de Sant Antoni de la present ciutat. *Anima eius requiescat in pace*. Amén.»

Pel que fa al lloc de la detenció d'en Serrallonga, el colomenc i advocat Joan Mon i Pascual, en el seu llibre *La vida y la muerte del bandolero Serrallonga* –on fa una bona crítica i posa en dubte la legalitat del procés fet a en Serrallonga–, situa la captura del bandoler a ca l'Agustí de Riudarenes, prop d'Argimon. Totes les dades documentals consultades, però, ens porten a pensar que és més probable que és tractés de ca l'Agustí de Castanyet i no pas aquell altre ca l'Agustí de Riudarenes, l'indret on és va produir la captura. Els següents punts així ho confirmen:

- A la vall de Castanyet en Serrallonga hi tenia molts protectors. Ca l'Agustí de Castanyet es troba a una hora escassa a peu, de coll de Roscall i de Sant Martí Sapresa o de les Esposes, llocs on operava en Serrallonga durant el

Turó de Llumeneres, Coll de Roscall i Santa Bàrbara, des de Ca l'Agustí de Castanyet.

dia i es retirava a ca l'Agustí quan es feia fosc. Per contra, ca l'Agustí de Riudarenes està situat sobre un turó, a unes dues hores de coll de Roscall i, a més, s'ha de passar molt a prop de Santa Coloma, amb el perill de ser reconeguts i delatats.

- Joana Massissa declara en el procés que uns dies abans de la detenció va fer emplenar una carabassa de vi a un traginer que anava de Santa Coloma a Osor. Sembla, doncs, que durant els dies abans de la captura d'en Serrallonga, es movien per la vall de Castanyet.
- En el llibre de l'historiador Josep M. Millàs i Vallicrosa *História de Santa Coloma de Farners y su comarca*, en la relació de les cases cremades a Santa Coloma de Farners per les tropes castellanes el 1640, només set anys després de la captura d'en Serrallonga, hi figuren, entre d'altres i per aquest ordre, les cases de «Can Camps, Can Maña, la de na Agustina, la d'en Forn». Veiem que les cases estan relacionades per situació geogràfica i no queda cap dubte que a ca l'Agustí de Castanyet era propietat d'una vídua. Per altra banda, en un recull genealògic exhaustiu realitzat recentment, per Josep Formiga sobre els habitants dels masos de l'Esparra, l'autor conclou que en el temps d'en Serrallonga no hi havia cap vídua a ca l'Agustí de Riudarenes.

Si s'ha de triar, doncs, entre un dels dos ca l'Agustí que es troben a prop de Santa Coloma com a lloc de la captura d'en Serrallonga, veiem que ca l'Agustí de Castanyet era molt més freqüentat per en Serrallonga i que és més probable que fos sorprès i detingut pels seus voltants.

La captura del bandoler a Santa Coloma i la protecció que els seus habitants li van dispensar, de segur que van provocar tot un seguit de represàlies, càstigs i multes als valedors d'en Serrallonga. No és desencertat pensar que aquest estat d'ànim alterat per les arbitrarietats de la justícia reial, tinguessin relació amb els fets que van passar a Santa Coloma set anys després de la detenció, judici i execució d'en Serrallonga.

Europa estava en guerra i Catalunya estava obligada a donar taula, llit, sal i vinagre als soldats castellans que anaven a lluitar a França. Però els soldats exigien molt més. En una època d'escassetat, no és estrany que aquests allotjaments de soldats forçosos i abusius provoqués un gran malestar en la població. Però, per què van ser els pagesos de Santa Coloma els primers en revoltar-se? Com és que es van atrevir a matar Joan de Monrodon, l'agutzil reial? Els colomencs sabien que era un fet molt greu, ja que Monrodon tenia autoritat directa del Rei.

En el judici d'en Serrallonga, segur que molts habitants de la vall de Castanyet en van sortir malparats. El judici d'en Serrallonga es va aprofitar per a acusar la gent que feia ombra o s'oposava al poder establert i que també es va encobrir o com es diu «tirar sorra» a sobre dels noms que convenia tapar. Tenint en compte que Joan de Monrodon era present en el judici d'en Serrallonga i que va ser també Monrodon el qui va venir a Santa Coloma a obligar els seus habitants a hostatjar als soldats, aquesta casualitat i el fet que quedessin rancúnies, odis i

venjances pendents, potser va propiciar que alguns del habitants de Santa Coloma aprofitessin l'ocasió per passar comptes amb Monrodon i el matessin. El resultat ja és conegut: per escarmentar la població i per ordre reial, la major part de les cases i masies de Santa Coloma van ser cremades. El desastre no va ser més gran gràcies a les gestions del vescomte de Joch, ja que el rei Felip IV havia manat passar tot el poble a foc. Així és com anava la justícia en el segle XVII. Va ser el començament de la Revolta dels Segadors.

can cisquet

La Cambra de Comerç de Girona anualment fa distincions a establiments comercials que per alguna o altra raó des taquen.

Ara fa uns mesos, la tradicional carnisseria "Can Cisquet", de Sant Hilari, va ser distingida com a establiment anti de més de 100 anys, ja que data de 1898.

Per aconseguir la distinció s'ha hagut d'aportar força documentació que acredités molts aspectes que es valoren din de la Cambra. En aquest aspecte hi ha treballat l'historiador local Francesc Miralpeix.

Al final s'ha aconseguit l'objectiu de veure premiat l'esforç de generacions al front d'un establiment que té com objectiu oferir un servei bo i de qualitat als clients.

La quarta generació d'una carnisseria nascuda amb el primer turisme

La Guerra Civil va estroncar una incipient indústria turística que va suposar una font d'ingressos pels nous comerços de la zona

Josep Collbataller i Masgrau, fill de bracer, ja apareix com a "cortante" (mot antic per definir els carnissers) en un cens de població de Sant Hilari de 1898.

Als inicis del segle XIX, Sant Hilari va començar a rebre una important població turística atreta pels balnearis, cosa que va beneficiar els comerços, però aquesta incipient indústria turística va quedar estroncada per la Guerra Civil. Francisco, el pare de l'actual propietària, es va haver de guanyar un sobresou fent d'"asserrador", mentre la dona, Anita Gros, portava el negoci. És quan es popularitza el nom de "Can Cisquet", a partir de Francisco, que encara perviu.

Amb els anys, es va introduir la xarcuteria i, més recentment, els plats preparats o precuinats.

Enriqueta Collbatallé i Gros regeix el negoci ajudat pel seu fill Gerard Masó Collbatallé, que aviat prendrà el relleu. Serà la quarta generació.

Can Cisquet

Sant Hilari Sacalm

És una de les carnisseries més antigues de Sant Hilari Sacalm i durant un temps va ser casa de menjars: es cuinava la carn en una llar de foc i se servia en dues taules, tot al mateix local

TEXT I FOTOGRAFIA: JOSEP MARIA BARTOMEU

Història

L'establiment es va iniciar com una petita carnisseria en algun pis, amb el temps va ser també menjador en dues èpoques. Els seus orígens cuinen en una llar de foc amb [illegible] a la paella. Durant la Guerra Civil [illegible] Francisco (Cisquet) va reobrir-lo el negoci portant la carn a les fondes i hostals personalment. Es van fer reformes i s'ha ampliat l'oferta de productes, que inclou xarcuteria, tota mena de carns i altres aliments

Origen
1898

Fundador
[illegible]

Propietària actual
[illegible]

Treballadors
[illegible]

Activitat
Xarcuteria i carnisseria

A Sant Hilari Sacalm de sempre s'han fet bons embotits. Josep Collbatallé i Masgrau, nascut a la localitat l'any 1898, va muntar de molt jove una carnisseria al número 19 del carrer de Vic, on encara continua l'establiment. Matava xais a l'escorxador del municipi i s'emportava les peces a casa, conservant-les en un armari amb petites reixes. Llavors no hi havia neveres ni congeladors i els carnissers, a l'estiu, es veien en l'obligació d'anar a matar gairebé a diari perquè la carn es conservava poc. A l'hivern, amb la fred, durava alguns dies més.

De Josep Collbatallé el negoci va passar al seu fill, Francisco Collbatallé i Muné, a qui deien «Cisquet»; d'aquí el sobrenom de l'establiment. Com que la carnisseria no donava per viure, l'home anava a treballar algunes estones a una asserradora de fusta del poble, mentre la seva dona es quedava a la botiga. El matrimoni també feia menjars en una mena d'hostal que havien muntat amb un parell de taules i una llar de foc, on es cuinava carn a la brassa, nero amb pèssols, pota i tripa, així com escudella i carn d'olla.

Quan va arribar la Guerra Civil, Francisco Collbatallé i els seus germans (Josep i Lluís), es van veure obligats a anar al front, a Saragossa. Els seus germans van morir a la Batalla de l'Ebre i ell va sobreviure perquè, en declarar que era carnisser, el van posar a fer de cuiner a la reraguarda. La carnisseria no va tancar les portes perquè va quedar atesa per Josep Collbatallé (pare) i la seva dona, Assumpció Muné.

XAI, PORC I TOT TIPUS DE CARNS

Ja a la postguerra, a la dècada de 1950, Sant Hilari Sacalm va recuperar l'hàbit de les dècades de 1920 i 1930, quan la gent benestant, sobretot de Barcelona, hi anava a passar les vacances d'estiu per «prendre les aigues». Francisco Collbatallé es va casar amb Anna Gros i Danés, i mentre ella estava a la botiga, ell anava a treballar a la serradora per guanyar alguns diners extres. A més, durant l'estiu, també anava a les fondes, plenes d'estiuejants, a portar carn fresca per als àpats.

Als 13 anys va entrar a treballar a la carnisseria Enriqueta Collbatallé i Gros, al costat dels seus pares. Es continuava matant a l'escorxador, però com que s'havien muntat neveres, la carn es conservava molt millor. Enriqueta es va casar amb Jaume Masó i Bosch, que ajudava el seu sogre a can Cisquet. Aquella va ser una època molt bona per a les botigues i els establiments hostalers del poble.

Enriqueta i Jaume van tenir quatre fills: David, Irene, Marc i Gerard. Aquest darrer, Gerard Masó i Collbatallé, la quarta generació de la família, és qui ara s'està al darrere del taulell despatxant. A l'establiment s'han fet reformes en tots els sentits i s'hi venen tota mena de productes carnis –des d'embotits a carn de vedella, xai, porc, pollastre, etc.– i d'altres aliments. Gerard Masó està casat amb Carme Vila i Merino i tenen una filla.

Fotos:

1. L'Enriqueta i en Gerard, el fill que continuarà la carnisseria
2. Dia del casament de la "Cisqueta", acompanyada del seu pare i alguns cosins
3. La botiga abans, quan també era casa de menjars
4. La casrnisseria tal i com està avui dia

NOTA: Si hi ha alguna botiga o comerç del poble que creu que per antiguitat o qualitat del servei, trajectòria o tarannà es mereix una distinció, només cal que sol·liciti informació a l'Ajuntament i se l'orientarà per a fer l'expedient. Ja hi ha altres comerços al poble que tenen importants distincions, com el cafè Tívoli o Can Ridaura.

MATINADA

Un niu penjat a casa
s'obre, a trenc d'alba,
enmig d'un bosc que enamora.

Verd intens de primavera nova,
neta d'aigües immaculades,
i una primera llum encenent l'esperança.

La nit ha estat un joc de paraules
escrites, tot configurant presagis:
que si el jorn que inicia ens afectarà l'ànim.

El sol ja creix a mida horària,
el cel és desèrt amb núvols de lleganyes.
El primer ocellet no entén de rutines diàries.

Sembla que farà calor, i prendrem el sol que escalfa.
Potser un plugim ens tancarà amb recança.
Però tenim molt clar que la primavera avança.

Ara, el goig acompanya
fruir d'aquest espectacle
únic, de juny, de matinada

Lluís Serrano

MIREU-ME ALS ULLS

Mireu-me als ulls que destrien
tot l'Apocalipsi en formats reals
d'un tarannà aliè al meu ésser.

El que jo no endevino ho pateixo,
a cos exempt, lliurat
del pes de la càrrega de viure.

I esdevé tardana la nit silent.

Un cap clar conscient
gaudeix de llums matisades
i de tot l'embolcall pertinent.

Per percebre l'ordre de demà,
s'instal·la un roc al cervell
talment com el pes del desordre.

I res no pot fer canviar
l'alliberament d'un estat orfe
de clarors netes dintre la ment.

Mireu-me als ulls, que hi veureu
reflectides tota la gent
que esteu ara aquí, i ensems,
m'heu salvat de la desfeta.

Lluís Serrano

POTI... POTI... POTI... Desori 2010

Versió "PELI" i versió "LLETANIA ATEA". Divertit...tant se val¡
M.T.C....R.I.P.
Dàcula: Els 5 Magnífics –Pret-Gürt-Rit-Mill-Bini...
L'Hereu escampa qui... pugui. S.An.
Gramaparch i Cia.
Santa Independència.
Sta. Teresa Forcades verge i màrtir.
Sts. "Mou" i "Flo"...màrtirs i confessors.
Stes. Caixes d'Estalvis-màrtirs...
Sts. Bancs doctors – savis
Stes. "Primes" de la "Roja"
Sta Grip A "1H1N" "Sta. OMS" – màrtir
Sts. corruptors pederastes. Fatxes.
Sta. Rita-Rita..."lo que se quita no se da"...
Actors: Penelope, Rafaela Carrá, Sofia Loren, Marlon Crema, director L. García Berlanga, Pepe Rubianes, Paco Martínez Soria, *El pupas*.

El volcà Yejtahlten...bonic nom. Encès fa de les seves. Cendra, vent i núvols l'escampen i empastifen el món. Motors d'avions d'últim crit a n'orris, a fer punyetes...i mig món paralitzat... Els de la Garrotxa dormen. El "Croscat" també. El "petit príncep" els escura. "Gràcies"! *Als apagats i els encesos també hi escalfa l'esmorzar...*

Frau-corrupció. Falta seny, moral,ètica, educació, virtuts humanes. Càrrecs en professions, en gremis, no hi ha escrúpols per ficar la mà al calaix i així li va al món. Un acudit, fent-hi conya, deia: Tinc corrupció de dretes, d'esquerres, del mig i de la vora...*Trieu i remaneu... Talment "La glòria del gran "Joan Pera" –publicitat gratuïta.*
Cal posar atenció, no tant en el que fem de treball, educació..sinó en el com ho fem. Veu i vot per a la independència, tant se val. Però calen seny i llibertat responsables, no pas rauxa. Independència no vol dir xauxa.

M.T.C. Cementiri nuclear. C.N...sí, no. Holanda és un exemple de seny amb la construcció del modern i artístic edifici Auster. No fa por. Aquí no s'accepta el M.T.C. en funció de la política. A les properes eleccions no els votaran..*És de manicomi.*

Toros sí, toros no, burca sí, burca no... Tot a la caça del vot electoral La burca és una presó portàtil que duen les dones... Al Parlament i a votar¡ A votar sí o no.

Joan-l'Hereu, escampa votacions: Diagonal A-B-C- Guanya C, que vol dir deixar-la tranquil.la. Cost de la consulta: 3 milions d'euros...*Bestial!*
Fora funicular, ni telecadira ni telefèric: Hereu amb l'aigua al coll...Jocs d'hivern pel 2030? *Paranoia pura!* Però, no plega?

Ball de bastons, parany, el R.I.P.de les caixes d'estalvi? F.R.O.B. i S.I.P...Falta de professionalitat, excés de política? De tot i força¡ Si la caixa surt del seu rol perd la seva identitat inicial. No l'hi escau fer o ser banc... Vol ser banc... competència amb el mateix client...i el banc no ho tolera.

Grip "A" "1H-1N"
Sta. Tere Forcades, màrtir i verge. 1- Obert procés beati-canònic de Tere Forcades. 2. Es demanen fets miraclers... 3.- Compte corrent Banc T.F.O.P., nº 33445678...4.- La banca Vaticana no fa crèdits. Pobreta¡ 5.- Per què aquest cost bàrbar per bea – can...
"Con la Iglesia hemos tocado Sancho..." Qui ho diu?
La grip "A" ataca de nou: 20-5-2010.
Assemblea General de l'OMS. La jefa M. Chan alerta de l'aparició de l"A", segona entrega de la sèrie...
192 delegats de 192 estats acusen Chan que obrà sota pressió de la indústria farmacèutica... Sta. Tere Forcades tenia la mateixa opinió...
Enguany menys negoci farmacèutic. S'han d'usar les que tenen en reserva. Estalviar s'ha dit¡ Quin remei¡ Qui ho paga tot això..

PETICIÓ A S. S. BENET XVI

Que rebaixi un 50% el personal de la cúria (cardenals, arquebisbes, capellans...). Existeix crisi econòmica mundial... Que rebaixi els sous un 10%...Visites pastorals al mon: a Xipre que no regali rosaris. Doni xecs al portador de la Banca Vaticana per a damnificats de pederastia. Despeses de viatges que vagin a compte del Vaticà Banc... El catafalc visita València...20 milions de cost. Perdoni l'atreviment, pel novedmbre Sagrada Família Santiago. Per què serveixen aquestes visites?

SUDÀFRICA

Colònia holandesa. Conviuen¡ Existeixen: blancs, negres, mestissos, indis... Tanmateix, un còctel explosiu. Greus problemes de corrupció, criminalitat: 50 assassinats diaris, 3.000 grangers han perdut la vida. Tenen el síndrome de Moçambique...

Hi ha la xacra de la divisió social i econòmica. Això després de 50 anys del règim segregacionista, de 20 anys de l'alliberament de Nelson Mandela, de 16 anys de les primeres eleccions democràtiques, d'un any de les darreres eleccions i elegir Jacuazuma, líder del Congrés Nacional Africà. Ni el "Cosatu", confederació sindical, ni el T.R.C. (Partit de la Veritat i de la Reconciliació). Després d'aquests fets positius, tenir ordre i pau encara és lluny. Hi ha desigualtats socials i econòmiques, frau, corrupció, delinqüència. La majoria de blancs encara no han visitat mai cap gueto.

Un desig: que aquesta abundància de diner pugui apedaçar aquest país tan esquinçat, on viuen milers i milers de persones sense el mínim necessari. Que no solament hi quedin els nous estadis, les carreteres i les vivendes i que aquestes infraestructures arribin allà on no n'hi ha. Amen...

CIMERA CANVI CLIMÀTIC a Copenhagen.

L'amfitrió és un país petit, però exemple de motes actuacions en la seva història.

Calia anar-hi amb la lliçó ben apresa. Doncs, no¡ S'ha de fer el que es predica. Doncs, no. Recalco: 20.000 delegats dels estats rics. Això és turisme pagat amb diner públic!

Hotels, avions, secretaris, secretàries...prostitutes¡¡¡ Voleu dir que amb 50 delegats dels països grossos i una dotzena dels molts de petits –que a més ,ni hi tenen res a pelar..- no n'hi hauria prou?

El bon polític de país ric hauria de ser capaç de dir:ciutadans, afluixem la marxa. Tot serà una mica més car. Compte, no gastem tant de tot. Ajudem els països pobres!

Hagués estat un raonament assenyat. Uns propietaris anaren uns dies a dormir a la garjola....

MUNDIAL DE FUTBOL 2010 A SUDÀFRICA.

El primer se celebrà el 1930 i el penúltim a Alemanya, 2006. Despeses FIFA: 1.100 milions. Despeses: govern 5.000 milions. 9 estadis, infraestructures, hotels, carreteres, aeroports. Ingressos de la FIFA per drets de retransmissions, 3.300 milions. Ingressos del govern: 370.000 visitants, menys dels esperats *Un 30% per por...* Per cap gastaran 4.000 dòlars, en total 1.480.000 000...Una barbaritat! *Un es perd veient aqueta xifra.*

Tant de bo que aquesta pluja de milions sigui per assaonar la terra de Sudàfrica i doni fruits de solidaritat, justícia i pau i no doni el gram de la divisió, de la venjança, del frau i la corrupció...*Indicat en el nombre de crims...*

Que el mundial de futbol de Sudàfrica 2010 sigui per tot el continent africà i per tot el món un exemple. *Amén!*

Mn. Joan Coma i Colomé
Rector d'Espinelves

eL POBLe De sant HiLaRi Vist De LLuny

Encara era jo petitet, quan els rics del meu poble parlaven de venir a "fer les aigües". També de les delícies de l'embotit i del bon menjar dels hotels i fondes, molt avançats per l'època. Tanmateix, comentaven sobre un personatge únic, de nom Jaumet, i valoraven la temperatura de què gaudia el poble de Sant Hilari a l'estiu.

Diverses vegades hi vaig venir a jugar a futbol i sempre es tenia la sensació que era un poble aïllat però amb molta vida.

Més endavant es donà el gran boom de la indústria de la fusta cremada, que no durà massa temps. Ara heu tornat als inicis, a les aigües, però envasades i així nodriu tot el país d'aigua de bona qualitat i amb variada oferta.

Fins aquí seria un procés normal, a l'igual que a moltes comarques de la província gironina, per a mi una de les millors zones d'Europa.

No obstant, no sé si us n'heu adonat, però sou uns privilegiats en poder viure tot l'any en un dels pobles més ben situats de les Guilleries. Tots, amb l'edat que tenim, hem voltat una mica i jo, personalment, ho he fet per les muntanyes més altes i famoses d'Europa, amb prats d'herbes i avets, famoses pistes d'esquí i vistes impressionants, però no he trobat encara cap lloc on hi hagi la rica flora i fauna de què gaudiu aquí. Ho comento breument.

Comencem per la muntanya de Farners, sense oblidar ca l'Agustí, on fou atrapat en Serrallonga, una masia ben construïda, amb les feixes al costat, i aigua a tocar, que mostra l'assenyada forma de viure dels nostres avantpassats en aquestes serralades. Podem seguir cap a Sta. Bàrbara, el Ruscall, la Casina, el Sobirà i baixem cap a Osor. I per una de les carreteres més feréstegues de Catalunya s'arriba a la font Picant, a poca distància de la planúria de Sant Hilari.

D'aquí podem fer cap a molts indrets com Espinelves i Viladrau, però retornaria per una muntanya alta i poc coneguda com és St. Gregori del Turonal, voltaria pel pantà de Susqueda, fent via per Rupit i Tavertet, i gaudiria d'un paisatge únic, on el Ter s'ajau dolçament per formar un blau llac abans d'arribar a Sau. És deliciós poder vorejar el cingle del Far, ja de tornada, i admirar el poblet de St. Martí Sacalm, farcit d'alzines, roures i castanyers; és com un pessebre. També és bonica la fageda davant del santuari de la Mare de Déu de la Salut i baixar cap a la bonica Vall d'en Bas, amb l'atalaia del Puigsacalm, que tanca, altiva i presumptuosa, la serralada i domina la Garrotxa, el Gironès i part de la Plana de Vic; és una avançada del Pirineu.

Queden molts llocs per anar, com Pruït, la Casassa, Sta. Magdalena..., que ja coneixeu.

Vull destacar, però, que de muntanyes, valls i rius se'n troben arreu. No obstant, no en trobareu que tinguin tanta varietat de riquesa forestal i natural com aquí, en un espai relativament reduït, com són les Guilleries. Hi trobem castanyedes, vigorosos roures i alzines, alzines sureres, fagedes, perxades, pollancres, acàcies, oms, freixes, pins diversos, avets, brucs enormes, boixos, per només mencionar unes quantes espècies.

També podeu gaudir de l'olor de les falgueres, de la farigola o del romaní i de tantes altres plantes que formen el sotabosc. Amb la presència de moltes herbes remeieres, com el fonoll, la camamilla o l'herba de les mil granes.

Si parlem de bolets, els tenim tots. I per no allargar-me més us diré que encara teniu indrets on es pot trobar un erol de rossinyols en ple esclat.

Faré una predicció que potser no viurem ni veurem, però els nostres fills i néts sí. Així com ara envasem la rica aigua de les fonts, envasarem l'aire per respirar. Tot ben etiquetat i amb el lloc de procedència. Del Pirineu amb olor de pi, de les Guilleries olor de molsa o de fullaraca i amb aroma de flor de taronger en altre lloc, i tot per a la gent de les grans ciutats, tipes d'ensumar fum i altres contaminants. Serà una presumpció poder destapar aire pur...

L'hàbit fa que moltes vegades tot el que he escrit ho trobeu normal, però tingueu present que el privilegi existeix i que vosaltres en gaudiu. I que sigui per a molts anys. Enhorabona!

Joan Badia

Els hilariencs que han fet els 70 anys

LOURDES
és el portal del cel

Benvolguts,
Per a mi suposa una necessitat explicar-vos la meva experiència a Lourdes, doncs ha estat francament important, diria que terapèutica. El més bonic és que m'adono que està revertint en la meva vida de cada dia. Aquesta ha estat la tercera vegada que hi he anat com a infermera. En les dues primeres ocasions era una noieta molt jove i ho vaig viure com a tal, amb un gran esperit de servei, però d'una forma molt més distesa, divertida a voltes i amb menys sentit espiritual que ara. M'agrada fer-me gran. De mica en mica, els anys ens donen la saviesa que només es troba al llindar de la porta, com diu la Bíblia. És la saviesa que perdura des de sempre, la més elemental i pura, l'essència del bé. Cada civilització l'expressa a la seva manera, però, en el fons, totes les religions no són més que una guia moral que de cap manera podem substituir pels béns de consum o per l'afany de lucre.
Per desgràcia, l'estrès de la vida moderna no ens ajuda a trobar petits moments per establir un diàleg espiritual amb nosaltres mateixos, i menys encara amb Déu. D'aquí s'esdevé la crisi de valors, la inestabilitat emocional que en general tots patim i, per desgràcia, el trencament de tantes famílies, que són la base de la societat. Com podem anar bé així?
L'estada a Lourdes ens recordà que la felicitat tan anhelada per tots, només té un secret: compartir, com a bons germans, els moments de joia, d'angoixa i de dolor. Sovint, un somriure fa més efecte que una medicina.
Per a mi Lourdes va ser com el portal del cel. Això fou possible gràcies al rosari. Allà el vaig redescobrir. No el trobava llarg ni monòton, sinó més aviat íntim i tendre com una cançó de bressol. **Allà vaig consolidar els pilars de la meva fe, gràcies al testimoni de les altres persones, especialment dels malats.** Sense la fe el meu esperit quedaria ofegat. Amb sort, aconseguiria subsistir, però jo vull viure en plenitud i llibertat, com una gavina¡ Volar molt amunt i descansar sobre les pedres fermes dels bells penyassegats com fan elles. La nostra plenitud només l'aconseguirem netejant el cor de tots els pecats. Si no estem a gust a la nostra llar quan tenim la casa bruta, com podem sentir-nos bé amb una ànima negra? Déu ens vol feliços, i sap que per aconseguir-ho, de tant en tant, necessitem un cop de mà. Per això la Verge de Lourdes va demanar a la Bernadette que tots féssim molta penitència i que reséssim el rosari. Sols així els nostres cors tornarien a ser senzills com el dels infants, i l'aigua de Lourdes es podria convertir en miraculosa, perquè **la fe obra miracles.** Si us dic que estant jo a Lourdes em vaig sentir com la samaritana de la Bíblia, no sé què en pensareu. Doncs hi vaig anar amb la intenció d'omplir el meu càntir, però una vegada allà, i després de la confessió, el meu càntir es transformà en un pantà a bessar en submergir-me dins la piscina.
La confessió em va purificar i l'aigua, l'oració, el servei i la germanor m'han vivificat. Certament, si anem a Lourdes amb fe sempre hi trobarem propietats curatives, si més no de l'ànima. Ara em sento com la torxa de St. Joan, preparada per a cremar totes les andròmines que em barren els peus, perquè ara sé on vaig. També sé que la seva llum em guiarà en les tenebres. Des d'ara, ja no temo res.
Amics meus, que cadascú de nosaltres mantingui encesa la torxa a la seva llar, al seu treball i amb els seus amics.

Teresa Ayats

La Roser i jo amb les pacients d'una habitació de l'hospital de Lourdes

La festa dels "Tres Reis" de l'any 1940

Fa uns dies em va arribar a les mans la factura vella, d'una botiga de Sant Hilari de l'any 1940 a nom dels "Tres Reis d'Orient" i vaig adonar-me que només havien comprat mitges, samarretes, bufandes, carrets de fil, pantalons, llibretes... i m'estranyà. Això motivà que m'interessés pel tema dels "Reis d'aquell any.

Acabada la guerra civil (1936-39) i finita la II República, s'implantà un sistema polític que ja s'havia tastat durant la dictadura de Primo de Rivera entre 1923 i 1930. Però, a partir d'ara la cosa seria pitjor, perquè en Franco i els que pensaven com ell imposaren un sistema polític i social totalitari, una dictadura, per entendre'ns, que no tindrà res a envejar dels que es donen en estats europeus com Alemanya i Itàlia. Aquest sistema marcarà i controlarà la manera de viure dels espanyols, en la qual no hi haurà massa marge per les llibertats i menys per als que no eren dels seus.
Finalitzat el conflicte, la persecució de "bruixes" fou brutal, ja que tothom podia ser acusat de... I eren implacables. Molts anys després, encara que es parli de recuperar la memòria històrica, hi ha ferides que no han cicatritzat, malgrat que des de fa dècades gaudim d'un sistema polític democràtic i constitucional.
En un principi només pensava parlar dels Reis d'Orient, però primer ens hem de situar històricament conèixer la realitat del moment.

Haig de manifestar que no ha estat fàcil trobar informació de com anava el tema dels "reis d'Orient" d'abans de la guerra. Molta gent no se'n recorda.
Expliquen que als anys 30, els "Reis" passaven però no venien. Deixaven regals, però ningú no veia els personatges la nit abans tal i com es fa ara.
Resulta que nens i nenes del poble, no tots, feien un recorregut cap el que seria el final del passeig de la font Vella, on tot eren camps i marges. Portaven uns fanals fets amb paper, com una paperina i una mica d'espelma. Els "Reis" no venien físicament i els petits sabien que pel sol fet d'anar allà amb el fanalet i cantar cançons n'hi havia prou.
Els "Reis" ja us han vist¡ Deien els pares. I tots se'n tornaven contents.
De retorn, la majoria anaven al pati de les monges i allà es trobaven nens i nenes, cantaven força cançons i cap a dormir.
Els petits deixaven els plats vora la finestra i l'endemà eren plens d'il-lusions. Tot depenia de l'economia familiar, però amb poca cosa es conformaven. Era allò de la pepa de deu, la xocolata, la peça de roba...i alguna cosa més.
No s'anava ni a la plaça de l'Església ni a l'Ajuntament, ja que no era aquesta entitat la que ho organitzava.
Durant la guerra, els anys 37,38 i 39 no hi hagué manifestació externa de cap tipus. En el fons, el tema dels "Reis" era religiós i aquí no hi tenia cabuda. Això no

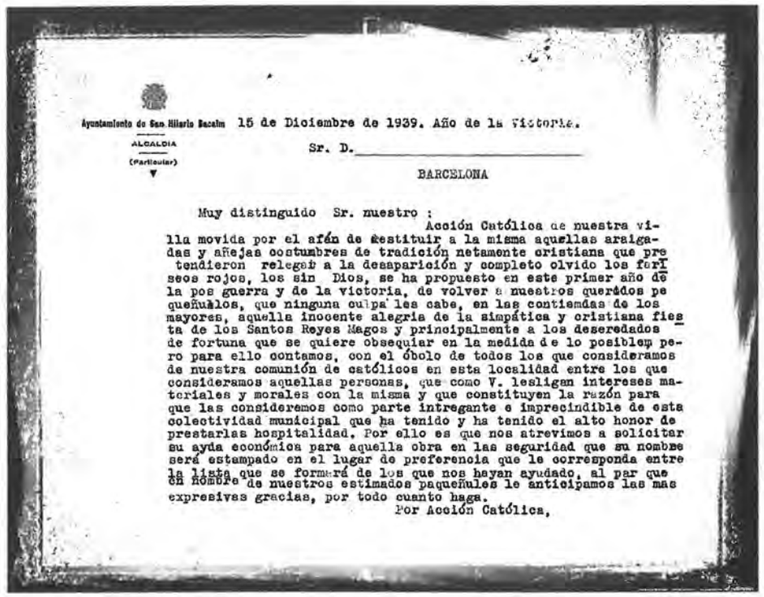

Ayuntamiento de San Hilario Sacalm 15 de Diciembre de 1939. Año de la Victoria.

ALCALDIA
(Particular)

Sr. D.
BARCELONA

Muy distinguido Sr. nuestro :

Acción Católica de nuestra villa movida por el afán de restituir a la misma aquellas arraigadas y añejas costumbres de tradición netamente cristiana que prestendieron relegar a la desaparición y completo olvido los fieros rojos, los sin Dios, se ha propuesto en este primer año de la pos guerra y de la victoria, de volver a nuestros queridos pequeñuelos, que ninguna culpa les cabe, en las contiendas de los mayores, aquella inocente alegria de la simpática y cristiana fiesta de los Santos Reyes Magos y principalmente a los desheredados de fortuna que se quiere obsequiar en la medida de lo posible; pero para ello contamos, con el óbolo de todos los que consideramos de nuestra comunión de católicos en esta localidad entre los que consideramos aquellas personas, que como V. lesligen intereses materiales y morales con la misma y que constituyen la razón para que las consideremos como parte integrante e imprecindible de esta colectividad municipal que ha tenido y ha tenido el alto honor de prestarlas hospitalidad. Por ello es que nos atrevimos a solicitar su ayda económica para aquella obra en las seguridad que su nombre será estampado en el lugar de preferencia que le corresponda entre la lista que se formará de los que nos hayan ayudado, al par que en nombre de nuestros estimados paquenules le anticipamos las mas expresivas gracias, por todo cuanto haga.

Por Acción Católica,

Escrit que s'enviaba a les famílies d'estiuejants per demanar diners

vol dir que els nens i nenes no rebessin obsequis en proporció amb la renda familiar. Algú m'ha dit que les autoritats havien promogut el 5 de gener com a "La festa dels nens". La cosa no estava massa per festes i cada família s'espavilava com podia perquè hi hagués alguna cosa al plat.

Els membres de l'exèrcit franquista, dels nacionals, van entrar i "alliberar" el poble per l'oest, pel sector del Pla de les Arenes i, per tant, pel barri del Petrinxo. Era el 5 de febrer de 1939. Victòria per uns i derrota per als altres? No, tots havien perdut...

A partir d'aquest moment es produí una situació que, evidentment, en res se semblaria a la que es pogués donar abans del 18 de juliol de 1936. Gairebé tres anys de lluita fratricida marcaran una postguerra que serà llarga i dura en esdeveniments i en conseqüències.

La postguerra va ser difícil, com a tot arreu. A Sant Hilari es van destrossar els mitjans de vida tradicionals com eren l'agricultura, una torneria artesanal, l'explotació del bosc en diferents facetes i l'estiueig. Al 1940, les ferides encara eren molt recents i profundes entre una minoria de propietaris i comerciants que havien resultat vencedors i una majoria de jornalers ("braceros"), roders, carboners i bosquerols que havien perdut. Sí que és veritat que en zones rurals com eren les Guilleries, la gent tenia més recursos, de la terra, del bosc i de la natura per sobreviure, però arribarà a ser difícil la concòrdia i això provocarà que la fam sigui present a moltes llars, del poble i de pagès.

Va costar molt fer arriar el poble. Els membres de l'Ajuntament ja havien estat designats des del "Gobierno Civil", per "decret". Hi hauria una comissió gestora municipal, presidida per en Pere Serras Pascual, i completada amb Josep Fàbrega Arola, Salvador Tarradellas Gurt, Ignasi Puig Obiols i Ramon Vilamala Illa.

Els partits, els sindicats i moltes entitats van desaparèixer. La dictadura imposava un sol partit, la Falange i més endavant el "Movimiento Nacional" i un sol sindicat. El llarg braç de l'Església es convertiria en el pal de paller i membre executor de la ideologia franquista. Tot el que es feia a través de la parròquia es consentia i era permès

i ben vist. D'aquí la creació de "Acción Católica", una potent organització d'església que agrupava la secció d'homes, amb en Ramon Bosch, de dones, amb la Maria Hortal i del jovent amb en Marià Brugués

A partir d'aquests grups o formacions es dinamitzaria el poble, amb teatre, futbol, cinema, doctrina, cant coral, xerrades, processons, festes, exercicis espirituals... però tot sota control. Fins i tot hi havia una publicació local per divulgar les seves idees. Se'n deia "Hombres de Mañana", il.lustrada per en J. Mª Vila i amb textos de gent del règim. També els falangistes crearen els seus grups de grans i de joves, amb en Ramon Jover, en Joan Montalat, en Ricard Teixidor i molts altres. En aquells moments eren els qui tallaven el bacallà en la política local i es centraven en "requisat" edifici de can Culí.

Pel tema que ens ocupa, l'any 1940 va ser important. Es torna a recuperar la diada dels "Tres Reis", una festa grossa en el calendari litúrgic, ja que era el dia de "Los Santos Reyes Magos", i també per als nens i nenes de Sant Hilari serà un dia memorable..

Era una manera de procurar que la mainada restés al marge de l'enfrontament que havien tingut els "grans", però era molt costós i complicat, quan havien vist i sentit que queien bombes al poble i que hi havia hagut morts i ferits. Són records de per vida.

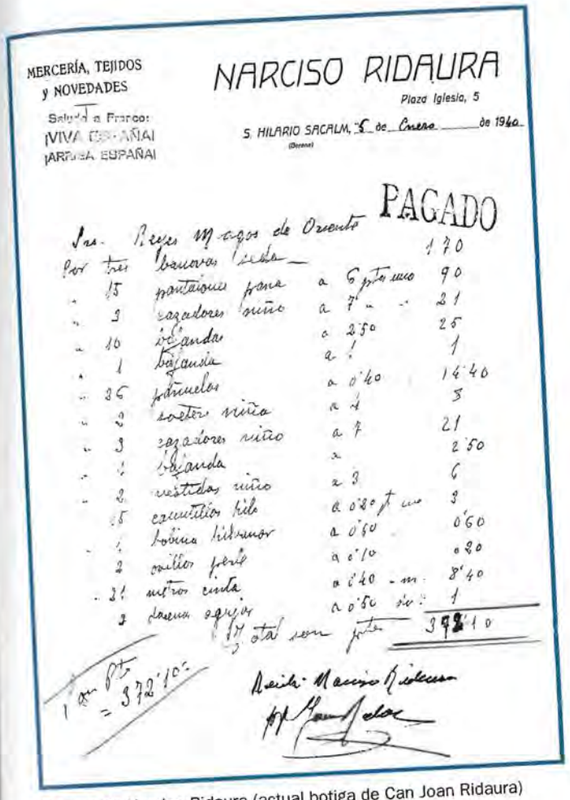

MERCERÍA, TEJIDOS y NOVEDADES

Saludo a Franco:
¡VIVA ESPAÑA!
¡ARRIBA ESPAÑA!

NARCISO RIDAURA
Plaza Iglesia, 5

S. HILARIO SACALM, 5 de Enero de 1940.
(Gerona)

PAGADO

Srs. Reyes Magos de Oriente

Por tres	bancos viejos		1'70
" 15	pantalones pana	a 6 pts uno	90
" 3	cazadoras cuero	a 7 " "	21
" 10	polainas	a 2'50	25
" 1	bufanda	a 1 "	1
" 36	pañuelos	a 0'40	14'40
" 2	sobretodos niño	a 1	3
" 3	cazadoras niño	a 7	21
" 1	bufanda	a	2'50
" 2	pantalones niño	a 3	6
" 15	camisetas hilo	a 0'20 pts uno	3
" 1	bufanda lichenor	a 0'60	0'60
" 2	cuellos perla	a 0'10	0'20
" 21	metros cinta	a 0'40 - m.	8'40
" 2	docenas agujas	a 0'50 los 1	1
		Total ptas	398'10

1 por 100 = 372'10

Factura de Narciso Ridaura (actual botiga de Can Joan Ridaura)

¡Arriba España!

Saludo a Franco

CENTRO CATOLICO
San Hilario Sacalm

FESTIVALES TEATRALES NAVIDEÑOS

Nuestro Centro Católico, superando dificultades, quiere proporcionar al público de nuestra Villa el deleite verdadero, con las representaciones de los tradicionales PASTORCILLOS. Ha escogido para este año los más famosos y de más nombradía de cuantos hay en el extenso repertorio teatral. Estamos seguros que la obra de Ramón Pantes, dejará un imborrable y grato recuerdo, amalgama de profunda emoción, por las escenas insuperables del Hijo Pródigo, y de deleite cómico. En esta obra, van hermanadas magistralmente dos características: Dramatismo que se adentra al corazón y comicidad, a la par que una música deliciosa. Asistid.

PROGRAMA

Día 25 Diciembre 1942

Con todo esmero, a las 8 y media de la noche, se pondrán en escena

LOS PASTORCILLOS

Drama Bíblico Lírico en 3 actos, acompañado al piano por el Rdo. Agustín Casademunt, Pbro., Cura Párroco, bajo el siguiente

REPARTO

La Virgen María	C. Ripoll	J. Fábrega
El Arcángel San Miguel	Jabí	R. Masó
El Arcángel San Gabriel	Naim	C. Campmajó
Satanás	Abdaró	J. Xandri
Asmodeo (diablo)	Matusalén	F. Fuerta
Samel (id.)	Jasdi	J. Mitjó
S. Joel	Maslili	niño J. Fuerta
Urías	Benjamí	niño J. Masó
	Nathanahel	

CORO DE ANGELES — CORO DE DIABLOS — CORO DE PASTORES

Día 1 Enero 1943

A las 5 de la tarde, repetición de la misma obra, cuya función será destinada a beneficencia.

Día 6 Enero 1943

A las 5 de la tarde, ULTIMA REPRESENTACION.

Los niños y Aspirantes de Acción Católica, han preparado otros PASTORCILLOS en 4 actos, propios para ellos, que pondrán en escena los días 27 DICIEMBRE 1942 y 10 ENERO 1943. Empezarán a las 5 de la tarde. Los fondos van destinados para una excursión a Montserrat. En la última representación, tendrá lugar el Repartimiento de Premios para niños y niñas que han frecuentado el Catecismo Parroquial. Las niñas interpretarán algún número.

NOTA.—Se despacharán localidades el día anterior a la función, a las 8 noche, y el mismo día, desde las 10 de la mañana.

La mateixa gent d'acció catòlica organitzà l'any 1940 la festa dels "Reis" i ara amb l'ajut de l'Ajuntament. Es volia fer una cosa destacada i amb solemnitat, malgrat que l'economia no permetia fer massa floritures, al contrari. Entre altres coses, la intenció de la comissió organitzadora era ajudar les moltes famílies necessitades que hi havia el poble que havien augmentat molt i procurar que els nens i nenes recuperessin l'alegria per uns dies. Es confeccionà un cens de famílies necessitades i de persones grans per atendre. En aquell any hi havia 86 infants que requerien ajut, 23 d'1 a tres anys, 36 de 3 a 6 i 27 de 7 a 10.

El principal obstacle eren els recursos econòmics. La guerra havia deixat moltes famílies empobrides i sense recursos i des de l'Ajuntament es fomentà la recollida de diners per comprar material per a petits i grans.

S'enviaren cartes a famílies d'estiuejants distingits per a que col.laboressin en l'aportació de diners per a poder comprar regals. En els mateixos programes que anunciaven l'arribada dels "Reis" ja posaven "traerán regalos y golosinas para los niños pobres de la villa". Aquell any els que més aportaren foren la família de l'industrial J. Sabadell 300 ptes, l'Enric Tintoré 250, Joaquim Borràs 250. La Caixa 25 ptes. Es recolliren 344 ptes d'una recaptació pública i de les representacions de "Los pastorcillos" al teatre del "Centro" es feren 300 ptes. En total la festa de "Los Santos Reyes Magos" va costar 2.373, 38 ptes, quantitat que s'aconseguí entre aportacions d'un lloc i d'un altre. Gairebé totes les depeses anaren per pagar factures de roba i de material escolar. La factura més grossa fou la de Can Candi, amb 457 ptes. L'orquestra d'Arbúcies costà 80 ptes. i el dinar dels seus set membres 49 a Can Ripoll.

També es va fer per primera vegada un concurs de "fa-

Propaganda que sortia a la publicació local "Hombres de mañana", de 1942

rolillos". El millor fet a mà va ser de la D. Porta i el més bonic comprat fou el d'en R.Broto. El premi eren 25 ptes.
Tanmateix, hi havia famílies que tenien més recursos econòmics i es podien permetre que els Reis portessin força i millor coses. Així ho podeu veure en un anunci de la Casa Ximeno, un dels llocs on es podia anar a comprar coses...

El 5 de gener de 1940 fou festa grossa per a la mainada. S'havien repartit 500 programes de mà que anunciaven l'arribada dels "Reis" a 2/4 de 8 del vespre.
Primer hi hagué una concentració davant l'Ajuntament, amb orquestra i la presència dels gegants i aquí es repartiren caramels i confits. La majoria de petits anaven amb fanalets encesos o cantaven molt per a que els personatges atenguessin les seves demandes. Cantaven:

Els tres Reis de l'Orient cap a Sant Hilari vénen;
els tres Reis de l'Orient porten coses a la gent.

Aquell any sí que es mostraren físicament i els petits els van poder veure. Arribaren pel passeig de la Font Vella, però venien en cavalls. Al davant hi anava el d'en "Segal", en Tort, tot negre i una estrella blanca i al darrera hi anaven els tres Reis, cada un amb un cavall.
En el trajecte es llençaren als acompanyants 42 quilos de taronges, 12 de plàtans i cinc de mandarines... Després de passar per diferents carrers, la comitiva arribà a la plaça de l'Església i els tres Reis hi entraren per resar i agrair la rebuda dispensada.
A partir d'aquest moments tothom havia d'anar a dormir.

Uns dies abans, una comissió de beneficència havia preparat uns paquets amb material escolar, llapis de colors, jerseis, bufandes, pantalons, caçadores, mocadors, mitjons, calçotets... que es repartiren entre les famílies i nens i nenes més necessitats de la població. Crida la curiositat una factura en la que es compren 43 medalles, 13 creus petites, 4 rosaris, 14 insígnies i 18 braçalets... Com es pot veure eren regals amb una orientació, finalitat i intencions religioses i polítiques molt clares.

L'endemà de l'arribada dels "Reis", el 6 de gener, havia de ser un dia una mica estrany, ja que era quan més es manifestaven les diferències socials. Els nens feien preguntes difícils de contestar i les respostes no acontentaven qui les feia.

Al gener de 1940 encara eren massa vius els records de familiars morts a la guerra, d'homes empresonats o que feien una llarga "mili"... Altres famílies havien hagut de marxar del poble. Els carrers no podien oferir un panorama massa engrescador per a viure una adequada festa. Tot plegat que es devia traduir en una situació poc normal o poc compartida, per dir-ho d'alguna manera.
Però la vida segui i els tres "Reis de l'Orient", alguna cosa o altra havien deixat. Si més no, l'esperança d'un futur millor.
Tanmateix, em quedo amb la bona intenció i actuació de tots aquells homes i dones, i nois i noies del poble, que aquell gener de 1940, amb la millor voluntat del món i amb tot l'esforç, van treballar i actuar per a que els nens i nenes de Sant Hilari tinguessin una digna nit de Reis...encara que fos amb poca cosa. La resta li posà la il.lusió.

Àngel Serradesanferm

1968

1969

1976

1978

Sant Hilari Sacalm

Festa Major 2010 • 26, 27, 28 i 29 d'agost

Parròquia de Sant Hilari Sacalm • FESTA MAJOR EN HONOR A SANT JOAN DEGOLLASI

Dijous, dia 26 • REPIC DE CAMPANES
A les 7 del vespre: Rés de Vespres i Missa.

Divendres, dia 27 • **A les 12 del migdia: MISSA SOLEMNE**, concelebrada amb els sacerdots veïns i els sacerdots fills del poble. Cantarà la Coral Mixta "ELS NOIS ALEGRES".

Dissabte, dia 28 • **A les 7 del vespre:** Missa solemnitzada pels difunts de la parròquia.

Diumenge, dia 29 • **A les 11 del matí: MISSA SOLEMNE** d'acció de gràcies.

programa d'actes

Diumenge 22

Matí
10:30 nit

Concurs de Pesca de Festa Major al pantà de Susqueda (programes a part)
Teatre Catalunya, Actuacio del grup flocklòric Colombià BALLET LAS AMERICAS

Dimarts 24

10 nit

Cinema a la fesca, a la Plaça Mn. Jacint Verdaguer.

Dimecres 25

Nit 10:30

Teatre al pavelló a amb l'obra MAMAAA!!! de Jordi Sanchez i Pep Anton Gomez, a càrrec del Grup Local (Programes a part)

Dijous 26

Tarda a les 5
Tarda a les 6
Tarda a les 6:30
Tarda, a les 8
Nit, a les 10

A la plaça Mn. Jacint Verdaguer **espectacle folcklòric** LA SAL DEL MARS.
Inauguració de l'**exposició d'Artistes Hilariencs d'Excèntrica**, a Can Rovira
Al balcó de la Cooperativa, **prego de Festa Major** a càrrec de la Dra. Maria Rosa Gorgot.
Futbol de Festa Major, amb el partit entre C.E. SANT HILARI – FONT VELLA i el BANYOLES
Correfoc amb els grups GUILLABLES i DIABLES DE L'ONYAR. Sortida de la plaça Guilleries.
Seguidament **ball popular** a la plaça Moragues amb l'orquestra MONTECARLO.
Nota: Preguem que no deixin cotxes aparcats i que tapin les finestres als carrers següents: St. Benet, Vic, Valls, pl. Verdaguer, pl. Església, Josep Ximeno, pl. Gravalosa, i pl. Josep Moragues.

Nit, a partir de les 11

A la zona Jove del Pavelló **actuació** del grup CARLES BELDA. També i haurà Zona de Barraques de les entitats.

Divendres 27

Matí, a les 10

Tir al Plat.

Matí, a 2/4 de 12

Cercavila amb ELS GEGANTS i CAP GROSSOS.

Mati a la 2/4 de 1

Concert a l'hora del Vermut amb la Cobla CONTEMPORANIA a la Plaça Mn. Jacint Verdaguer.

Tarda, a les 4

A la plaça Gravalosa **Campionat de botifarra** (programes a part).

Tarda, a les 5

Als Jardins de Can Rovira **espectacle infantil** +TUMÀCAT

Tarda a les 5

Concert de Festa Major al pavelló amb les Orquestres MONTGRINS.

Tarda a 2/4 de 8

A la Plaça Mn. J. Verdaguer **sardanes** a càrrec de la cobla CIUTAT DE GIRONA. A la mitja part BALL DELS GEGANTS.

Tarda a les 9

Concentració de COLLES a la Plaça de l'Església i seguidament **rua-Batukada** amb el grup BATECK.

Nit a les 10

Botifarrada popular per les colles a la Zona de Barraques.

Nit a les 12

Gran Ball de Festa Major al Pavelló amb les orquestra MONTGRINS i a la mitja part actuació de SALSA DANCE SEXTET.

Nit, a 2/4 d'1

A la Zona Jove del Pavelló **actuació** del grup LAX' N BUSTO i VICTOR ELECRTIC BAND.
També i haurà zona de Barraques de les entitats.

Dissabte 28

Matí, a 2/4 de 12

Cercavila amb ELS GEGANT i CAP GROSSOS acompanyats amb el grup LA SINFOROSA i seguidament espectacle infantil als Jardins de Can Rovira amb el grup DEPARRANDA.

XXIX BAIXADA DE CARRETONS
- Tarda a les 4: ***Carregada de carretons*** a la plaça de cal Ros i carrer Dr. Morales.
- Tarda a les 5: ***Desfilada de les Majorets*** de Sant Hilari.
- Tarda a les 6: ***Inici de la XXIX BAIXADA DE CARRETONS*** des del Pla de les Arenes (programes a part).

Tarda a les 7

A la plaça Moragues, **BALL AMB ESCUMA**.

Tarda , a les 7

A la Plaça J. Verdaguer, **sardanes** per la cobla MARINA.

Nit, a 2/4 d'11

A la plaça Verdaguer **Serenata** Cuba Canta Grup ELS CREMATS.

Nit, a les 12

Al Pavelló, **Gran Ball de Festa Major**, amb l'ORQUESTRA MARINA. A la mitja part, actuació BOUGIS BOUGIS – Show Dance.

Nit a les 12

A la Zona Jove del pavelló, **actuació** del grup STROMBERS.
També i haurà Zona de Barraques de les entitats.

Diumenge 29

Matí, a partir de 2/4 de 10

Xarangues pels carrers de la vila.

Matí de 10 a 1

A la plaça Dr. Gravalosa, **exhibició de puntaires**. Patrocina Pastisseria Masó.

Matí, a les 12

A la plaça Moragues, **Ball de l'escuma (infantil)** amb ESCUMA & ANIMACIO 3/14 de 15.

Tarda a les 6

Concert de Festa Major a càrrec de l'orquestra METROPOL.

Tarda a 2/4 de 8

Concert de música clàssica a càrrec de l'Orquestra ATHENEA a la Sala Noble

Nit a les 11

Ball de fi de Festa Major a càrrec de l'orquestra METROPOL, i per finalitzar Disco mòbil.

Notes:
Del 9 al 18 d'agost (ambdós inclosos), de 9 del matí a 2/4 de 3 de la tarda es podran reservar les taules per la sessions de ball del pavelló a les oficines municipals, que farà per sorteig públic el divendres 20 d'agost a les 10 del vespre al saló de sessions de l'Ajuntament.
Durant els dies 28 i 29, hi haurà una Fira de Mostres de tradicions populars catalanes, a la plaça Gravalosa.

Els organitzadors es reserven el dret de modificar el programa si causes imprevistes ho motiven.
Organitza: **LA REGIDORIA I LA COMISSIÓ DE FESTES.**
Patrocina: **AJUNTAMENT DE SANT HILARI SACALM.**
Amb la col·laboració de: **FONT VELLA, FONT D'OR, HOTEL BALNEARI FONT VELLA, RECUMAS, SOREA i BONPREU**

ACTIVITATS I NOTÍCIES A SANT HILARI DURANT EL 2009-2010

AGOST 2009

- Iolanda Triadó guanya el concurs per ocupar la portada del programa de la Festa Major.
- 24 hores de futbol sala al Pavelló. Moca guanya la final.
- Millora de l'asfalt des de la Pedra Llarga fins a la zona esportiva.
- Presenten l'Escola Bressol als pares i mares dels nens inscrits.
- Audició de sardanes amb la Flama de Farners a la plaça Gravalosa.
- XXIIIa Festa de l'Estiuejant: visita a l' Ermita del Nen Jesús de Praga, inauguració de l'exposició "Flors salvatges de les Guilleries" al Museu Guilleries, recital poètic "Verdaguer a raig", actuació del grup local Encarahisom, celebració Eucarística i proclamació de l'estiuejant 2009.
- Joan Garriga es reuneix amb Joaquim Nadal per millorar la seguretat de la Gi-552.
- Festa del carrer Joan Serras.
- Partit de futbol E.F Bosc de Tosca (1ª Regional) i C. E. Sant Hilari (Preferent).
- Cinema a la fresca al barri del Petrinxo amb la pel·lícula "Indiana Jones y el reino de la calavera de cristal".
- Festa del carrer Gaudí.
- Inauguració del parc de la Font del Pic.
- Festa dels Kintus.
- Guaita d'estels. Organitzat pel Museu Guilleries.
- Audició de sardanes amb la cobla Genisenca al passeig de la Font Vella.
- Revetlla de Santa Maria, ball amb el grup "Latino" a la plaça Jacint Verdaguer.
- Cinema a la fresca al barri del Serrat.
- Festa del carrer de la Piscina.
- 22è Aplec Sardanista, durant tot el dia a la plaça Gravalosa.
- Frescart: recital poètic, Poe+Visuals i Art Sopar.
- Audició de sardanes amb la cobla Flama de Farners a la plaça Jacint Verdaguer.
- Xa Festa de la Cervesa.
- Cinema a la fresca amb la pel·lícula "Un chihuahua en Beverly Hills" al barri del Nen Jesús de Praga.
- Campionat de bàsquet 3x3 a la plaça Moragues.
- Cinema a la fresca amb la pel·lícula "Bienvenidos al Norte" a la plaça Jacint Verdaguer.
- Exposició d'esmalts a càrrec de Maria Riera a la sala d'exposicions de Can Rovira.
- Exposició "Flors de les bruixes" al Museu Guilleries.
- Exposició "Flors salvatges de les Guilleries" a càrrec de Dolors Suy al Museu Guilleries.
- Exposició de Simone de Beauvoir amb la col·laboració de l'Institut Català de la Dona a la sala d'exposicions de la Biblioteca.
- Exposició dels treballs d'il·lustració del programa de Festa Major a la Sala Noble.
- Actuació del grup folklòric d'Equador "Humanizarte" al teatre Catalunya.
- Cinema a la Fresca amb la pel·lícula "Slumdog millionare" a la plaça Jacint Verdaguer.
- Teatre amb l'Obra "El sopar dels idiotes" a càrrec del grup local de teatre.
- Festa Major. A la plaça Dr. Robert espectacle folklòric mexicà "Carros de Méjico". A continuació pregó de les Festes des del balcó de la Cooperativa a càrrec de l'Honorable Sra.Carme Capdevila, Consellera d'Acció Social i Ciutadania.
- Lliurament de premis dels concursos d' il·lustració per a la portada del programa de Festa Major, d'engalanament de façanes, de testos dels jardins de Sant Hilari i del concurs de logos pel got reutilitzable de Festa Major.
- Futbol de Festa Major amb el partit entre el C.E. Sant Hilari- Font Vella i el Banyoles.
- Correfoc, amb els Diables de l' Onyar i Guilllables. Seguidament Ball popular a la plaça Moragues amb l'Orquestra Montecarlo.
- A la zona jove del Pavelló, actuació dels grups Anònims, Mesclat i dj local. També hi ha zona de barraques de les entitats amb dj's locals.
- Tir al plat. Cercavila amb gegants i capgrossos, acompanyats amb el grup La Sinforosa.
- Concert a l'hora del Vermut amb la cobla –orquestra Contemporània.
- Campionat de Botifarra a la plaça Gravalosa.
- Titelles a càrrec de la Companyia Estable de Titelles als jardins de Can Rovira.
- Concert de Festa Major al pavelló amb les orquestres Maravella i Montgrins.
- Sardanes a càrrec de la cobla Ciutat de Girona, a la mitja part ball de Gegants.
- Concentració de colles a la plaça de l'Església i seguidament Rua-Batukada amb el grup Bateck. A continuació botifarrada popular per a les colles al Pla del Campaner.
- Gran Ball de Festa Major al Pavelló amb les orquestres Maravella i Montgrins.
- A la zona jove del Pavelló, actuació dels grups Banda Bandarra, La banda del coche rojo i Dj Techno Merchi Pop. Zona de barraques de les entitats.
- Cercavila amb els gegants i capgrossos i seguidament espectacle infantil de màgia amb el mag Fèlix als jardins de Can Rovira.
- Desfilada de Majorets i XXVIII Baixada de Carretons.
- Cervesa amb escuma, a la plaça Moragues.
- Sardanes amb la cobla Selvamar.
- Serenata amb Susanna de Saz que presenta "Un país petit" a la plaça Jacint Verdaguer.
- Gran ball de Festa Major amb l'orquestra Gramola i a la mitja part l'orquestra espectacle de versions La reina de la nit, al Pavelló Municipal d'Esports.
- A la Zona jove del pavelló, actuació dels grups Gossos, La loca història i dj's locals.
- Xarangues pels carrers de la vila.
- Exhibició de puntaires.
- Ball de l'escuma amb el grup Escuma Animació.
- Exhibició d'Agility (ensinistrament de gossos).
- Concert de Festa Major a càrrec de l'orquestra Metropol.
- Ball de fi de Festa Major a càrrec de l'Orquestra Metropol i per finalitzar Disco Mòbil.

SETEMBRE 2009

- Audició de sardanes amb la Cobla La Flama de Farners a la plaça Jacint Verdaguer.
- Inauguració de l'Escola Bressol Municipal "La Baldufa": actuació del grup d'animació infantil "Vatua l'olla" i descobriment de la placa inaugural a càrrec de l'Honorable Sr. Ernest Maragall, Conseller d'Educació i de l'Il·lustríssim Sr. Joan Garriga, alcalde de Sant Hilari Sacalm.
- Millora dels gronxadors a la plaça Gravalosa.
- Partit de Bàsquet ACB, VI trofeu Guilleries entre el Bàsquet Manresa i el DKV Joventut al Pavelló d'Esports. Organitzat pel Club Bàsquet Sant Hilari.
- 5è Campionat de Bàsquet Júniors Països Catalans. Organitzat pel Club Bàsquet Sant Hilari i Àrea d'Esports.

- Festa Major de Sta. Margarida de Vallors.
- Hora Zero. Encesa de flames de la llibertat davant del monument en memòria del nostre heroi Josep Moragues. Organitzat per l'associació Josep Moragues.
- Diada Nacional de Catalunya. Actuació del quartet de corda Àgora i els Bastoners de les Guilleries, arribada de la flama portada per esportistes locals, encesa del peveter i ofrena floral de les institucions públiques, entitats i particulars al monument a Josep Moragues. Parlaments institucionals a càrrec del delegat del Govern de la Generalitat i audició de sardanes amb la cobla Genisenca.
- Diada Nacional de Catalunya. Caminada a Sant Miquel de les Formigues i concentració per anar a Girona al dinar popular amb l'actuació del grup Salsa de Pastor. Organitzat pel Casal Popular El Trabuc.
- Aplec de l'Ermita de la Verge de Vallclara.
- Informació i inscripcions als cursos de l'Escola d'Adults, cursos de tennis, de l'Escola de Música Municipal i a els Petits Cantaires, als cursets de patinatge i al C. E. Sant Hilari.
- Festa de l'esport. Activitats esportives durant tot el dia i a la nit sopar, entrega del trofeu al millor/s esportista/es de Sant Hilari, actuació de Mag Guiu i Disco Mòbil al Pavelló d'Esports.
- Millora de la seguretat de l'estació d'autobusos de la plaça de l'Ajuntament.
- Xerrada a càrrec de l'escriptor Albert Sánchez Pinyol a la Biblioteca.
- Sortida parroquial, Verdú, Guimerà, Vallbona de les Monges i Lleida.
- L'hora del conte amb el cistell de la Bleda, a la plaça Gravalosa.
- Festa "Torna en Serrallonga", amb molts i diversos actes. Ball d'en Serrallonga, trabucaires, fira barroca de productes i altres.
- "Les Gestes d'en Serrallonga" al Museu Guilleries.
- Presentació dels cursos de l'Escola d'Adults.
- Club de lectura per a adults.
- Exposició "Col·lecció privada de joguines i nines dels 40, 50 i 60", a Can Rovira.
- Poemes d'en Serrallonga al Museu Guilleries.

OCTUBRE 2009

- Inici de l'Aula d'Art i dels cursos de l'Escola d'Adults.
- S'inicia el procés d'ordenació del trànsit al centre del poble.
- Miguel Sánchez Reina guanya el 1r premi del concurs de Fotovacances. Organitzat pel casalxjoveshs.
- Mercat d'Art. Organitzat per Excèntrica.
- Concert del grup Dàfnia dins del cicle de Música de Tardor, a la Sala Noble.
- Xerrada Informativa "El virus de la grip A" a càrrec de la Dra. Marta Pascual, a la Sala Noble.
- Xerrada "Del bosc a la panxa, el valor nutritiu dels bolets" a càrrec de la dietista-nutricionalista Marta Figueras, a la biblioteca.
- Xerrada Escola de Pares i Mares, "Orientació Familiar" a la Casa de Cultura. Organitzat per l'Àrea d'Acció Social.
- Anna Vernedas promet el càrrec de regidora de Sanitat i d'Acció Social i Ciutadania en el ple municipal.
- Concert amb "Rosa Badenas" dins del Cicle de Música de Tardor.
- Inici dels cursets de tennis. Club Tennis Sant Hilari.
- Llibres de pel·lícula, sessió per als membres del Club de lectura, a la Biblioteca.
- Concert amb Ensemble de guitarres ad libitum, dins del Cicle de Música de Tardor.
- Posada en marxa el procés d'adjudicació de 20 pisos de Can Culí en règim de lloguer i amb opció a compra.
- Ampliació del cementiri amb 93 nínxols més.
- Mome'09- Cicle d'Estrenes de Teatre d'Humor i Dansa- amb l'obra "Volare", de Los Dos Los.
- 134 donants de sang, a la Germandat de donadors de Sang de Girona.
- XXa Marxa Excursionista Camins de les Guilleries. Organitza Çacalm Exprés.

Maya-kintus

3x3 Bàsquet al carrer

Festa de l'estiuejant

FrescArt

Inauguració Parc de la Font del Pic

Diada 11 de setembre

Inauguració de l'Escola Bressol La Baldufa

Titelles a la Placeta

- XXIVa volada d'estels a la Bòbila. Organitza Ça-calm Exprés.
- 8a fira del bolet i la micologia – setmana del bolet i la micologia amb activitats diverses com rutes, taller de cuina, exposicions de bolets, tast de cuina del bolet, demostració i taller de cuina del bolet, xerrades, etc. Organitzat per l'Àrea de Medi Ambient.
- Castanyada popular i espectacle infantil a la plaça Gravalosa. Organitzat per Dinàmic@ 17403.
- Projecte fotogràfic exposat al temps de Roser Puigdevall, a Can Rovira.
- Exposició de bolets a la Sala Noble.
- Exposició de "Miratges dels bolets" dels micòlegs Jordi Rius i Toni Moreno.
- Exposició "Els bolets i la tardor".
- Bolets artístics de l'Aula d'Art al PIV del Museu.
- Guia temàtica i exposició "La cuina del bolet" al Museu Guilleries i a la Biblioteca.

novembre 2009

- Fira Fusta, organitzada pel Gremi d'Empresaris de la Fusta i l'Ajuntament de Sant Hilari.
- Xerrada formativa per als empresaris i treballadors del sector de la fusta a càrrec de Mari Carmen Cobos Serrano, membre del CENFIM.
- Mercat d'Art a la Plaça Jacint Verdaguer. Organitza Excèntrica.
- L'hora del conte "Castanyes bullides i castanyes torrades" a la Biblioteca.
- Cicle de concerts de Música de cobla amb la Principal de la Bisbal, al Teatre Catalunya.
- 50a tallada de troncs a la zona esportiva.
- XXVIIè cros de Sant Hilari al Pla de les Arenes. Organitzat pels Atletes de Sant Hilari.
- Guiatge "Del bosc a la fusta" per a les escoles. Organitzat per l'Àrea de Medi Ambient i Sostenibilitat.
- Inscripcions al taller de construcció de pessebres. Organitzat per l'associació de pessebristes Sant Hilari.
- Contes per a adults "Contes petits per a nens grans" a la Biblioteca.
- Tram espectacle del "3r Ralli Platja d'Aro de Clàssics".
- L'hora dels més petits "Ballmanetes" a la Biblioteca.
- Concert amb Josefine T. Constans dins el Cicle de Música de Tardor, a la Sala Noble.
- Termini de presentació de sol·licituds "Nova Promoció Pisos de Can Culí".
- Concert amb "Salas-Pastor duet" de Modern Guitar, dins del cicle de Música de Tardor.
- Teatre amb l'obra "Federic...a" dins del Cicle d'Estrenes de Teatre d'Humor i Dansa.
- Club de lectura per a adults, a la Biblioteca.
- Dia Internacional contra la violència de gènere. Acte en memòria de les víctimes de la Violència de Gènere, lectura d'un manifest i encesa d'espelmes.
- Concert amb J. Manel Vega dins el Cicle de Música de Tardor, a la Sala Noble.
- Xerrada informativa, meteorologia per a excursionistes, com saber el temps que farà amb 10 dies d'antelació.
- Presentació de l'agenda llatinoamericana 2010 al Casal de Gent Gran Can Blat. Organitzat pel Col·lectiu Guilleries.
- Concert amb la Coral Amethysta "Menú Coral" dins el Cicle de Música de Tardor, a la Sala Noble.
- Punt de repartiment de material reutilitzable per a la compra: cabàs, oueres i bosses de pa.
- Exposició "Dues escriptores, dues catalanes: Maria Aurèlia Capmany i Montserrat Roig", a la Biblioteca.
- Aplicació d'un nou tractament biològic als castanyers per salvarlos de la malaltia que pateixen els darrers anys.
- La Gorga celebra mig segle de vida amb la presentació d'un llibre de pesca, recull de la seva història.

desembre 2009

- L'hora dels més petits "Ballmanetes" a la Biblioteca.
- Presentació de les parelles lingüístiques a la Casa de Cultura.
- Lliurament de premis del 2n concurs de Poesia Curta a la Sala Noble.
- 1a trobada del club de lectura fàcil "Units per la lectura" a la Biblioteca.
- Curs de cuina per a immigrants, organitzat per l'Associació la Violeta i l'Àrea d'Acció Social i Ciutadania.
- Festa per a la participació a la plaça Gravalosa, xocolatada, animació infantil, sardanes, gegants, dinar popular, trabucaires, actuacions musicals, etc.
- Consulta sobre la Independència, organitzada per Sant Hilari Decideix.
- La Biblioteca obté un premi del Ministerio de Cultura pel projecte 'Units per la lectura'.
- Campionat de botifarra per la Marató de TV3. Organitzat per Isards per la Marató.
- El club patí Sant Josep col·laborant amb la Marató de TV3 presenta "Conte de Nadal".
- Festa Solidària per Mali a la discoteca Villaret.
- Inscripcions als cursos de tennis. Organitza Club tennis Sant Hilari.
- Els socis del Casal de Gent Gran Can Blat aproven l'entrada d'una nova junta.
- Xerrada "Vols conèixer Romania?" Organitzat per l'Àrea d'Acció Social.
- L'hora del conte "Va de Nadal" a la Biblioteca.
- Concert de Nadal de l'Escola de Música.
- Festa de final de trimestre de l'Escola d'Adults.
- Inscripcions per al XIIIè Concurs de Pessebres. Organitzat per l'Associació de Pessebristes.
- Concert Nadalenc a la Sala Noble. Organitzat per les Corals de Sant Hilari.
- Tradicional Caga Tió a la Sala Noble.
- 1r campionat de futbolí al Casalxjoves.
- Parc de Nadal al Pavelló Municipal d'Esports.
- Taller "Fanalets de Nadal en família" a la Biblioteca. Organitzat per l'Àrea de Cultura.
- Teatre amb l'obra "El sopar dels idiotes" al Teatre Catalunya, a càrrec de la companyia local Cia. Com Cal Teatre.
- Exposició de diorames a Can Rovira. Organitzat per l'Associació de Pessebristes.
- Exposició "Tintes" de Jordi Argemí al bar Churry. Organitzat per Excèntrica.
- Exposició "Per un riu viu", mig segle de pesca de La Gorga, al Museu Guilleries.

gener 2010

- Carter reial.
- Cavalcada de reis.
- Lliurament de premis del XXIIIè concurs de pessebres a Can Rovira.
- Festa de Sant Hilari. Cercavila a càrrec de Xarop de canya i els Gegants i Caparruts.
- L'hora del conte "La màquina de no fer soroll" a la Biblioteca.
- 2a trobada del club de lectura "Units per la lectura" a la biblioteca.
- Inscripcions al taller de gravat i al curs de tapís de l'Aula d'Art.
- Cantada en honor al nostre patró Sant Hilari amb Encarahisom.
- Inauguració de l'exposició "Muntanya" fotografies, al bar Toc. Organitzat per Excèntrica.
- Exposició de diorames a Can Rovira. Organitza Associació de Pessebristes.
- Exposició de Pessebres a l'església Parroquial.

Trobada gegantera

Exposició de bolets

Taller de Cistells

Tastet de bolets

Visita del Conseller Nadal

Xerrada sobre la Grip A

Fira Fusta

Cagatió

Febrer 2010

- Conferència "L'art del ben educar: dels valors a les virtuts" a càrrec del Dr. Salvador Cardús, Degà de la Facultat de Ciències Polítiques i Sociologia de la UAB. Organitzat per l'Àrea d'Educació i Acció Social.
- Inscripcions als cursos de català. Organitzat per l'Àrea de Cultura.
- Presentació del curs d'iniciació a la fotografia digital al Casal de Gent Gran Can Blat.
- Inici del curs de Country.
- Lliurament dels diplomes del SICTED.
- Presentació del nou pla de competitivitat turística "Boscos de bruixes i bandolers".
- L'hora dels més petits: "Bosqui'm boscam, el bosc dels sentits", a la Biblioteca. Organitzat per l'Àrea de Cultura.
- "Fem el tòtil", Carnestoltes 2010, arribada del rei Carnestoltes i taller de truites a la plaça Jacint Verdaguer. Organitzat per l'Àrea de Cultura i Excèntrica.
- Carnestoltes infantil. Cercavila amb el grup mentiders i a continuació al Pavelló d'Esports animació infantil amb el grup "Alça Manela". Organitzat per l'Àrea de Festes.
- Enterrament de la sardina, recollida del Carnestoltes, botifarrada, cremada d'en Carnestoltes i concert amb ballarusques incloses. Organitza Casal Popular el Trabuc.
- L'hora del conte "Carnestoltes ple de contes" a la Biblioteca.
- Sessió de llibres de pel·lícula a la Biblioteca.
- Inauguració de l'Escola de Música i bucs d'assaig, presentació del llibre recull de cançons "Es quan canto que hi veig clar" d'Antoni Miralpeix i tastet-concert a càrrec de les corals del poble i a continuació acte d'inauguració oficial a càrrec de l'alcalde Joan Garriga i el Sr. Josep Viñas, director dels serveis territorials d'Acció Social i Ciutadania de la Generalitat a Girona.
- Sortida amb raquetes de neu a un racó dels Pirineus.
- Concurs de disfresses a Villaret.
- Visita al viver de la Gorga al pla de les Arenes. Organitzat per l'Àrea de Medi Ambient.
- 214 donants de sang, a la Germandat de donadors de Sang de Girona.

Març 2010

- Taller d'iniciació a la perruqueria. Organitza Àrea de Joventut amb la col·laboració de la Perruqueria Imatge i l'IES Busquets i Punset.
- Espectacle, "La dona, tot un mite" a càrrec de la companyia N.S danza. Organitza Àrea d'Acció Social i Associació de dones La Violeta.
- Dia Internacional de la Dona Treballadora: Homenatge a la hilarienca de l'Any, lectura del manifest i actuació amb el grup "Encarahisom".
- Club de lectura infantil "Atrapallibres" a la Biblioteca.
- Xerrada "Dones i salut: espais de participació", amb la col·laboració de l'Institut Català de la Dona.
- Ral·li Costa Brava- Històrics (Tram d'Osor).
- Excursió a la Vall de Boí dins del programa Viatjart 2010. Organitza Àrea de Cultura.
- L'hora del Conte "Contes per somiar" a la Biblioteca.
- Fem dissabte. Sortida a la Roca Foradada. Organitza Àrea de Medi Ambient i Sostenibilitat.
- Concurs de cant d'ocells al pavelló d'Esports. Organitza Societat Ocellaires "Se'osh".
- Club de lectura per adults, a la Biblioteca.
- Exposició del Via Crucis Vivent a Can Rovira. Organitza Associació Via Crucis Vivent.
- Exposició "Contes de la Mediterrània" a la Biblioteca.
- Exposició "Flors dels Pirineus" de Pere Barnoles al Museu Guilleries.

Abril 2010

- Concert-intercanvi OJS. EBERN (Alemanya) a la Sala Noble.
- Representació del Sant Sopar, a 2/4 d'11 de la nit a la plaça Jacint Verdaguer.

- Divendres Sant: Via Crucis Vivent a les 9 del vespre i fira de productes artesanals durant tot el dia.
- XVè Concurs de Pintura Ràpida i lliurament de premis a la Sala Noble.
- Cantada de Caramelles a càrrec dels Nois Alegres.
- Inscripcions al curs de Balls d'envelat a la Casa de Cultura.
- 8è ral·li Guilleries. Organitza escuderia 4 rodes.
- Presentació del curs d'iniciació a l'Escalada. Organitzat per Forces Forts i Ferms.
- Esplai per als més menuts, activitat gratuïta per a nens i joves nascuts a partir del 2005. Organitza grup de joves i monitors de Sant Hilari.
- Operística, Barcelona Líric Quartet en concert. Organitza Med-Pro.
- Celebració del dia Internacional del llibre infantil.
- Club de lectura infantil "Atrapallibres" a la Biblioteca.
- 6a calçotada popular a la plaça Gravalosa. Organitzat pel Casal popular El Trabuc.
- Xerrada "Catalunya a Europa" a càrrec de Lluís Maria de Puig a la Sala Noble. Organitzat pel PSC.
- Curs "Aprenent a buscar feina". Organitzat per l'Àrea d' Acció Social i Ciutadania.
- 2a trobada de lectura fàcil "Units per la lectura" a la Sala Polivalent de la Biblioteca.
- Lliurament de premis del 3r concurs de punts de llibre a la Biblioteca. Organitza Àrea de Cultura.
- Taller "Enviem postals per Sant Jordi" a la Biblioteca. Organitza Àrea de Cultura.
- 26è concert de Sant Jordi amb la cobla Flama de Farners al Cinema Catalunya. Organitzat pel grup Sardanista Sant Hilari.
- Fira de Sant Jordi al carrer Vic: durant tot el cap de setmana parades de llibres i roses, activitats infantils, gran xocolatada, radio Sant Hilari en directe...
- L'hora del conte "Quan els dracs treien foc pels queixals", a la Biblioteca.
- Gimcana Literària. Organitza Àrea de Cultura.
- Lliurament de premis del XXXIVè Concurs literari de Narració Curta a la Sala Noble.
- Acte d'inici de les obres de la tercera fase de la residència de la gent gran de Sant Hilari.
- Llibres de pel·lícula, sessió per als membres del club de lectura, a la Biblioteca.
- El Via Crucis recull la Creu de Sant Jordi de la Generalitat.

Maig 2010

- Taller de cistelleria al Museu Guilleries.
- Mercat d'art a la plaça Jacint Verdaguer. Organitza Excèntrica.
- Concurs de Pesca al Pantà de Susqueda.
- Sessió de treball "Sóc dona i estic bé amb el meu cos" a la Casa de Cultura. Organitzat per l'associació de Dones La Violeta.
- Sant Hilari entra a formar part de la ruta turista de BTT "Els Pedals d'en Serrallonga".
- Cada diumenge ball a la Sala de la Font de Can Blat.
- Xerrada "Una visió sobre el Marroc" a la Casa de Cultura. Organitza Àrea d'Acció Social.
- L'hora dels més petits "Tocadits" a la Biblioteca.
- Ruta de les plantes que es mengen al Museu Guilleries.
- El Via Crucis ofereix la Creu de Sant Jordi al poble en una recepció a la Sala Noble.
- ADIGSA adjudica onze pisos de lloguer de Can Culí a famílies, parelles i persones soles amb opció de compra.
- L'hora del conte "Quan el bosc es desperta" a la Biblioteca.
- Cinefòrum de "La Caixa" amb la pel·lícula "Eres muy guapo" a la Sala de la Font de Can Blat.
- Aplec de l'Ermita del Nen Jesús de Praga.
- La coral Els Nois Alegres presenta "Cantem de pel·lícula" amb projecció de films, imatge i cant en memòria de Marià Brugués, a la Sala Noble.
- Xerrada "Petits consells de seguretat per a grans persones" a càrrec dels Mossos d'Esquadra a Can Blat.
- Lliurament de premis del concurs "Premis de recerca Josep Moragues" a la Sala de Plens.

Concert de Nadal

L'Hora del Conte pels més menuts

Xerrada sobre Romania

Cavalcada dels Reis

La gran nevada

Carnestoltes al Pavelló

L'hilarienca de l'any

Concurs de Pintura Ràpida

- Xerrada amb l'autor Vicenç Pagès Jordà dins les activitats del Club de lectura, a la Biblioteca.
- Exposició de Punts de Llibre a la sala polivalent de la Biblioteca.
- Exposició d'escultures de M D'Riera a Can Rovira.
- Exposició "Plantes de la vall de l'alt Ter" d'en Pere Barnoles al Museu Guilleries.
- Exposició Maus. Relat d'un supervivent, d'Art Spiegelman a la Biblioteca.

JUNY 2010

- Inscripcions al Casalet d'estiu, l'Aula d'Art d'estiu, al Campus Esportiu, al curs intensiu de patinatge, als cursets de tennis i al campus de bàsquet Ricoh Manresa.
- Inscripcions al torneig d'estiu futbol-7.
- Concurs de Pesca al Pantà de Susqueda. Organitzat per la Societat de Pesca La Gorga.
- 2a trobada de Bastoners, cercavila amb colles convidades. Organitzat per l'associació de Bastoners de les Guilleries.
- Mes del Medi Ambient:
- demostració de gossos de Recerca, Rastreig i Salvament a càrrec de l'únic equip de Creu roja homologat en l'àmbit Nacional ERIE.
- informació sobre adopció i enregistrament de gossos i l'ordenança d'animals de companyia.
- Hèctor l'arbre mort: reproducció d'un arbre com a recurs pedagògic
- Xerrada,Qui assumeix realment els costos dels envasos? a càrrec de Rosa Garcia
- Ruta de les Plantes Medicinals amb Joan Torres
- Inauguració de l'exposició: Les Plantes de les Guilleries.
- XIIIa Milla Urbana a la rotonda de la Pedra Llarga.
- Campionat de tennis taula.
- En Watt's i en Terris presenten "Músiques, cançons i vivències per després d'una guerra" a la Sala Noble.
- Sant Hilari s'adhereix al Consorci Alba-Ter.
- Celebració Campionat de lliga 2009-2010 del F.C. Barcelona, a la plaça Gravalosa. Organitzat per la penya Barcelonista de Sant Hilari.
- Mercat d'Art i antiguitats a la plaça porxada. Organitza Excèntrica.
- Inscripcions al curs intensiu de català Bàsic 1.
- Xerrada sobre l'endeutament i possibles solucions, a la Casa de Cultura. Organitzat per l'Àrea d'Acció Social i Ciutadania.
- Especial Club de lectura Arbúcies - Sant Hilari a la Biblioteca.
- Festa de fi de curs dels ensenyaments municipals: Escola de Música, Aula d'Art i Escola d'Adults. Piscolabis del món, cantata "Les Veus de la Natura" a la Sala Noble i inauguració de les exposicions de l'Aula d'Art a Can Rovira i la Biblioteca.
- Actuació i taller de Country a càrrec de Friends of Country.
- 218 donants de sang, a la Germandat de donadors de Sang de Girona.
- L'hora del conte amb "Contes d'aigua dolça i salada" a la plaça Gravalosa. Organitzat per l'Àrea de Cultura.
- Aplec de l'Ermita del Padró.
- Revetlla de Sant Joan, espectacle pirotècnic "O llei O foc" a càrrec dels Guillables i revetlla amb el grup Latino a la plaça Gravalosa.
- Sant Joan, cercavila amb els gegants i capgrossos de Sant Hilari acompanyats pel grup Rebombori, i a la tarda sardanes amb la cobla Genisenca a la plaça Gravalosa.
- Sessió informativa sobre el repartiment d'aliments a Sant Hilari Sacalm. Organitzat per Càritas Parròquia de Sant Hilari Sacalm, i Àrea d'Acció Social i Ciutadania.
- Festa de fi de curs de l' IES Anton Busquets i Punset. Activitats durant tot el dia.
- Inscripcions al curs de sardanes a la Casa de Cultura.
- 64è homenatge a la Vellesa, repic de campanes i trobada al Casal de Gent Gran Can Blat. Seguidament missa cantada per la Coral Mixta Nois Alegres, dinar al Pavelló Municipal d'Esports i homenatge a totes les persones que enguany compleixen 90 anys. A continuació ball amb el grup "Los Legendarios".
- Taller de ratafia, ungüents i trementina al Museu Guilleries.
- Actes de presentació pública de la Creu de Sant Jordi al Via Crucis, missa i presentació del guardó a la Parròquia i sopar de germanor a la pista polivalent del pavelló municipal d'esports. Organitza Via Crucis Vivent.
- Obertura de la piscina descoberta.
- 1r dia de Bibliopiscines.
- Inici de les activitats d'estiu: casalet, cursets de tennis, patinatge, campus etc.
- Sant Hilari, juntament amb cinc municipis més de la Selva i el Consell Comarcal, creen el consorci de TDT públic.

JULIOL 2010

- Dia català sense bosses de plàstic.
- Festival de Dansa "El volcà de les il·lusions" al Teatre Catalunya. Organitzat per Nosaltrus i Col·lectiu Guilleries.
- Fira Rebaixa a la plaça de l' Església i a la plaça Jacint Verdaguer. Organitzat per l'Associació de Comerç de Sant Hilari.
- Adaptació cinematogràfica de "Dràcula", activitat per als membres del club de lectura Units per la Lectura, a la Biblioteca.
- Sacalmsona'10, 2ª mostra de Dj's locals i 2n Concurs de Grups de Música, a la plaça Moragues i a la plaça Gravalosa. Organitzat per l'Àrea de Joventut de l'Ajuntament de Sant Hilari.
- Festa del carrer Dos de Maig. Organitzat pels veïns del carrer.
- Inici del Torneig Futbol-7.
- 3a trobada de bandes. Durant el matí tallers per a joves Guillables i a la tarda rua cercavila amb colles convidades i Guillables. Organitzat pels Guillables.
- Festa de Sant Cristòfol: missa solemne, benedicció de vehicles a la plaça Gravalosa, audició de sardanes amb la cobla Osona, i sessió de ball amb el conjunt Chapó a la Discoteca Villaret.
- Els Isards per la Cervesa regalen un gronxador al poble, instal·lat a la plaça Gravalosa.
- Solos Diatònics, Cicle de concerts d'acordió, amb Marta Rius, Aleix Armengol, Pere Romaní i acordionistes de Sant Hilari a la plaça Jacint Verdaguer.
- Veredicte del 8è Concurs de fotografia per a la portada del programa de Festa Major a la Casa de Cultura.
- Audició de sardanes amb la Cobla Flama de Farners a la plaça Jacint Verdaguer. Organitzat per l'Àrea de Festes de l'Ajuntament de Sant Hilari.
- Embruix 2010: xerrada a càrrec d'Assumpció Cantalozella "Bruixes de sempre i bruixes del Pallars", taller per a la mainada i cercavila. A la plaça porxada, taller d'aproximació al Tarot i conferència "La influència de la Lluna" i a la nit ruta de llegendes de les Guilleries teatralitzades i aquelarre final de bruixes al Castell de Can Roca. Espectacle infantil "Va de bruixes i bruixots", taller de cuina amb herbes màgiques, a càrrec de Iolanda Bustos i espectacle de màgia amb el Mag Guiu. Durant el cap de setmana mercat esotèric i exposició "Les herbes de les Guilleries" al Museu Guilleries.
- Audició de sardanes a càrrec de la Cobla Genisenca a la plaça Gravalosa.
- Vita Christi, l'esplendor d ela música policoral amb la Coral Amethysta i els Ministrils (quintet de bec i percussió) a l'Església Parroquial.
- Festa del barri del Pla del Campaner.
- Concurs de logos pels gots reutilitzables de la Festa Major. Organitzat per l'Àrea de Medi Ambient i Sostenibilitat.
- Audició de sardanes amb la cobla Flama de Farners, a la plaça Jacint Verdaguer.
- Festa del carrer Sant Jordi.
- Festa de Santa Creu d'Horta. Organitzat per la Parròquia de Sant Hilari.
- Taller pedagògic "Hèctor, l'arbre mort" al Museu Guilleries.
- Exposició "Setmanes del llibre Infantil i Juvenil" amb la col·laboració de ClijCat, a la Biblioteca.
- Exposició d'Olis i dibuixos a càrrec de Encarna Collado a Can Rovira.
- Exposició "Les herbes de les Guilleries" al Museu Guilleries.

Inauguració 3a Fase de la Residència

Espectacle de foc per Sant Joan

Festa dels Avis

Festa dels Bastoners

CiU de Sant Hilari

Convergència i Unió encara aquests mesos finals abans de les eleccions a la Generalitat amb el lema "Començar il·lusiona".

Començar il·lusiona, és clar que sí, només faltaria... però cal que aquest començar estigui acompanyat de feina, de picar pedra, de treballar fort i dur com sempre, per Catalunya, sense mirar els altres, deixant estar el que ells facin i pensant només en positiu i en com trobar les claus per aconseguir tornar Catalunya al seu lloc, a la Catalunya que era fa uns anys i ajudar tots els catalans i catalanes a tirar endavant i a anar sortint de la crisi. Això és el més important a hores d'ara.

Això és, precisament, el que està fent el nostre grup, amb l'Artur Mas al capdavant, el timoner que sap que ara no podem defallir. Hem de seguir treballant fort, remant tots en la mateixa direcció, no posant pals a les rodes i aprofitant la bonança del vent per fer un bon camí i posar altre cop al seu lloc, on es mereix, la nostra terra i la seva gent.

Aquest treball, esforç i il·lusió per portar el nostre país on es mereix és el que també han de tenir present tots els hilariencs. Si no sentim aquest nou despertar tornarem a caure en una Catalunya fatigada d'aquests invents de tripartits. I no és el que volem.

I, com que les 250 paraules que gentilment ens ofereix el nostre Ajuntament no donen per a més, acabem desitjant a tothom:

Bona Festa Major!!

Agrupació local de Convergència i Unió

Partit Independent de les Guilleries

PIG
PARTIT INDEPENDENT DE LES GUILLERIES

TRES ANYS TREBALLANT AMB IL·LUSIÓ

Aquest és l'últim programa de Festa Major de la legislatura, i ens agradaria fer un resum tant de la feina feta com de la voluntat amb què hem treballat al llarg d'aquests anys.
Fent una anàlisi de la feina feta, creiem que des de les regidories que gestionem, que són Cultura, Participació ciutadana, Joventut i Medi Ambient i Sostenibilitat, hem tirat endavant molts projectes i activitats interessants com el Punt Verd, l' Escola de Música, la reforma de la Font del Pic, els Bucs d'assaig, la Biblioteca, l'arxiu municipal, el Pla Director de Participació Ciutadana, l'Embruix, el Sacalm Sona, la Brigada jove, la potenciació de l'Escola d'Adults i la creació de la marca dels Ensenyaments Municipals o els cicles de formació alternatius per a joves, per citar-ne alguns. Estem convençuts que són projectes interessants i fets amb la voluntat de governar conjuntament amb la ciutadania, d'apostar pel respecte al medi ambient amb tot allò que fem, de potenciar de la cultura i posar-la a l'abast de tothom i de lluitar per donar oportunitats als joves per poder tirar endavant.
S'ha d'entendre també que som el partit amb menys representació de l'Ajuntament i que hem lluitat pels nostres objectius amb voluntat constructiva i d'entesa amb els nostres socis de govern. Aquesta és la manera com creiem que s'hauria de fer la política, amb voluntat d'entesa sincera, creant complicitats amb els altres partits tot entenent que els objectius de tots no són coincidents, però que la prioritat és el servei a les persones i al nostre poble.

Bona Festa Major

PIG

Esquerra Republicana de Catalunya

esquerra

Esquerra: El valor de la política assenyada i de proximitat.

Quan vàrem entrar al govern municipal, l'any 2007, teníem com a objectiu, entre altres coses, impulsar un nou model de poble basat en la promoció econòmica i en el valor de les coses properes, escoltar i facilitar la vida a les persones. Amb voluntat de servei i de proximitat s'ha atès en els despatxos municipals, al carrer i a casa gairebé tothom, escoltant preocupacions i orientant-ne solucions. El canvi de tracte amb els vilatans i tenir sempre la porta oberta ha rebut elogis per part de tothom.

Pel que fa als projectes que s'han portat a terme, hi ha una llista prou important d'inversions que heu pogut comprovar al llarg de la legislatura i el que encara resta! No cal enumerar-los, són ben evidents.

Tot això no ha estat fàcil, doncs tot i que el govern anterior venia d'una època de vaques grasses; el calaix era buit, amb pendents de pagament molt milionaris i amb un crèdit de 6 milions d'euros per retornar.

El que amb en aquestes ratlles Esquerra denunciem: és la mala gestió de l'equip anterior, perquè ha afectat al poble.

Esquerra som emprenedors i valents i tot i el temps de crisi que ens ha tocat governar, volem donar-vos un alè de confiança i de credibilitat. Som els únics capaços de gestionar i superar el mal tràngol actual. És festa major, deixem de banda les cabòries i assaborim els plaers de la taula i els beneficis d'una convivència fraternal al costat de familiars i amics que merescudament ens hem guanyat.

Molt bona Festa Major!

Secció Local d'Esquerra Republicana de Catalunya
Sant Hilari Sacalm

sant hilari contra el càncer

Catalunya contra el càncer

aecc
Catalunya contra el Càncer

Ja que aquest any tenim poc espai per expressar-nos, anirem de cara al gra.
COL·LECTA AGOST 2009: Es celebrà el 9 d'agost i es recolliren 2.927,31 euros.
Moltes gràcies a tots i també a totes les col·laboradores que dediquen el matí del diumenge a recollir diners per a aquesta causa.

CONCURS DE TEATRE RAFAEL ANGLADA:
El grup de teatre LACLAU de Santa Coloma de Farners i el grup de teatre de SANT HILARI ens entregaren, de manera altruista, els diners recaptats a la Marató de teatre que tingué lloc a Santa Coloma, el mes de març, com a cloenda del prestigiós concurs de teatre que es celebra any rere any a la capital de la Selva Interior. D'aquesta manera, es pogueren ingressar 1.800 euros.
Des d'aquí volem agrair als components d'ambdós grups el seu gest solidari. Gràcies!.

DESFILADA SOLIDÀRIA CONTRA EL CÀNCER II:
Després de l'èxit obtingut el setembre del 2007, enguany es farà una nova edició.
Podreu aportar el vostre granet de sorra, el 3 d'octubre, assistint a un espectacle ple de llum i color. En trobareu més informació en programes a part.
Anticipadament donem les gràcies a totes aquelles persones que faran possible aquest esdeveniment.
Bona Festa Major!

JNC de Sant Hilari

Joventut Nacionalista de Catalunya

Enguany, ens adrecem novament a vosaltres de forma escapçada, ja que s'ha obligat a escurçar les paraules de les entitats per tal de reduir el Programa, a causa dels problemes econòmics pels quals travessa l'actual Ajuntament.

El passat 27 d'abril la **Joventut Nacionalista de Catalunya** va complir 30 anys d'existència. 30 anys de reivindicació i de treball per tal d'assolir la llibertat de **Catalunya**. Per la seva banda, el **Col·lectiu de la JNC de Sant Hilari** i la seva publicació **Çabotatge** han complert el 3r i 4rt aniversari, respectivament.

Durant aquest any, s'ha celebrat un **Consell Nacional** de l'organització a la Sala Noble on hi assistiren més de 130 joves d'arreu de **Catalunya** i també es participà activament en el **referèndum per a la independència** del 13D.

Aquesta és l'última Festa Major de la legislatura, tant de la Generalitat com de l'Ajuntament. En poc temps serem citats dos cops a les urnes. Així que tindrem l'oportunitat de fer-nos un replantejament per demanar un canvi. El canvi d'uns governs que ens estan afogant i que no saben actuar davant la difícil situació econòmica. El canvi d'uns governs que tenen el nombre de funcionaris i càrrecs de confiança més alts de la història. El canvi d'uns governs que no busquen el bé pel país, sinó que només volen perjudicar l'adversari.

Per tant, només ens manca esmentar que dia rere dia seguirem treballant pel nostre poble i pel nostre país.

Restem a la vostra disposició per a qualsevol aportació.

Bona Festa Major i Visca **Catalunya** Lliure!

Col·lectiu de la JNC de Sant Hilari Sacalm
jnc@santhilari.net

Festa major sant Hilari sacalm 2010 Festa major sant Hilari sacalm 2010 Festa major sant Hi

CLUB Tennis sant hilari

Any rere any, estem comprovant com va creixent l'afició per aquests apassionants esports que promou el nostre club: el tennis i el pàdel. En destaca el pàdel, que ja és el tercer esport més practicat de Catalunya, i en el qual el nostre poble també s'hi ha agafat amb força.

Amb tot això, al Club Tennis Sant Hilari estem a punt d'arribar als 300 socis, tenim més de 100 alumnes que han participat en els cursos de formació de tennis que s'han organitzat al llarg de l'any i en els campionats que ha organitzat el club i s'han cobert amb escreix les previsions més optimistes de participació. Enguany, el club ha tornat a participar, després de molts anys d'absència, als campionats provincials de tennis i ha aconseguit pujar de categoria. Pel que fa al pàdel, per primera vegada s'ha participat en el campionat de Catalunya per equips, i en el provincial, tant en categoria masculina com femenina.

Per tots aquests motius i per molts d'altres, volem agrair a totes les persones que fan possible que aquest club segueixi creixent, i és per això que ens plantegem nous reptes per millorar-lo.

Ja només ens falta desitjar-vos una molt bona festa major a tothom!

Salvem Les Guilleries

"...qui avisa no és traïdor"

Hem estat dotze anys informant sobre el que representa la MAT. L'oposició a aquesta infraestructura, no ha estat únicament contra una *simple línia* que travessa Les Guilleries, sinó que també s'ha lluitat per fer veure a la població que la MAT és una peça més de l'engranatge de la màquina destructora anomenada CAPITALISME (sistema econòmic actualment en CRISI).

Algú encara no ha vist l'encant de la MAT esquarterant el nostre apreciat massís? O és que la gent s'ha tornat cega? "Igualment la faran", deien alguns des de la barra del bar..., i finalment l'han fet. Però estem convençuts, que si la majoria de la població s'hagués mobilitzat, un altre gall cantaria. Realment tenim el que ens mereixem. Que el sistema segueixi el seu camí i que les accions de REE pugin el màxim possible i així aturarem la crisi!

Cal destacar l'última acció en contra d'aquesta atrocitat, l'OKUPACIÓ FORESTAL on avui ja s'alça ben ferma la torre 114. Activistes anticapitalistes vinguts d'arreu del món, van estar més de cinc mesos resistint a les adversitats meteorològiques d'aquest hivern. La solidaritat va poder més que el mal temps, però menys que els interessos del govern i les multinacionals. Un gran desplegament de mossos va posar fi al somni. Per nosaltres ha estat una acció directa que restarà a la nostra memòria al llarg de les nostres vides.

Per més que puguin desallotjar un bosc, NO PODRAN DESALLOTJAR LES NOSTRES IDEES!

Festa major sant Hilari sacalm 2010 Festa major sant Hilari sacalm 2010 Festa major sant Hi

Grup Excursionista Forces, Forts i Ferms

Un any més, ens posem en contacte amb vosaltres per explicar-vos quatre coses de l'entitat.

Primer de tot, us volem dir que estem molt contents perquè any rere any el nombre de socis ha anat creixent molt, fet que indica les ganes i la motivació que cada dia més té la gent per practicar esports i gaudir de la muntanya. En aquest món hi té cabuda tothom, cadascú amb les seves preferències, i independentment de l'edat o el nivell.

Creiem que la creació d'un rocòdrom dins el local de l'entitat ha ajudat a aquest augment de socis, a més que ha tingut molt bona rebuda, i cada dia té més seguidors.

D'altra banda, una quinzena de socis ha participat en un curset d'escalada de nivell inicial, portat a terme per monitors de l'entitat, i els resultats han estat molt bons, tant per les activitats portades a terme, com pel que fa a l'aglutinació de persones de diferents edats.

I paral·lelament, com cada any, es van fent ascensions a diferents cims, excursions, cursets de la FEEC, sortides amb raquetes de neu, esquiades,...

Per acabar, us volem desitjar una *Bona Festa Major*, i dir-vos que si esteu interessats a participar amb nosaltres, ens podeu trobar tots els dimecres al vespre al local dels Jardins de Can Rovira. I ja ho sabeu, no deixeu passar cap oportunitat de conèixer el món amb els peus!

Via Crucis Vivent

Creu de Sant Jordi

Aquest any no podem dir que ha estat un any qualsevol. Segurament per nosaltres ha estat un dels anys més importants i emotius dels darrers, ja que hem rebut la Creu de Sant Jordi-un dels guardons més importants que pot rebre una entitat per reconèixer el seu treball, el seu esforç i per preservar i enriquir el patrimoni de la cultura tradicional de tot un poble des de fa més de dos segles-

Un dies abans del Divendres Sant, quan ens van notificar que havíem estat escollits per rebre el guardó, tot i que estàvem molt contents, semblava com si estiguéssim en estat de xoc i no pensàvem en tot el que significa rebre aquest reconeixement: implica una responsabilitat i un compromís de mantenir i millorar el nivell qualitatiu que ha permès l'obtenció d'aquest premi. Des de l'Associació, farem tot el possible perquè així sigui, i esperem la col•laboració de tot el poble per tal que Sant Hilari Sacalm pugui lluir aquest acte vagi on vagi.

Enguany, però, a més a més de fer una nova edició del Via Crucis Vivent, hem fet altres activitats: vam participar, juntament amb diversos pobles, a la Trobada de Manaies de la Província de Girona a Amer. Gairebé un miler d'armats, manaies i estaferms vam emplenar els carrers, tot fent via cap a la plaça de la Vila, on cada agrupació va acabar l'actuació amb la seva peculiar coreografia o evolució.

Com cada any, volem agrair totes les persones que, d'una manera o altra, han contribuït perquè la nostra Festa Tradicional d'Interès Nacional tingui un any més d'història.

Volem aprofitar, també, per agrair les empreses, associacions i entitats locals o foranes que d'una manera desinteressada han fet possible que el Via Crucis Vivent de Sant Hilari Sacalm s'hagi pogut dur a terme un any més.

A tots i a totes, moltes gràcies i molt bona Festa Major!

Associació del Via Crucis Vivent de Sant Hilari Sacalm

Diferents moments de la presentació de la Creu de Sant Jordi

Via Crucis Vivent

Reportatge Fotogràfic

Enguany l'Associació del Via Crucis Vivent de Sant Hilari ha aconseguit una important distinció, la Creu de Sant Jordi que lliura la Generalitat de Catlunya.

Tenim documentat que l'any 1731 ja es feia el Via Crucis, però és de suposar que es feia anys abans, perquè no diu pas que fos el primer. Estem parlant, per tant, d'una celebració tradicional molt antiga, que s'ha mantimgut gràcies a l'esforç de molta gent del poble. Uns actuen, altres col·laboren i molts treballen. És evident que la distinció és un reconeixement general al poble de Sant Hilari.

Ha semblat oportú mostrar uns documents fotogràfics que, en gran majoria, estan més centrats en aquells personatges que no són ta protagonistes, en aquells que hi són però que la feina no es veu masa.

És moment de satisfacció per a tots els que treballen un any sí i l'altre també per portar al carrer el Via Crucis Vivent de Sant Hilari. Enhorabona!

La verge de les angústies

Crist a la creu

El Sant Sepulcre

El Cirineu ajuda a Jesús a portar la creu

L'Hort de Getsemaní

Petits armats

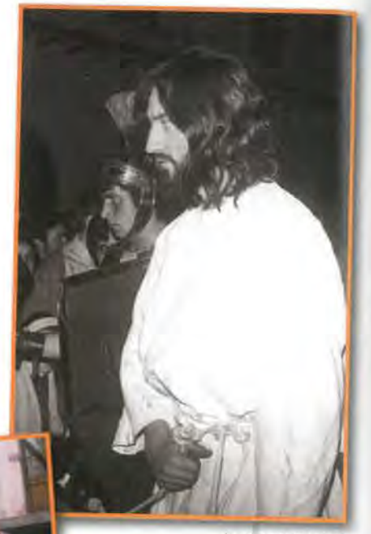

Jesús serà jutjat

La Verge Maria i el dolor

Personantges que fan de *poble*

Parròquia de sant Hilari

Via Crucis Vivent - Creu de Sant Jordi

Ens ha omplert a tots de joia i agraïment el guardó atorgat suara per la Generalitat de Catalunya al Via Crucis Vivent de la nostra Vila.

La llengua és segurament l'element més peculiar que forma un poble i una cultura. Al llarg de la història, però, hi ha altres elements que enriqueixen un poble i, per tant la seva cultura. Ens ho recordaven els bisbes de Catalunya en el seu document de l'any 1985, ***Arrels cristianes de Catalunya.*** Tenim el testimoni de les Actes del Martiri de Sant Fructuós, a Tarragona, de l'any 259. Vindran després les homilíes d'Organyà, primer testimoni escrit en llengua catalana, al s. XII - XIII. I podríem seguir amb Llull, i tants altres escriptors, poetes, artistes que han enriquit la llengua, les tradicions i la cultura. Evidentment també s'ha fet sovint d'una manera col·lectiva, intervenint-hi el poble de manera senzilla, com és el cas del nostre Via Crucis.

No tenim data del seu inici, però sí, que l'any 1731 es donen unes normes per al seu bon funcionament. És la primera referència escrita.

El moviment parroquial d'aquell any fou: batejats 73 infants, defuncions d'adults:11 i de pàrvuls: 18. Molts cognoms perduren. El poble seria diferent, però, el que iniciaren els nostres avantpassats, amb fe i devoció, ha perdurat fins a nosaltres: *FE i TRADICIÓ*. I nosaltres hem de passar EL VIA CRUCIS VIVENT als que vindran.

ENHORABONA A TOT EL POBLE I A L'ASSOCIACIÓ!!!

BONA FESTA MAJOR!

Mossèn Carles

Motoclub Sant Hilari

Un any més per la Festa Major, ens complau informar-vos de les fites que el Motoclub ha assolit aquests darrers mesos.
Aquest any ens ha servit per anar fent millores en el circuit, com són la instal·lació d'un sistema de recollida d'aigua, la modificació del recorregut, amb noves zones, la creació de nous salts i l'ampliació del traçat per millorar la seguretat d'aquest i poder gaudir així d'un motocròs de qualitat.
Totes aquestes millores ens han permès tornar a fer del Circuit del Cortals, un punt de referència en el motocròs de les comarques gironines i d'arreu de Catalunya. Posant com a exemple el centenar de motoristes nord-europeus que van triar les nostres instal·lacions el passat hivern, aprofitant així, les condicions climàtiques del nostre país, per poder fer-hi els seus entrenaments. Com també cal destacar la nombrosa gent que aprofita l'obertura del circuit els caps de setmana per venir a Sant Hilari a entrenar.
D'altra banda, destacar l'afició creixent dels nostres vilatans, que fa que actualment ja siguem més de 40 hilariencs que practiquem el motocròs amb regularitat.
Pel que fa a les competicions d'aquest 2010, destaquem els nostres pilots locals: en la categoria masculina, en Gerard Salavedra que està disputant de nou el Campionat d'Espanya i algunes proves del Campionat francès de supercros; en l'equip femení, un any més la hilarienca Nèlia de Pallejà i la colomenca Carla Magallón, participen al campionat d'Espanya i a algunes proves del mundial, amb el suport del seu entrenador Ramon Valls, que també instrueix una jove promesa osonenca, en Joan Aguilar.
Finalment, informar que el Motoclub ha anul·lat les proves previstes del campionat provincial de Girona, com a senyal de suport a qui durant molts anys va ser la presidenta de Girona, Dolors Massa, que va ser destituïda injustament i de manera sobtada per la Federació Catalana.
Però perquè els nostres socis no es quedin sense competició, el Motoclub ha organitzat uns entrenaments cronometrats de cara a la tardor vinent. S'informarà de les dates en programes a part i al web, per tal de que tots els hilariencs puguin venir i poder gaudir de les millores del circuit.
Per concloure la temporada, cada any els membres del Motoclub anem a veure el Motocròs de les Nacions que el passat any 2009 es va celebrar a Itàlia. I recentment, van fer uns quants quilòmetres per anar fins a la ciutat francesa de Sanit Jean d'Angely, per gaudir d'una prova del campionat del món de motocròs.
Finalment, volem donar les gràcies, un any més, a tots els amics del Motoclub, ja que sense la seva participació la nostra feina no tindria sentit i recordar-vos que tenim tota la informació actualitzada a la nostra pàgina web: www.mcsanthilari.com
La junta del Motoclub us desitja una bona Festa Major.

El Trabuc

Un any més el Casal Popular el Trabuc es disposava a escriure i col·laborar en el programa de la Festa Major, però com a novetat d'aquest any ens hem trobat amb la limitació de participació imposada per part de l'Ajuntament (que ens obliga a reduir l'escrit a 250 paraules), al·legant la retallada pressupostària.
Ens sembla una decisió totalment descabellada i sense fonament. Malgrat això, ens ajuda a demostrar una altra vegada que aquest ajuntament prefereix optar per una opció anticrisi focalitzada en la reducció de drets de la classe mitjana o baixa (una retallada d'expressió als col·lectius sense ànim de lucre, que voluntàriament col·laboren en la redacció del programa de la Festa Major) sense optar per una decisió ferma i valenta per tal de buscar solucions lògiques i coherents a l'àmbit de la política municipal.
Percebem aquesta limitació en la llibertat d'expressió o en la restricció de formes com una mordassa, la qual apliquen aquells polítics esporuguits als moviments associatius i a la premsa no controlable o no manipulable.

És per això que emplacem a tots els lectors interessats en rebre informació alternativa, a llegir la nova edició del "Corn de la Revolució", espai on tractem diversos temes des d'un punt de vista crític.
CORN DE LA REVOLUCIÓ – CORN DE LA REVOLUCIÓ –
CORN DE LA REVOLUCIÓ – CORN DE LA REVOLUCIÓ –
CORN DE LA REVOLUCIÓ – CORN DE LA REVOLUCIÓ –
CORN DE LA REVOLUCIÓ – CORN DE LA REVOLUCIÓ!!!

Les Guilleries en Lluita!

CASAL POPULAR EL TRABUC!!

Club Patí sant Josep

El club de patinatge artístic St. Josep es va constituir fa set anys quan funcionava com a una secció esportiva de Col·legi St. Josep encapçalada per la Remei Espínola, actual Presidenta del club. Els seus inicis van ser durs perquè els esportistes van haver de patir el fred dels hiverns entrenant a la intempèrie perquè no disposaven de pista. Amb el temps, tot ha anat evolucionant i actualment els 45 patinadors i patinadores entrenen al pavelló municipal d'esports entre dues i tres hores setmanals en funció del nivell de cadascú. Poc a poc, aquest esport que no tenia tradició en aquesta població ha anat calant fons entre els seus habitants i ja s'ha fet un espai entre els esports més practicats al poble. La temporada 2009-10 no ha estat fàcil perquè com tots els clubs, també ha patit la crisi econòmica però l'esforç de la Junta, de les entrenadores, dels pares i de les mares i dels patinadors i les patinadores ha fet que es pugui continuar oferint aquesta opció esportiva. Els resultats en canvi per part dels patinadors no podria haver estat més satisfactori. La participació en els JECC ha estat un gran èxit. Hem fet molts pòdiums i hem arribat fins a la final de Catalunya. No ens podem queixar i estem molt orgullosos dels resultats. D'altra banda, la participació en diversos festivals organitzats per d'altres clubs també ha estat del tot satisfactòria deixant el llistó molt alt amb les nostres exhibicions. Amb aquesta il·lusió, volem compartir aquestes festes amb vosaltres i us desitgem molt bona Festa Major!

Associació de Dones La Violeta

Des de La Violeta, hem volgut reconèixer diverses dones del poble per les seves tasques, que, encara que elles no en fossin del tot conscients, han ajudat a la igualtat entre dones i homes, o bé al benestar de les famílies que més ho han necessitat.
Quan vam pensar en qui seria la hilarienca de l'any, ens vam adonar que mai havíem reconegut tasques a nivell cultural i associatiu. Quan penseu en això, qui us ve al cap? Ens va passar el mateix: la Martorell! Quan li ho vam dir, la seva resposta va ser: "Jo? Valga'm Déu! Per què? Però si jo no he fet mai res!" Res?
La Carme Martorell Villanueva va néixer a Mataró el 10 de març de 1960. Filla d'en Joan i la Maria., i germana d'en Xavier, van venir cap a Sant Hilari quan ella tenia 11anys .
Va formar part del grup de majorettes durant tots els anys que va existir. La Carme feia voleiar la bandera.
Amb només 14 anys va debutar en el nostre tan preuat Via Crucis Vivent, en el paper que encara a dia d'avui representa: el de la Mare de Déu. Ella sempre ha comentat que, en aquells anys, era, si més no xocant, veure una Mare de Déu molt més jove que qui feia de Jesús!!
Si res ho impedeix, enguany farà 36 anys que fa el Via Crucis!!
L'octubre del 82 va néixer la Magda, i el Gener del 86 la Laia. Com sabeu, totes dues filles segueixen les passes artístiques de la mare! Si és que això deu ser alguna cosa genètica!
Una altra faceta de la Carme ha estat la de professora de teatre al col·legi St. Josep i a l'institut Busquets i Punset.
Per descomptat, no ens podem oblidar tampoc de totes les col·laboracions que ha fet sempre de manera desinteressada en representacions benèfiques contra el Càncer, d'ajuda al Congo, Donant la Cara per la Raquel...
Ens has acostat a la cultura. Ens has ensenyat a participar. A fer les coses simplement perquè els altres s'ho passin bé. A col·laborar pel bé dels altres! Això sí, sempre gaudint tu també!
Per tots aquests motius, L'Associació de Dones La Violeta volem nomenar Hilarienca de l'any 2010 la Carme Martorell, i dir-li: Gràcies Carme!

CORAL AMETHYSTA

Hi ha qui pensa que el fet de pertànyer a una coral és un fet passat de moda, però nosaltres hem comprovat que si analitzem bé el que fem cada dia de forma conscient o inconscient, la música forma part de les nostres vides. Qui no ha cantat mai a la dutxa?. Qui no taral·lareja una melodia mentre treballa?. Tal com deia algú, "qui estigui lliure de pecat que tiri la primera primera pedra".
A més , ens n'hem adonat que cantant:

FEM UNITAT: una persona sola pot cantar un melodia, però l'harmonia de la peça, s'aconsegueix unint moltes veus. També amb els assajos, sortides, caps de setmana de treball, ... hem format un grup molt heterogeni i divertit.

FEM PAÍS: transmeten la cultura musical i popular a qui ens escolta, i donem a conèixer les nostres viles fora de les nostres contrades.

INTEGREM: cantant coneixem diferents cultures i costums d'altres països (amb les sortides que realitzem), a més, la coral pot estar formada per cantaires de diferents pobles i nacionalitats que ens aporten riquesa, de la mateixa manera que nosaltres transmetem la nostra.

FEM HISTÒRIA: interpretem peces de totes les èpoques i estils. A més l'Amethysta pot estar molt orgullosa de celebrar el seu 25è aniversari, i de veure que és una entitat molt viva i amb futur.
Com podeu veure, cantant englobem temes força actuals, per tant; Qui és el valent que continua pensant que cantar està passat de moda?
Des d'aquestes línies, us convidem a què vingueu a conèixer-nos, i si teniu bona oïda, afineu, i us trobeu a gust amb nosaltres, pugueu formar part del nostre grup, i així comprovar que tot el que hem escrit és cert.
BONA FESTA MAJOR A TOTS!

LLAR INFANTIL Les cent fonts

Aquest nou curs estrenarem directora a la Llar. La Dolors Llopis, amb llarga experiència al centre i tutora de P5, es farà càrrec de la direcció de P1 fins a P5. La tasca li serà més fàcil gràcies al bon suport, a la col·laboració i la bona relació que hi ha entre les professores del centre. Són una plantilla estable, que sense dubte, permet garantir una òptima coordinació dels processos d'aprenentatge dels alumnes en les activitats diàries i en els canvis de curs. Coordinació que té continuïtat en un projecte que arriba als 16 anys. La Llar n'és l'inici.

L'interès de la nostra Escola en la innovació i millora dels processos educatius i d'aprenentatge, ens porta a explicar algunes de les noves activitats que hem iniciat recentment i que seguiran aquest nou curs.

Hem iniciat *l'apadrinament informàtic*, entre els alumnes de P4 i 6è de primària i *l'apadrinament lector*, entre P5 i 5è. Els més grans són els *padrins* que apropen els més petits a la lectura i a la informàtica, amb l'objectiu que, ambdós, millorin els coneixements i també la convivència, aprenent d'una forma alternativa, motivadora i cooperativa.

Enguany, els alumnes de la Llar han tingut l'oportunitat de participar als Casals que s'han organitzat, de forma interna, durant els mesos d'estiu, les vacances de Setmana Santa i les de Nadal. A partir d'ara, també n'oferirem durant la setmana blanca de febrer. Són èpoques en què els pares treballen i el Casal és una molt bona alternativa per a l'organització familiar i per l'oci i educació dels alumnes. Durant aquests períodes, també es pot optar pel servei de menjador i, a partir d'aquest pròxim setembre, les monitores seran les mateixes professores de la Llar, per millorar-ne el funcionament i l'adaptació dels més menuts.

Us convidem a visitar la nostra nova web www.xtec.cat/llar-centfonts on podreu conèixer-nos encara més.

Tots aquests nous serveis i activitats, juntament amb molts d'altres, com l'ensenyament de l'anglès a partir de P3 i l'ús d'aquest idioma a les classes de psicomotricitat, es poden portar a terme gràcies a l'interès i la motivació de tota la comunitat educativa que forma la nostra escola. Des d'aquí, volem aprofitar l'ocasió per donar-los mil gràcies ja que, malgrat el pèssim suport rebut per part de l'administració local i de l'època tan difícil per la qual travessem, la Llar segueix i seguirà endavant amb il·lusió i ganes de treballar.

Molt bona Festa Major!

Comissió de Pares i Mares de la Llar Infantil "Les Cent Fonts"

Coses del Col·legi Sant Josep

De la crisi econòmica n'hem de treure lliçons positives. Pot semblar una contradicció, però a l'escola caldrà fer la mateixa feina amb menys de tot. I ens haurem d'espavilar.

En una empresa la crisi pot suposar menys producció, menys qualitat en el material, ajustament de preus... però això en una escola és impensable, malgrat la retallada de personal i de sous.

Cal treballar igual, pel compromís que tenim envers els alumnes i els pares. Tanmateix, caldrà prioritzar. Hem de dir sí a reducció del cost dels llibres, al projecte interdisciplinar de primària, a la tecnologia digital, als apadrinaments de cursos, a la potenciació de l'anglès i del castellà, a les campanyes de lectura, a l'atenció a la diversitat, a l'ajut a famílies que ho necessiten, a l'autonomia dels centres, a la importància de l'equip de direcció, al Pla Català de l'Esport... i dir no a aspectes dels quals es pot prescindir, com són determinades sortides o activitats, no a calendaris amb poc sentit, a obligacions institucionals fora de to, a quotes elevades...

Sí rotund a la col·laboració i a la tasca col·lectiva entre pares, mestres i alumnes, per seguir essent una escola que sol fer les coses força bé i de manera participativa. Aquí cal consolidar el compromís de treballar envers una mateixa direcció per part de famílies i escola. En parlarem durant el curs, perquè entre tots haurem d'aprovar la carta de compromís...un *nou* document que implica unitat d'actuació i de criteri entre la comunitat educativa. Ara és moment de reflexió per a les llars. És precís escollir les coses que són més importants per ajudar els fills i valorar el que es té i què els convé. No és necessari tenir de tot i més per a ser un bon nano o una bona mossa, en l'ampli sentit de la paraula. S'haurà d'insistir en dir no, en seleccionar, en posar límits, en compartir, en comprendre, o millor dir que cal tocar de peus a terra tots plegats. S'ha d'aprofitar.

També diem que l'escola ha obtingut notables resultats en les proves de competències bàsiques de 6è, molt per sobre de la mitjana de Catalunya. Ha sortit un grup d'alumnes maco cap a l'institut a fer batxillerat i són bons els resultats de la selectivitat. Del St. Josep han sortit els guanyadors del Concurs Literari local, dues beques de la fundació Riera Gubau per anar de colònies a Anglaterra i del concurs d'oratòria, un premi Fonix, distinció per a la coordinadora del Pla de l'esport, un premi provincial de l'ONCE, un guanyador de redacció d'Omnium Cultural... No hi ha cap pretensió, sols és un reconeixement a una manera de fer les coses que es fonamenta en el treball en equip, la coordinació entre etapes, la bona avinença personal i les ganes de mantenir un bon esperit de treball. És el fruit d'una feina de conjunt de les famílies, els professors, la junta de pares, el consell escolar i de tots aquells que inverteixen temps i esforç en la formació de futurs ciutadans. En ser una escola petita, només d'una sola línia, es pot fer un treball molt d'ajut i d'atenció als alumnes i en tenir les tres etapes, infantil, primària i ESO, encara més.

Hem d'aprofitar el gran marge d'actuació que dóna la nova Llei d'Educació i fer una escola amb un alt grau d'autonomia i treballar per un col·legi de tots i per a tots.

Bona Festa Major!

Equip directiu

Associació de Pares de Família de Sant Hilari

Benvolguts veïns,

Encara que sigui a través de l'escriptura, ens retrobem un any més en l'edició del programa de la nostra Festa Major, amb la il.lusió de passar un nou estiu i de viure les festes del nostre poble.
Mai com ara havíem escoltat que els primers anys de la vida dels infants són bàsics per al seu posterior desenvolupament com a persones i com a ciutadans. Són els que marquen la manera de ser i de fer. Per tant, és molt important l'aspecte d'elegir l'escola, perquè és el lloc des d'on se'ls ha d'ajudar a aconseguir-ho.
Al nostre poble tenim la sort de poder escollir centre i això, encara que no ho sembli, té molta importància i no deixa de ser un estímul a l'hora de procurar fer les coses bé.
La llar infantil Les Cent Fonts i el Col.legi Sant Josep, ambdós concertats, acullen infants de maternals fins a 4t d' ESO. El fet suposa un seguiment, curs rere curs, de cada un dels alumnes en les etapes per les que passa dins l'escolarització obligatòria.
Les necessitats educatives en general varien força d'una edat a l'altra i és necessari que hi hagin mecanismes d'adaptació a través de tot el procés d'escolarització.
L'etapa d'infantil (0-6), que es fa la Llar, ofereix als més petits la seva primera presa de contacte amb el món de fora de la família, avui força lligada a altres ocupacions. L'escola ha de complementar-la -i també substituir-la- en la feina d'educar i de guiar. Ho faciliten el fet de tenir servei d' acollida matinal i el poder deixar els infants fins més tard a la tarda.
La primària (8-12) és ja un salt important en tots els aspectes, amb coneixements que augmenten de manera gradual i que exigeixen un constant treball personal, així com la realització de determinats treballs, que aporten una experiència que ajudarà els alumnes a treballar, estudiar i aprendre.
L' inici de l' ESO (12-16) sempre acostuma a ser complicat, pel fet del canvi d'escola. No és aquest el nostre cas, ja que es redueix a un canvi d'aula i diferent professorat, però la filosofia és la mateixa. Es coneixen bé els alumnes i això permet que rebin un ajut des del primer moment, en una etapa especialment difícil degut a l'edat que tenen. El fet de ser una escola petita permet que hi hagi un eficaç seguiment i una bona atenció de tot l'alumnat al llarg dels diferents cursos.
No som una escola que fa quatre dies que hi és. Té força més de cent anys i amb el temps hem traçat un camí que seguirem gràcies a la confiança que els pares ens manifesteu i doneu en la tasca de formar i educar els vostres fills.
En aquests moments de crisi econòmica demanem també la col.laboració de tots per tirar endavant amb eficàcia i rigor l'escola que tenim i els seus projectes. L'escola és de l'Associació de Pares, que vol dir de tots, i amb força i unió hem de seguir treballant per a que els nostres alumnes tinguin l'educació que necessiten i que cal.
Bona Festa Major

Rosa Berga Tena
Presidenta de l'Associació de Pares de Família de Sant Hilari

Encarahisom

AQUÍ SOM, ENCARAHISOM
(Música de *Que bonic és Sant Hilari*)

Ja tornem a estar de gresca
per la nostra Festa Major,
i Encarahisom us desitja
passar-la de bo i millor.
No hem pas perdut les ganes
de cantar i fer actuacions,
pel poble de Sant Hilari
i d'altres dels seus contorns

Perquè nosaltres, ENCARAHISOM,
sabem que els anys ens empaiten,
però us cantem noves cançons,
ho fem amb joia i il·lusió
perquè vingueu a escoltar-nos
i agrair-vos l'atenció.

Hem seguit fent cantades
actuacions i concerts
als pobles: Capellades
Tamariu i Joanet,
per la Festa de la Dona,
a l'Església per Nadal,
al Geriàtric i a Can Rovira
i a Taradell fa molt poquet.

Com podeu veure, que no parem
tenim lloguers a la vista
que farem properament
i a Can Rovira, no hi pot faltar
el concert del nostre poble
perquè el vingueu a escoltar.

Encara que els anys passin
no ens acabem els *torrons*,
les veus afinem al màxim
amb guitarra i acordions

Tenim un gran repertori
i moltes noves cançons;
assagem cada setmana,
volem ésser "molt bons"
Que això duri, tots desitgem
que el dolor i mal d'esquena
ens deixi per bons minyons.
perquè nosaltres ENCARAHISOM
i volem cantar com sempre
moltes i moltes cançons.

I desitjar-vos un bon dinar
amb canelons i pollastre
i un bon cava per brindar;
que tots passem amb il·lusió
amb salut i molta gresca
una feliç Festa Major!

Encarahisom

CB sant Hilari

club bàsquet
SANT HILARI

Un altre cop arriba la Festa Major al nostre poble Sant Hilari Sacalm, uns dies meravellosos plens d'activitats culturals i musicals que tots podem gaudir. Per a nosaltres, el Club Bàsquet Sant Hilari, són unes dates molt significatives, ja que deixem una temporada enrere, plena d'esforços i treballs i en comencem una de nova amb les ganes renovades, amb nous projectes i il·lusions per tal de planificar el futur.
Després d'un any de treball dur de la junta directiva, entrenadors, jugadors, pares i, en general, tot el col·lectiu que formem aquesta gran entitat, podem estar contents i dir que hem fet els deures, ja que enguany hem seguit creixent tant a nivell humà com esportiu. Han estat 10 els equips que durant la temporada han lluitat jornada rere jornada per lluir i defensar els nostres colors per les pistes gironines. Cal destacar, però, el treball del Preinfantil masculí, 6è classificat de tot Girona en la seva categoria; també hem de realçar la tasca realitzada pel sènior femení, que ens ha regalat una temporada a segona catalana, una molt bona categoria per a un club tant modest com el nostre.
Per altra banda dir que comencem una junta relativament nova, però amb molta il·lusió per tirar endavant aquest club, intentant seguir els passos dels companys que aquest any ens han deixat, a tots ells: infinites gràcies per portar un esport com el bàsquet a tants nens i per tants anys de feina ben feta; avui el club bàsquet Sant Hilari és arreu de Catalunya conegut. Esperem però les pàgines més gloriose de l'entitat estiguin per escriure i que plegats les fem realitat.
El Club Bàsquet Sant Hilari us desitja una agradable Festa Major.

Festa major sant Hilari sacalm 2010 Festa major sant Hilari sacalm 2010 Festa major sant Hi

Bojos pel temps
Sant Hilari Sacalm

Aquest any el temps ha estat molt mogut meteorològicament parlant i els Bojos pel Temps! hem pogut gaudir d'aquest temps en què hem tingut núvols i clarianes, pluja , vent , la gran nevada... i ara finalment sembla que potser ja surt el sol d'estiu!

Aquest mes de juny hem tingut 81,2mm de pluja i fins ara, 25 de juny, ha plogut 521,6mm.

Tota la informació meteorològica l'heu poguda anar seguint al nostre portal: http://bojospeltemps.santhilari.cat/historic.htm

També us volem comentar que amb l'Àrea de Medi Ambient a través del PIVSHS(punt d'informació verd del museu Guilleries) portem a terme el control de l'estació Aemet (Agencia Estatal de Meteorología), gràcies a la qual podrem contrastar dades meteorològiques que tothom qui ho vulgui podrà tenir a l'abast. I per qui estigui interessat ens oferim per explicar tot el que estem fent, tant si és a particulars com a grups o escoles.

Us desitgem molt bona Festa Major i que en aquestes dates el SOL sigui el protagonista per a tots!

C.E. Sant Hilari – Font Vella

Quan llegiu aquestes ratlles ja haurà començat la pretemporada 2010 – 2011 i enrere quedaran 2 anys històrics a Territorial Preferent amb totes les coses bones i no tan bones que hem viscut, (nosaltres ens quedem amb les bones), 2 anys intensos on hem competit dignament amb equips de ciutats molt més grans que el nostre poble.
Tornarem a competir a 1ª Territorial i hem optat per un entrenador de casa, l'Albert Molas, i hem convidat a quedar-se i que tornin tots els jugadors del poble. Serà un equip on la majoria de jugadors seran de Sant Hilari i esperen el vostre suport.
També tornarem a tenir el Sant Hilari B que militarà en 3ª Territorial amb David Valverde i Albert Santaujini al capdavant.
I en futbol base hem aconseguit la col·laboració com coordinador de Benja Pèrez, persona absolutament capacitada que liderarà un equip d`entrenadors òptim per poder ensenyar a jugar i competir els nostres fills.

La il·lusió amb què comencem aquest nou projecte és la mateixa amb la qual us desitgem una bona Festa Major!; al costat de les persones que estimeu.
Visca el Sant Hilari!

La Junta

CEIP GUILLERIES

L'EDUCACIÓ: UN COMPROMÍS COMPARTIT

En iniciar el darrer curs, com a claustre, ens vàrem plantejar la necessitat d'afavorir la comunicació entre tots els membres de la comunitat educativa (alumnes, famílies, monitores, personal no docent, entitats del poble, mestres, etc). És per aquesta raó que el nostre objectiu de curs va ésser **potenciar la intercomunicació** a tots nivells, amb activitats com:

- L'intercanvi d' experiències i treballs entre cursos diferents.
- La col·laboració dels pares i mares en la revista de l'escola.
- Els Jocs Florals en família.
- La participació al *Pla de foment de la lectura* organitzat des de la biblioteca del poble.
- L'apadrinament lector.
- La Setmana Cultural.
- Les Jornades Multiesportives.
- Els tallers amb nens i nenes de diferents cicles.
- La presentació oral als pares i a les mares dels aprenentatges d'un tema concret feta pels infants.
- Les activitats de l'AMPA, com la cursa d'orientació.
- La lectura compartida per als pares i per a les mares.

Amb totes aquestes accions el nostre propòsit és anar teixint una xarxa que connecti l'escola amb els diferents àmbits de la societat. Una xarxa feta de complicitats, implicacions, col·laboracions... de tot l'entorn que fa créixer els nostres infants. Ara bé, tot i la feina feta, aquest compromís és tan transcendental que el proper curs continuarà essent l'eix principal de les nostres actuacions.
I és que, com diu Kofi Annan, "l'educació no tan sols enriqueix la cultura... és la primera condició per a la llibertat, la democràcia i el desenvolupament sostenible".

Claustre del Ceip Guilleries

Grup Sardanista Sant Hilari

Estimats vilatans de Sant Hilari,

Des del grup sardanista del nostre poble us volem felicitar aquesta Festa Major i desitjar-vos què la passeu rodejats de família i amics.

Durant el darrer any l'Agrupació Sardanista ha continuat treballant perquè la sardana continuï sonant i ballant-se pels carrers del nostre poble. Un esforç que veu els seus resultats en les audicions de sardanes que es fan cada dijous a les nostres places, la realització de cursets per aprendre a ballar i a repartir (amb la novetat del curset de punts lliures de l'estiu passat), el concert de Sant Jordi a l'abril i el concert de la Diada del soci de tardor al teatre Catalunya. Tot aquest treball arriba anualment al seu punt àlgid amb la celebració del XXIII Aplec de la Sardana, que aquest estiu serà el 22 d'agost.

Només ens resta convidar-vos a participar de tots aquests actes sardanístics i us animem que entreu a alguna rotllana a puntejar, saltar i gaudir de la cobla.

Aprofitem també per donar les gràcies als socis, a les entitats i a les empreses de Sant Hilari per les seves col·laboracions; ja que és un esforç que valorem molt profundament per la situació econòmica actual i que sense elles la sardana a St. Hilari no seria un referent a Catalunya.

Esperant trobar-vos a la plaça sota el so d'un flabiol us desitgem una molta bona Festa Major 2010.

Agrupació Sardanista de St. Hilari

Festa major sant Hilari sacalm 2010 Festa major sant Hilari sacalm 2010 Festa major sant Hi

guillables

Els Guillables hem superat la por de quedar-nos sense correfocs per sempre més, però tenim 18 mesos per adaptar-nos a les normes de l'Estat espanyol derivades de la normativa europea del foc, com per exemple treure'ns un "carnet de diables" (sembla que en aquesta vida si no tens carnets, no ets ningú...). No han tingut la mateixa sort els diables de la Catalunya Nord, perquè l'Estat francès no ha volgut ni escoltar-los i ja no podran fer correfocs a la seva terra, on desapareixerà una de les tradicions catalanes que mantenien vives.
Manifestant-nos una vegada més en contra de la injusta normativa europea, vam sortir per Sant Joan amb l'espectacle "0 llei 0 foc". Podeu veure adjunta una foto cedida per la Iolanda Triadó, on es veu la representació d'un judici, en el qual un peculiar jutge procedent de la Unió Europea jutja els diables i el món del foc. Com no podia ser altrament, els diables es van rebel·lar i van continuar la seva gran festa del foc!
Enguany estem contents perquè hem recuperat la *Trobada de bandes*, una festa molt participativa! Cal dir que la banda dels Guillables ha fet classes de percussió amb en Xandri Montasell, amb un resultat molt satisfactori. Com sempre, qualsevol persona que tingui ganes de tocar els timbals o de tirar foc, serà benvinguda a la nostra colla! Podeu veure fotos i vídeos al facebook, on ja tenim més de 1.600 amics!

Us esperem dijous al correfoc de Festa Major!

Grup Teatre de Sant Hilari Sacalm

PROGRAMA FESTA MAJOR 2010

Pel Grup de Teatre és un honor que gaudim cada any d'*obrir el foc* dels actes de la Festa Major. Com sempre estem molt il·lusionats, molt contents i... un xic nerviosos; esperem estar a l'altura i no defraudar la confiança que ens demostreu any rere any amb la vostra presència i els vostres aplaudiments.

Des de la Festa Major de l'any passat hem anat fent l'*idiota* per tota la comarca (amb *El sopar dels Idiotes*). Vam començar per Santa Coloma de Farners, vam passar per Riudarenes, Osor, i finalment al Gran Teatre de Calldetenes, una meravella de la tècnica teatral, orgull de la Plana de Vic. A tot arreu hem intentat deixar Sant Hilari i els hilariencs en un bon lloc.

Enguany volem que feu un parèntesi i mireu de deixar de banda totes les cabòries i maldecaps que ens produeix aquest temps tan complicat que ens toca de viure. Veniu al poliesportiu!! que entre tots ens farem un tip de riure!! Així de clar!! Ja ho diu no sé qui: "quan més serem, més riurem", fins i tot vindrà la MAMAAA!!! la protagonista de l'obra que representarem aquesta festa major. El text està escrit per en Jordi Sánchez, (el dels Plats Bruts), amb això ja està força tot dit.

Mamaaa!!!

Una MAMAAA amb 102 anys, 25 embòlies, 10 grips fortes i 13 de fluixes i... molt poques ganes de morir-se; un fill de 70 amb una dona que es torna calba i una jubilació que no arriba enlloc; un altre fill de 60, solteràs, qui cuida la MAMAAA!!!, la renta, la pentina, la vesteix i gairebé la mata; un testimoni de Jehovà; moltes llibretes i pocs estalvis; un orinal, de la Mamaaa!!!, un viatge i... timbres... molts timbres que no paren.

Una comèdia, és clar.

BONA FESTA MAJOR 2010!

La Gorga, mig segle

El passat mes de novembre la societat de pesca la Gorga vam celebrar el mig segle de l'entitat. Es va fer un sopar ball a l'hostal M. Verdolet, al qual van assistir unes 200 persones. S'hi van fer una sèrie d'actes: la projecció de fotografies i vídeos; l'obsequi d'un clauer a tots els assistents; el lliurament d'una placa d'agraïment als presidents que ha tingut l'entitat; Sorteig de material divers de la Gorga; lliurament dels trofeus als primers classificats del campionat de ciprínids; la presentació del llibre La Gorga mig segle de pesca, en el qual hi ha moltes fotografies i escrits de tot el que ha estat fent l'entitat des dels seus orígens fins a dia d'avui. Podeu comprar-lo a diversos llocs del poble.

Com ja fa uns quants anys, hem fet el Concurs Infantil de Ciprínids al pantà , el curs d' Iniciació a la Pesca amb Mosca, el Concurs de Festa Major i el Campionat de Ciprínids. D'aquest últim els tres primers classificats van ser: l'Hilari Miralpeix, el Josep Masó i l'Àngel Colom. Pel que fa a les nostres rieres ha estat un bon any per la quantitat d'aigua però no per la seva qualitat, especialment la d' Osor. Seguim reclamant una depuradora que funcioni correctament, la reparació del clavegueram i evitar que arribi tanta sorra al riu.

Des de l' associació Projecte Rius, de la qual formem part, es va organitzar una sortida a la riera d' Osor a recollir deixalles. Hi vam prendre part diverses entitats del poble. També vam col·laborar a la neteja del pantà, que organitza la Plataforma per Susqueda.

Seguirem lluitant i treballant per aconseguir el nostre objectiu que és poder tenir els rius vius. Volem donar les gràcies als socis de la Gorga i també a la gent que ens dóna suport. Animem a tothom que tingui idees i ganes de fer coses a unir-se a nosaltres . Per més informació: www.lagorgashs.blogspot.com

Bona pesca i feliç Festa Major

Associació de Donants de Sang de Sant Hilari

Fem una mica d'història:

Els catalans hem estat capdavanters en moltes coses, entre elles tenir el pare de la medicina transfusional moderna.

Frederic Duran Jordà (Barcelona 25/04/1905 – Manchester 30/03/1957), metge català que fou el primer a estructurar, organitzar i desenvolupar, tot dirigint un col·lectiu humà, el que avui entenem com a servei de transfusió per tal de cobrir, de manera autosuficient les necessitats transfusionals de la població, promoure la donació com a font única d'obtenció de components sanguinis i extreure'ls, analitzar-los i distribuir-los quan i on es sol·licitin, garantint-ne sempre la qualitat.

Propera donació, 30/10/2010, us hi esperem a tots.

Bona Festa Major!

Els vostres delegats: Josep LLopisTarrès
Núria Navarro Pont

Els doctors assegurant la qualitat i seguretat de la donació

Festa major Sant Hilari Sacalm 2010 Festa major Sant Hilari Sacalm 2010 Festa major Sant Hi

AMPA IES

El col·lectiu de pares i mares de l'AMPA IES ANTON BUSQUETS I PUNSET, que esgarrapant estones d'allà on podem, ajustant horaris laborals, familiars, personals,...i moguts per un únic objectiu, vetllar pels interessos i el benestar dels nostres fills alumnes, volem exposar les tasques i millores que s'han dut a terme durant aquest curs 2009-2010. Les crisis desperten l'enginy de gairebé tothom, ha estat un any difícil econòmicament, però s'han trobat solucions per gestionar els pocs recursos de la millor forma possible. Per tant, en primer lloc, volem expressar el nostre agraïment a totes les ajudes econòmiques i les col·laboracions de tot tipus, que hem tingut, malgrat tot, com cada any.

L' AMPA ha estat present en activitats diverses:

- Hem participat en la celebració del Cros de St. Hilari i la Milla Urbana.
- Hem ofert a l'alumnat diverses activitats extraescolars, com el teatre que ha culminat en la participació a la mostra de teatre de Blanes o la sortida al Saló de l'Ensenyament a Barcelona.
- A l'inici del curs vam comprar i distribuir els llibres de text i també van ser part activa en el programa de reutilització dels llibres que es du a terme al nostre IES.

Volem posar de manifest la satisfacció de disposar pel proper curs d'una aula d'acollida i de la continuïtat dels estudis de batxillerat a St. Hilari. Estarem ben atents perquè no se suprimeixin en el futur.

Aquesta AMPA fa manifest el seu reconeixement a totes les persones i entitats que han col·laborat amb l'IES algunes d'elles cedint-nos les seves instal·lacions.

Volem agrair a la direcció del centre les trobades periòdiques amb els pares representats de cada curs que s'han dut a terme i ens han permès exposar propostes, inquietuds, opinions... amb l'objectiu de millora.

I finalment, volem agrair la professionalitat i l'acurada tasca de tot l'equip docent en el nostre centre IES ANTON BUSQUETS I PUNSET.

AMPA IES ANTON BUSQUETS I PUNSET

AMPA CEIP GUILLERIES

Ens agradaria resumir-vos algunes de les activitats que hem organitzat. Vam començar la temporada celebrant la castanyada. Seguidament els nostres atletes van participar al Cros dels Cortals. També hem ajudat en la preparació i l'organització de la cursa d'orientació que vam fer al mes d'abril i en acabar ho vam rematar tots plegats amb una arrossada al pavelló. Al maig, vam organitzar una sortida en família al Tibidabo. El 12 de juny vam celebrar la festa de fi de curs amb moltes activitats durant tot el dia (inflables, tallers, xocolatada, actuació del mim Dudu, representació de dansa i una obra de teatre). A la nit, vam organitzar un sopar per 430 persones!
Pel que fa a les activitats extraescolars, aquest any s'ha donat la possibilitat d'acollida matinal de 8 a 9h. Aquestes activitats són molt diverses: tenis taula, manualitats, taller d'art, teatre, aeròbic, dansa, informàtica, anglès, esports, atletisme i jocs didàctics. En total, hi ha hagut 102 alumnes inscrits dels quals 25 són d'educació infantil i 77 de primària. També es va organitzar una sortida a Andorra per participar en el Cros Internacional de les Valls. Els més petits ens van oferir una obra de teatre titulada "La Papallona Ona".

Finalment, volem dir-vos que aquest any ajudem econòmicament l'escola en l'adquisició de mapamundis i globus terraqüis per a les aules i en la compra d'un parc recreatiu per a la zona de P3.

Visca la Festa Major!

RADIO SANT HILARI 107.3

La ràdio té quelcom d'especial que la fa mantenir. En els temps que corren, en els quals cada vegada la tecnologia treu estris nous i més variats, com pot ser la TDT, l'HD, el 3D, etc... La ràdio segueix allà, impune als canvis, cosa que ens fa pensar que la frase *Una imatge val més que mil paraules*, potser és del tot errònia.
Ens alegrem que la ràdio continuï acompanyant-vos en qualsevol moment i nosaltres des de Ràdio Sant Hilari, estem orgullosos de formar part de la gran família radiofònica del país.
Aquest 2010 no ha estat un any gens fàcil per a nosaltres, i això que complíem el nostre 25è aniversari i teníem pensant fer força activitats. Però els esdeveniments de l'any han deixat les celebracions per més endavant i per quan hi siguem tots.
Tot i així, creiem que hem de seguir creixent i la nostra aposta s'anomena Internet. Hem canviat de distribuïdor de serveis d'*streaming* i estem treballant per en un futur proper tenir una pàgina web renovada, més àgil i amb més continguts. També estem estudiant la possibilitat de fer una aplicació per a l'*iphone*, i així estigueu on estigueu, sempre que tingueu un *iphone* o una connexió a Internet, ens podreu escoltar.
Només volem desitjar-vos que passeu una molt bona Festa Major 2010, gaudiu, deixeu enrere els problemes i penseu en el futur, que de ben segur serà molt millor.
També ens agradaria dedicar aquest petit i breu text al nostre director, en Jaume Ripoll i animar-lo perquè ben aviat estigui entre nosaltres treballant per l'emissora.

Dinàmi@ 17403

Un any més les persones que formem part de Dinàmic@ 17403 volem dirigir-vos "quatre ratlles" en aquest programa de Festa Major.

La nostra entitat forma part d'aquest teixit associatiu, dinàmic i engrescador que dona vida al nostre poble. D'intentar que tots els que vivim a Sant Hilari no descuidem, per res, les nostres tradicions, la nostra cultura i podem gaudir, amb l'organització de diferents actes al llarg de l'any, de l'autèntic sentit de la vida, escoltant a la nostra gent i tenint clares quines són les prioritats per continuar enriquint Sant Hilari. Hi ha molta feina a fer, no defallim i endavant que una societat millor és possible.

No podem oblidar de desitjar-vos una emocionant Festa Major, rodejats de tots els vostres familiars, amics, i amigues, hilariencs i hilarienques...

Festa major sant Hilari sacalm 2010 Festa major sant Hilari sacalm 2010 Festa major sant Hi

BASTONERS DE LES GUILLERIES

Com passa el temps! El 20 d'abril de fa un parell d'any fèiem la nostra primera actuació a Sant Hilari, i com ja sabeu no hem deixat de voltar arreu de Catalunya. Hem d'agrair també la gent del poble tot el suport que ens oferiu en tots els actes i actuacions que duem a terme. Valorem molt positivament la 2a Trobada de Bastoners que vam fer el passat mes de juny i esperem seguir celebrant amb vosaltres molts més aniversaris.
Per acabar, com cada any, animar-vos a formar part de la colla, picant bastons o bé, fent sonar les gralles.

Bona Festa Major!
Salut, bastons i gralles!

Petits Cantaires

Els Petits Cantaires tanquen el curs interpretant la cantata de ***LES VEUS DE LA NATURA***

Novament us volem informar de les activitats portades a terme durant el curs 2009-10. Aquest darrer curs els cantaires han treballat de valent ja que s'han hagut d'aprendre dues cantates molt divertides interpretades en diferents ocasions. Els concerts locals tots es van celebrar a la Sala Noble de la Cooperativa i, enguany, en lloc d'anar a l'auditori de Barcelona, hem anat al nou auditori de Vic. A continuació, us explicarem amb més detall el que hem anat fent:
El 22 de desembre, el tradicional Concert de Nadal.
El 28 de febrer, juntament amb altres corals i músics, es va participar en la presentació del llibre *És quan canto que hi veig clar*, recull de cançons d'Antoni Miralpeix a càrrec de Francesc Danés.
El 22 de maig, a la sala gran de l'Auditori Atlàntida de Vic, es va interpretar la cantata *Poeta del Bosc*, dedicada a l'obra de Jacint Verdaguer. En aquest concert hi van actuar les corals de Calldetenes, Folgueroles, Viladrau, Arbúcies i Sant Hilari.

El 18 de juny es va finalitzar aquest curs tan fructífer amb la interpretació de la cantata *Les veus de la natura*, música d'Antoni Miralpeix i lletra de Francesc Danés, en la qual també hi van participar les corals Alzeïda i Clau de Sol i altres músics.
Com podeu apreciar, aquest curs hem fet una trajectòria molt enriquidora plena d'emocions i de música. Desitgem que us animeu a participar-hi un any més. Ara, però, toca vacances i passar una BONA FESTA MAJOR!

Bombers voluntaris

Benvolguts amics i amigues,
Com és costum aprofitem aquest anuari per fer-vos un breu resum de les activitats i el funcionament del Parc de Bombers Voluntaris de Sant Hilari.
Primer de tot, ens agradaria donar les gràcies a tota la gent que va assistir a la barraca, i comunicar-vos que gràcies a tots vosaltres vam poder comprar material per al nostre parc. Comprarem una carpa, un remolc, un grup elèctric, una mola, un trepant, una taladora, etc. Aquest any esperem comprar altres materials que ens serveixin per a la nostra tasca, podent així, millorar el nostre servei.
Per altra banda, us comuniquem que després de molt de temps d'espera, per fi disposem d'un equip d'excarceració de vehicles ("Lukas") que ens ajudarà a millorar les nostres actuacions en possibles accidents de trànsit. Sigui dit de passada, que hm rebut un nou vehicle per substituir l'anterior que ja estava una mica obsolet.
Per acabar, cal comunicar i insistir que seguim en contínua formació gràcies als cursos dirigits als nostre col·lectiu des de la Direcció General de Prevenció i Extinció d'Incendis i Salvament de Catalunya. D'aquesta manera podem millorar cada cop més els nostres serveis.
Dit això, només cal recordar-vos que estem a la vostra disposició per qualsevol emergència trucant al 112.
ALEGRIA, ÉS FESTA MAJOR!!

torna En Serrallonga!!

Sant Hilari Sacalm
24, 25 i 26 de setembre de 2010

Benvolguts hilariencs i hilarienques,

Com cada any, l'associació Torna en Serrallonga estem preparant el retorn del bandoler a la nostra vila. De nou, volem fer tornar Sant Hilari segles enrere i xalar amb els balls que es feien, passejant pel mercat que comerciants d'arreu muntaran com si fossin a l'època del barroc, rebre gegants d'altres viles que són bandolers de professió, fer una cercavila amb percussió, que la canalla facin d'aprenents de bandoler,...

Per a nosaltres, tornar al passat durant uns dies pot suposar una manera de passar l'estona però també pot ser una petita recreació del que podia haver estat la nostra vila al segle XVII i pot ser una bona manera de viure Sant Hilari d'una forma diferent.

Així doncs, deixem que tornin a ressonar els trets de trabuc pel poble, que tota la família revisqui aquella època amb les activitats que us proposem, i descobrireu que d'ençà segles tenien el lema de Visca la Terra i mori el mal govern. I estem convençuts que en ple segle XXI, aquest crit té més vigència que mai.

Que passeu tots una bona festa major!!!!

Divendres 24 de setembre

A les 7 de la tarda, a la sala noble de la Cooperativa

Presentació del còmic Serrallonga, bandera negra i del treball de recerca
El tresor d'en Serrallonga: 10 rutes per conèixer la història del bandoler

Tot seguit, pels carrers del poble

Arriben els bandolers!
Cercavila de benvinguda als bandolers d'en Serrallonga amb la Banda dels Guillables, trabucs, xanques i percussió.

Dissabte 25 de setembre

De les 10 del matí a les 8 del vespre, al nucli de la vila

Mercat Barroc. Recreació d'un autèntic mercat d'artesans i comerciants del segle XVII.

A les 11 del matí, davant de la casa de cultura

Activitats Infantils
Busquem aprenents de bandoler per la quadrilla d'en Serrallonga. Tallers i activitats per a nens de 4 a 8 anys.

De 2/4 de 12 del matí fins a 2/4 de 2 del migdia, a la Sala Noble de la Cooperativa

X trobada de Cantadors
Taller de Cançons de lladres i bandolers, per Ramón Manent.

A les 2 del migdia, a l'Hostal Torras

Dinar de Cantadors. Trobada de cantadors de tradició oral oberta a tothom.

De les 5 de la tarda a les 8 del vespre, pels carrers del poble

Cercavila de Colles de Balls de Serrallonga de Catalunya. Arribada de la quadrilla d'en Serrallonga acompanyada de bandolers vinguts de diferents contrades catalanes. (Proteccions per l'oïda a la parada de l'organització). Aparteu les criatures!!!

A partir de les 9 del vespre, al pati de Can Rovira

Sopar popular amb música en viu, amb el grup Troba 3.

Diumenge 26 de setembre

De les 10 del matí a les 8 del vespre, al nucli de la vila

Mercat Barroc. Recreació d'un autèntic mercat d'artesans i comerciants del segle XVII.

A les 12 del migdia, a la Plaça de l'Església

XI Trobada de Gegants Bandolers.

A 2/4 de 6 de la tarda, a la Plaça Porxada

Balls tradicionals populars amb els Santsandfot.

A les 7 de la tarda, a la Plaça Porxada

Actuació del grup local de bastoners, els Bastoners de les Guilleries.

Durant tot el cap de setmana

Activitats turístiques

El Tresor d'en Serrallonga
Aventura ecològica a peu, amb llegendes i sorpreses per descobrir el tresor amagat del nostre bandoler.
Sortides Dissabte a les 11 del matí i a les 4 de la tarda i diumenge a les 11 del matí, davant de Can Rovira (oficina de Turisme).

Les Gestes d'en Serrallonga
Llegendes i paisatges del nostre bandoler. Audiovisual de les Guilleries, visita al museu i al jardí de plantes remeieres de Joana la Massissa.
Dissabte, de les 11 del matí a les 2 del migdia, al Museu Guilleries i a Can Rovira (Oficina de Turisme).

Visca la terra! Muïren los traïdors!

Venda d'entrades per a tots els actes i activitats: Can Rovira, Oficina de Turisme Municipal. Descomptes per venda anticipada.
Informació: 972 86 96 86 ··· http://www.serrallonga.cat ··· c/e: joandeserrallonga@gmail.com

club de Tennis Taula de sant Hilari

Tennis Taula, seguim endavant.

Un any més el Club de Tennis Taula Sant Hilari té l'oportunitat a través del programa de la Festa Major d'explicar al poble com ha anat la temporada. La veritat és que ha estat, si no el millor, sí uns dels anys més reeixits del club. Hem quedat segons a la Lliga Intercomarcal en la qual participem i això és tot un èxit esportiu. Ja fa més de deu anys que una colla d'amics vam començar a jugar, i després competir, amb diversos pobles de la comarca de Vic. L'èxit de la Lliga va fer que ben aviat s'hi sumessin altres pobles com podia ser Ripoll, Sant Vicenç de Torelló i, aquest any, fins i tot Camprodon. Des de fa poc també tenim un bloc on surten actualitzats el resultats del cap de setmana, la classificació i les notícies internes del participants. La feina ben feta té futur i el mateix èxit de la Lliga és l'èxit del nostre club. Per descomptat que pel camí s'ha ajuntat més gent i precisament això és el que desitgem. No podem acabar l'escrit sense parlar del jugador que és la perla de l'equip: en Sergi Molist. Amb només catorze anys i un nivell de joc espectacular ja ha fet que el Vic el fitxés per al seu equip de segona nacional. Tot un èxit personal del qual el Club de Tennis Taula Sant Hilari i tots els hilariencs n´hem d'estar ben orgullosos.

Club Tennis Taula Sant Hilari

Sergi Molist guanyador del X Open Sant Hilari

associació de pessebristes de Sant Hilari

Enguany és extraordinari pel que fa al pessebrisme a Catalunya, ja que es compleix el 25è aniversari de la fundació de la Federació Catalana de Pessebristes, composta actualment per més de cinquanta associacions.
Durant el 2010 s'han programat un seguit d'activitats com conferències, cursets de muntatge, perspectiva, pintura, il·luminació i modelatge de figures.

Per tancar la celebració d'aquests 25 anys d'història està prevista una trobada de germanor a Montserrat, en la qual dom Josep M. Soler, abat de Montserrat rebrà els participants.
A Mataró hi haurà una trobada de pessebristes els dies 27 i 28 de novembre.
Per Nadal, es faran exposicions al Palau Robert i a l'ateneu Caixa Laietana de Mataró i la Biennal 2010 serà a Castellar del Vallès.

El gener de 2011 farem una calçotada popular a L'Espluga de Francolí i una visita a Montblanc.
El febrer de 2011 serà l'acte de cloenda del 25è aniversari a càrrec del Molt Honorable Sr. Joan Rigol i es farà una visita a la façana del naixement del temple de la Sagrada Família.
Pel que fa a la nostra associació hem mantingut les activitats que ja són habituals, com les exposicions de diorames per Nadal i de calvaris per Setmana Santa.

Enguany hem celebrat el XIIè concurs de pessebres.
Hem d'agrair les ajudes de l'Ajuntament, la Parròquia, les associacions de pessebristes de Vilassar de Mar, Girona i St. Pere de Torelló, la Caixa i el Casal Can Blat, sense les quals no hauria estat possible la feina tan reeixida.

Associació de Pessebristes Sant Hilari Sacalm

Cartell editat el Nadal 2009

Coral Mixta Nois Alegres

Una vegada més aprofitem el programa de Festa Major per fer-vos un resum de les diverses activitats que hem dut a terme al llarg de la darrera temporada.
Seguint el tarannà de la coral, hem estat presents als diferents concerts tradicionals, com els concerts de Nadal, les Caramelles de Pasqua i a molts dels actes cívics, culturals i religiosos de la nostra vila.
El passat Nadal ens vam desplaçar fins a la comarca d'Osona, per cantar al concert nadalenc que es va celebrar a Santa Eulàlia de Riuprimer.
A la primavera, vam participar també en una trobada de corals, per celebrar la festivitat de Sant Jordi a l'auditori de la vila de Palamós, junt amb altres 5 corals. Oferint tots el millor del nostre repertori.
Per últim, el passat 29 de maig vam estrenar el nostre últim treball, que es titulava *Cantem de pel·lícula*. Aquesta darrera aventura, ens ha endinsat al món del cinema, i ens ha permès interpretar temes i melodies de diverses pel·lícules.
El concert es va celebrar a la Sala Noble de la Cooperativa on vam cohesionar els nostres cants, amb un conjunt d'imatges que feien referència a cadascun dels temes interpretats, acompanyats de la professora Rosa Badenas al piano, la Laura Madrià al violí i el nostre jove cantaire Xavier Tudela a la guitarra.
Volem destacar el treball de la nostra directora, l'Eva Codinach, que una vegada més amb el seu esforç, dedicació i professionalitat ens ha empès cap a una nova experiència.
A més, ens vam atrevir amb un seguit de duets i solos que van contribuir a oferir una vetllada de pel·lícula.
El concert va finalitzar amb la sardana *Hilariença* com a homenatge a qui havia estat, durant molts anys, director de la nostra coral, en Marià Brugués.
Després d'un any tan intens ja tenim el proper en doina, ple d'il·lusions i nous reptes per a tots nosaltres; el pròxim 3 d'octubre anirem a cantar a Montserrat, estem pensant en oferir una segona edició de *Cantem de pel·lícula* pels volts de Nadal i per la propera primavera oferirem un concert de música sacra amb altres corals i orquestra.
Per últim volem agrair al públic i a tots els col·laboradors la vostra fidelitat, ja que aquest suport ens anima i ens encoratja a seguir gaudint del cant.

Bona Festa Major a tothom.

Societat Ocellaire *Se'osh*

Cada any la societat ocellaire *Se'osh* tornem al programa de Festa Major.
Els qui ens agraden els ocells, continuem com sempre amb la mateixa afició; concretament assistim a tots els concursos de la comarca d' Osona i com és natural ens il·lusiona molt que algunes vegades assolim premis importants.
Aquí a Sant Hilari, com cada any es va celebrar el dia 21 de març el nostre concurs en què participaven 650 concursants d'arreu de Catalunya i la nostra societat va assolir-hi 3 importants premis. Concretament, el 1r i el 4t de Passerell d'en Ramon Donadeu i en Ramon Molas; el 3r premi de Pinsà de Ramon Molas, igual que el que va obtenir el passat 23 de maig al Campionat de Catalunya celebrat a Vilafranca del Penedès.
Com podeu veure, tenim bons participants i bons ocells, i això ho fa la afició que hi tenim.
Convidem als joves que els agradin els ocells que vinguin a informar-se i a començar amb els ocells, tots els dissabtes a la tarda al local social, situat a la Granja Tivoli.

Bé nosaltres encara que siguem ja una mica grans, seguirem amb aquesta bonica afició, que per portar-la a terme, agraïm a tots els col·laboradors que ens ajuden, i en especial l'Ajuntament de Sant Hilari Sacalm.
I desitgem que tot el poble de Sant Hilari tingui una bona Festa Major.

La Junta

associació de comerç i turisme de sant hilari sacalm

RELACIÓ D'ASSOCIATS PER SECTORS

Establiment	Adreça	Telèfon
ALIMENTACIÓ		
Carnisseria Can Barnet	Dr. Morales,1	972868747
Carnisseria Can Cisquet	Vic,19	972868267
Carnisseria Pagespetit	Pg. Font del Cirere,11	972869476
Cansaladeria Horns	Joan Serras,3	972868292
Carns i Embotits Masó	Ctra. d'Arbúcies,14	972868241
Cuevivures Rodlant	Tres Creus,12	972868247
Magatzem Colsabena	Tres Creus,3	972868605
Pelxos Pere	Ctra. d'Arbúcies,1	972868321
Pastisseria Masó	Josep Ximeno,15	972869485
Pastisseria Duran	Vic,3	972868114
Supermercat Suma (La Bodega)	Nen Jesús de Praga, 16	972868710
SALUT I COSMÈTICA		
Perruqueria Josmay	Lleida,1 bis	972869348
Perruqueria Louan	Piscina,2	972872150
Perruqueria Styl	Tarragona, 12	972868270
Estilisme Fina	Batnes, 4	972868294
Suy Estètica i Salut	Montsolís, 21	972872356
Perruqueria Carme Garriga	Dr. Morales, 16	972868020
Perruqueria i Estètica Mattde	Lleida, 11	972868265
Saló de Bellesa Elias	Nen Jesús de Praga, 9	972869285
Òptica Sant Hilari	Font del Cirerer, 1	972872057
Entre Dones	Pl. Ajuntament, 4 local 5	972872136
Estètica Carme	Passatge Montseny	972868470
Perruqueria i Estètica Clips	Ctra. d'Arbúcies, 56	972872853
EQUIPAMENT DE LA LLAR		
Ferreteria Anna	Josep Ximeno,13	972869145
Electrodomèstics Joan Porcel Aranda	Piscina,73	972868742
Can Vilamala S.L.	Dr. Morales,30	972869314
Ferreteria Can Jombo	Ctra. d'Arbúcies,8	972868308
Botigues Rossell S.L	Pl. Dr. Gravalosa, 15	972868079
TÈXTIL I MODA		
Mitik	L'església,8	972873977
Calçats Comas	Josep Ximeno,8	972869526
Mercería Nova	Dr. Morales,1	972872191
Confeccions Montse	Ctra. D'Arbúcies, 18	972869472
Calçat	Pl. Gravalosa, 3 bis	972869369
La Marieta	Pl. Dr. Gravalosa, 19	972872236
Calçats i Plantes Masó	Barcelona,9	670096338
Cosmètics i Complements Maria	Dr. Morales, 6	972868414
Tot Moda	Pl. Verdaguer, 5	972869371
Cosmètics Maria	Dr. Morales, 6	972868414
LLEURE I CULTURA		
Esport-7	Busquets I Punset,45	972869594
Video Oca S.L	Ctra. d'Arbúcies, 28	972869676
La Guita d'Or	Font del Cirerer, 7	696892810
RESTAURACIÓ I HOTELERIA		
Restaurant Els Cortals	Ctra. de Viladrau, Km 5	972868795
Bar Restaurant Ca La Marta	2 de Maig, 1	972868918
Restaurant Can Cames " La Brasa"	Pg. Font Vella, 9	972868046
Fonda Rita	Dr. Morales, 17	972868009
Hostal Mª Verdolet	Catorze d'Abril, 5	972868106
Hostal Torras- Rest. El Celler d'en Jordi	Pl. Dr. Gravalosa, 13	972868096
Bar Restaurant La Pedra Llarga	Ctra. d'Arbúcies, s/n	972868677
Vtar Rural Sant Hilari	Camí de Rexach, s/n	972872820
Bar Restaurant l'Isard	Tarragona, 24	972869609
Pizzeria Vilavechia	Dr. Morales, 23	972869564
Hostal Balneari Font Vella	Font Vella, 57	972868305
Bar Restaurant Aquari " Can Pinoxo"	Barcelona, 9	972869369
SERVEIS PERSONALS		
Tintoreria Dessaca	Girona, 26	607701113
Motos Malet	Joan Serras,5B	972869038
Planxisteria Masó	Pol. Ind. La Bòbila	972869423
Taller Montseny	Verge de Montserrat,2	972868464
Garatge Guilleries	AV. Sta. Coloma, 95	972868873
Autoreparacions TGB	Ctra. Vilavechia,16	972869506
ALTRES SERVEIS		
A. Fauria – RENAULT	Joan Serras,12	972868235
Relotgeria i Joieria Breix	Pl. Dr. Gravalosa,17	972868057
Faca, S.L	Font del Cirerer, 45	972872030
Instal·lacions J.Pallarols	Joan Serras,9	972868164
Bazar El Regalo	Pl. Dr. Gravalosa, 14	669569197
Gràfiques Montseny	Camí del Fondo, s/n	972868406
Raió Màgic	Joan Serras, 2 bx	972873833
Dispunt	Ctra. d'Arbúcies, 1	972869414

L'ASSOCIACIÓ DE COMERÇ I TURISME DE SHS, US DESITJA BONA FESTA MAJOR 2010.

aula de música municipal de sant hilari sacalm

Any de canvis a l'Aula de Música

Aquest darrer curs ha estat un any de mudances, de noves il·lusions i sobretot, com sempre, de molta música. El diumenge 28 de febrer, el dia de la inauguració de les noves instal·lacions de l'Aula de Música, va ser un matí molt feliç i desitjat des de feia més de 30 anys. 30 anys, un cúmul d'experiències, d'alumnes i ex-alumnes amb el seu instrument, de concerts, d'emocions, de moltes notes musicals i, perquè no dir-ho, també d'alguna nit sense poder dormir.

Estem segurs que la nostra consolidació com a Aula de Música associada a l'Escola de Música de Vic, i aquestes noves instal·lacions que l'Ajuntament de Sant Hilari ens ha proporcionat, donarà sens dubte una empenta pel futur musical per a tots els hilariencs i hilarienques.

Cal agrair a tothom: pares, alumnes, professors, l'Escola de Música de Vic, l'Ajuntament de Sant Hilari, l'Ajuntament de Vic, institucions , La Generalitat, i les entitats musicals del poble, per creure en aquest projecte.

No en dubteu ni un sol moment que tots els responsables de l'Aula de Música treballem i treballarem amb força perquè continuï sent una realitat viva i enriquidora. La feina ben feta tard o d'hora sempre dóna fruits. No defalliu!

Bona Música i molt bona Festa Major!!!

Montse Cufí
Coordinadora

moviment demogràfic 2009

A 31 de desembre de 2009 Sant Hilari tenia 5.867 habitants, deu menys que a finals del 2008. És, per tant, una xifra poc important i cal parlar de creixement zero, pràcticament.

Hi ha hagut cinc naixements més que el passat any, 64 en total, que suposa un increment de la taxta de natalitat, que passa a ser del 10,9 per mil. Una tercera part dels nascuts són nouvinguts.

També hi ha més morts, en total 52 (27 homes i 25 dones) i la mortalitat és del 8,8 per mil. Per tant, el creixement natural de la població és del 2,10. De totes maneres seria negatiu si només es tingués en compte la població autòctona.

naixements

Nicolas Panas Panas	5-1	Leire Ramirez Serrano	20-6
Laia Ye Jing Huang Zhao	14-1	Aleix Masnou Busquets	23-6
Arnau Mimó Rovira	22-1	Èlia Gallart Codinach	30-6
Maya Vanesa Vlad Vlad	20-1	Àxel Masnou Vives	2-7
Jan Luque Fornés	20-1	Omar El Haik Ezghaoui	3-7
Arià Javierre Serrano	27-1	Gorka Orra Piles	7-7
Andreu Miralpeix Ruiz	24-1	Alex Canaleta Tarres	9-7
Laia Miralpeix Ruiz	24-1	Júlia Miralpeix Ripoll	26-6
Júlia Canaleta Frigola	28-1	Walid Haddouzi Hazmi	23-7
Wassima Adnaouan Lamkaraf	20-1	Iris Tordera Waclawek	2-8
Emma Masó Gonzalez	13-2	Loay Jamaa Chemlal	11-8
Karam El Mardi El Houari	2-2	Nerea Alves Lopez	15-8
Aleydis Tordera Alieva	28-2	Blai Garcia Llopart	18-8
Marc Roura Jimenez	4-3	Fatima Ezzohrae Maoukil Outghormine	27-8
Xènia Rangel Ruiz	4-3	Sara Hajjioui Kasmi	6-9
Queralt Bonvehi Pallarols	8-3	Noha Talata El Khomsi	8-9
Nil Badia Mataro	14-3	Pau Vilardell Valera	16-9
Josep Rojas Fàbregas	18-3	Amer El Mardi El Houari	26-9
Juan Palazon Martinez	21-3	Carla Perez Contreras	3-10
Lina Kachouti	7-3	Bernat Avila Hernandez	30-9
Naiara-Maria Trindade Boumaiza	2-4	Nada Laaouni Laaouni	30-9
Jordi de Buen Bove	3-4	Estel Adillon Garcia	19-10
Abril Codinach Lopez	22-4	Asmae Adnaouan Boukhima	24-10
Maissae Roktouti Kartet	21-4	Salma El Daouaa El Massari	29-10
Eloi Luque Torrent	23-4	Guillem Reixach Gros	29-10
Ayoub Roktouti Chahboun	1-5	Miquel Morales Bella	3-11
Achraf Laaouni Merhraoui	2-5	Nil Macias Osuna	10-11
Neus Ruiz Colon	14-5	Erik Altarriba Borges	18-11
Aina Turon Ripoll	17-5	Anthony Fernando Lopes Chagna	3-12
Yasir Jalouli Jamaa	19-5	Carla Moragas Vidal	19-12
Ona Fermin Rico	3-6	Basma Bounagat El Mardi	13-12
Daniel Lopez Lopez	15-6	Neus Lopez Puig	28-12
Jordi Masó Mayolas	21-6		

matrimonis

MATRIMONIS CANÒNICS 2009

Andreu Vidal Farrerons i Cielo Anturi de los Rios	28-3
Daniel Rojas Galvez i Susanna Vilar Basso	1-5
David Ayza Mataro i Miriam Bermudez Hernandez	16-5
J. Manuel Fernandez Ramirez i Sara Perez Mayorgas	4-7
Luis Macias Morales i Neus Garolera Boix	25-7
Roman Luque Rodríguez i Laia Fornés Tornés	6-9
Manuel Navarro Sisquella i Maria Jose Jimenez Pleguezuelos	12-9

MATRIMONIS CIVILS 2009

Raül Torras Martinez i Montserrat Clara Rovira	7-2
Antonio Clos Busquets i Maria Gisbert Pagès	14-2
Enrique Garcia Leon i Celia Olivia Alvarado Gonzalez	7-3
David Sanchez Leon i Cristina Tejedor Sala	22-3
Fernando Jiménez Jiménez i Dolores Sánchez Martínez	25-4
Jordi Elias Moragas i Olga Rico Andreu	1-5
Robert Cornellà Soler i Anna Segales Farres	15-5
Martí Masó Donadeu i Maria Dolors Juvanteny Busquets	7-6
Manuel Arménio Reis Sapateiro i Encarnación Gomez Gallardo	27-6
Abel Viñas Cabello i Maria Dolors Macias Belmonte	10-9
Jaime Alberto Camargo Mantilla i Oscar Fernando Buitrago Lopez	30-11

defuncions

DEFUNCIONS FORA DE SANT HILARI 2009

Teresa Prat Bayès	20-11
Jose Jimenez Siria	20-11
Julia Sanchez Martinez	16-11
Mariano Herranz del Moral	10-9
Jose Maria Gonzalez Valverde	30-8
Maria Montes Montes	20-8
Francisco Burgos Cabrera	21-7
Rafael Gaston Valencia	23-7
Josep Masó Juvanteny	9-7
Maria Villanueva Escriche	6-7
Carmen Donadeu Matamalella	4-7
Honest Masnou Fàbrega	23-6
Jose Trsitan Moreno	10-6
Pedro Comas Exposito	10-5
Recaredo Bayo Aguilar	5-5
Pere Moragas Parramon	2-5
Ramon Miquel Rosquellas	24-4
Elisabeth Aguilera Contreras	28-3
Francisco Rojas Escobar	21-2
Jose Planchart Vilaró	7-2
Maria Reixach Santaugini	7-1
Mercedes Bota Pla	7-1

DEFUNCIONS A SANT HILARI 2009

Ramon Fabregas Parera	10-1
Adrian López Luján	31-1
Àngela Soler Garolera	19-2
Salvador Fuguet Vives	26-2
Salvadora Busquets Masnou	27-2
Remedios Gamero Florencio	21-3
Mariano Brugues Corbera	24-3
Ana Noguera Bayer	27-3
Carmen Aguilera Porras	28-3
Dolors Sitjes Corominas	1-5
Amparo Vilaro Taberner	2-5
Joaquim Vila Aimerich	2-5
Agustí Pujol Monfulleda	6-5
Luis Adillon Tarrats	1-6
Dionisio Solà Parés	3-6
Josep Busquets Fugueras	24-7
Lucia Hidalgo Melero	25-7
Juan Llensa Regas	24-8
Francisca Heras Fite	15-9
Jose Antonio Rodriguez Hernandez	17-9
Rosa Mas Badia	12-10
Ines Guillamon Salvador	15-10
Carmen Miralpeix Busquets	20-10
Dolores Casas Tarres	20-10
Angel Camo Juanola	6-11
Ramon Rovira Pujol	8-11
Pedro Reixach Masó	16-11
Maria Hernandez Pimienta	1-12
Joan Tornés Subirà	6-12
Carme Estrada Garrofa	9-12

ajuntament

Ajuntament (oficines)	ajuntament@santhilari.cat	972 86 81 01
Biblioteca	biblioteca@santhilari.cat	972 86 80 08
Can Rovira	canrovira@santhilari.cat	972 86 96 86
Casa Cultura	casadecultura@santhilari.cat	972 86 86 56
CasalxJoves	casalxjoves@santhilari.cat	972 86 88 79
Deixalleria		667 16 59 62
Museu Guilleries	museuguilleries@santhilari.cat	972 86 94 47
Oficina Turisme "Can Rovira"	oficinaturisme@santhilari.cat	972 86 96 86
Pavelló Municipal d'Esports		972 86 89 89
Piscina Municipal coberta	santhilari@ufec.cat	972 86 97 62
Ràdio Sant Hilari	radiosanthilari@santhilari.cat	972 87 23 00
Residència Gent Gran	residencia@santhilari.cat	972 87 28 00
Tanatori	girona@memora.es	972 21 03 58
Telecalm	telecalm@santhilari.cat	972 86 84 44

serveis diversos

Aula de Música Municipal	aulesmusicals@gmail.com	626 93 78 55
Escola Bressol Municipal La Baldufa	labaldufa@santhilari.cat	972 87 28 88
Casal de Gent Gran Can Blat	canblat@yahoo.es	972 86 87 32
CEIP Guilleries	ceipguilleries@xtec.cat	972 86 87 29
Col·legi Sant Josep	col-santjosep@xtec.cat	972 86 94 83 / 972 86 81 46
Correus		972 86 94 00
IES Anton Busquets i Punset	b7004517@xtec.cat	972 86 93 58
Llar Infantil Les Cent Fonts	b7003458@xtec.cat	972 86 80 61
Parròquia de Sant Hilari	carlesgiol@gmailcom	972 86 82 22

sanitat

Ambulància Creu Roja	972 86 04 04
Ambulàncies Guilleries	972 86 84 57
Àrea Bàsica de Salut de Sant Hilari (CAP)	902 111 444
Assintència Social	972 87 20 37
Farmàcia Broto	972 86 80 98
Farmàcia Muntalt	972 86 90 49

seguretat ciutadana

Bombers		085
Incendis Forestals		112
Mossos d'Esquadra		972 84 27 57
Mossos d'Esquadra (urgències)		088
Policia Municipal	policia@santhilari.cat	972 86 81 23
Violència Domèstica		900 900 120

ESTABLIMENTS

agències de viatge

Rossell Vacances 972 86 80 79
lluis@rossellvacances.cat
Viatges Noves Rutes (Sta. Coloma de Farners) 972 87 74 85
info@novesrutes.com

arquitectes i arquitectes tècnics

Isabel Font (arquitecta) 972 87 20 41
Josep M. Labara (arquitecte tècnic) 972 86 93 06
jm.labara@aparellador.cat
Maria Cerver (arquitecta tècnica) 972 86 93 06
mariacerver@terra.es
C2 ARQ SC (gestió integral de projectes) 635 59 96 61
c2arq@c2arq.cat
Jordi Rotllant (arquitecte tècnic) 620 20 73 15
jrotllant@paparellador.cat
Mª Carme Saurina Porta (dissenyadora d'interiors) 610 56 22 23
estudienblau@infonegocio.com
Gerard Tordera (arquitecte tècnic) 619 90 65 78
gerardtx@aparellador.cat

assegurances-corredoria-assessories

Agència Suy 972 86 88 33
dolorssuy@terra.es
Gestoria A.C.A. J. González 972 87 21 75
Vilabella Assessoria i Gestió, SL 972 86 81 82
info@vilabella.net
Mapfre - G. Assegurador 972 86 90 50
nripoll@mapfre.com
Assessorament Sacalm XXI Converting, SL 972 87 39 22
fernandez@sacalm21.com
Saballls Gestió, S.L 972 86 81 15
saballs.gestio@allianzmed.es

bars

Bar Aquari 972 86 93 69
restaurantaquari@hotmail.com
El Cau 972 86 91 76
Bar Club 972 86 80 43
Bar Chapete 615 51 55 86
Bar Centre 972 86 84 84
Bar el Groc
Bar Florida 972 87 21 48
Bar Granja Tívoli 972 86 80 42
Bar Juani 972 86 83 69
Bar Les Voltes 678 43 37 94
losmiralles@hotmail.com
Bar Líquid 972 86 92 41
liquidmusicclub@hotmail.com
Bar Montseny 972 87 39 37
bar.montseny@hotmail.es
La Selva 972 87 28 67
laselvasanthilari@hotmail.com
Bar Ca la Fina 972 86 86 48
El Racó de la Jenni 972 86 98 17
Toc Bar 972 86 81 87
Bar Fèlix
El Racó d'en Serrallonga

benzineres

Estació de Servei Sant Hilari BP 972 87 20 30
faca@centraldebenzineres.com
Estació Servei Guilleries 972 86 88 73
gguilleries@terra.es

caixes de cartró

Embalatges Salvador 972 86 87 75
josep@embsalvador.com
Manipulats La Selva 972 86 80 51
embacaix@gmail.com

carnisseries i cansaladeries

Àngels Homs Valls 972 86 82 92
Can Barnet 972 86 87 47
canbarnet@gmail.com
Cansaladeria Porta 972 86 80 29
Carnisseria Pagespetit 972 86 94 76
Jaume Masó Rosquellas 972 86 82 41
Joan Valls Bosch 972 86 82 11
jancabre@hotmail.es

clínica dental

Clínica Dental Sant Hilari 670 27 45 42
Clínica Dental Dr. Joan Mª de Ribot i Porta 972 86 98 14

clínica veterinària

Clínica Veterinària Albert Diez García-Olalla 972 87 73 76
670 27 65 58
praxis.vet@terra.es

comercials

Comercial Màiquez S.L. 972 86 91 28
comercialmaiquez@sinto.net
Comercial Sarrats, SL (prod. per a fleques i pastisseria) 972 87 23 23
info@comercialsarrats.cat

comestibles

Àngels Homs Valls 972 86 82 92
Pastes Canigó 972 86 80 33
pastascanigo@gmail.com
Casa Mimó 972 86 80 52
Congelats i pesca salada Alcira Llana 972 86 80 64
Ca la Nuri 972 86 87 89
Queviures i pollastres a l'ast Rotllant 972 86 82 47
queviures-rotllant@hotmail.com

ESTABLIMENTS

Queviures Joan Valls Juvanteny 972 86 86 05
Supermercat Suma (celler) 972 86 87 10
SUPERERRA@terra.es
Supermercat Condis 972 86 85 61
Bonpreu 972 86 97 46
s0109@bonpreu.cat
Aliments Es-Pla 667 75 67 60
Supermercat Charter Consum 972 86 92 87
Fruiteria i Celler Jordi Bayés 972 87 22 48
fruiteriajordi@gmail.com
Casa Portuguesa 626 95 98 90

confiteries

Pastisseria Fornés 972 86 80 85
Pastisseria Duran 972 86 81 14
annaduranfuguet@terra.es
Pastisseria Malet-Torrent 972 86 93 08
Pastisseria Masó 972 86 94 85
bluejmmj@hotmail.com
Pastisseria Torrent (Ca l'Enric) 972 86 80 04
Pastisseria l'Artesà 972 87 39 94

construccions metàl·liques

Linden art, S.L. 972 86 81 00
lidenart@dieznet.com
Taller Moca 972 86 80 81
Moca Madinpack, S.L. 972 86 15 16
Art Català 972 86 82 91
artcatala@grn.cat

constructors d'obres i promotors constructors

Antoni Brugué 972 87 21 25
antonibrugue@telefonica.net
Construccions Casas (Albert Casas) 660 00 16 71
construccionscasas@gmail.com
Construccions Àngel Toro 972 86 92 43
Construccions Joan Carrillo 972 86 92 93
679 98 73 87
construccionsjoancarrillo@hotmail.com
Construccions, Obres i Reparacions Vilà, SL 972 86 92 56
construccionsvila@hotmail.com
Germans Prat 972 86 85 50
972 86 92 25
Jordi Lahoz (Cèsar) 972 86 92 58
Lluís Verdaguer Tarrats 972 86 91 18
Obres "La Selva", S.L. 972 86 83 52
obres@obreslaselva.com
Obres Molist, S.L. 972 86 87 18
639 39 41 03
Obres Montseny, S.L. 972 86 93 83
972 87 22 07
Roura Construcció - Joan Roura Font 972 87 20 92
rouraconstruccio@yahoo.es
Obres Josep Siles 972 86 96 00
655 86 60 29
Hilari Miralpeix Pujol construccions 652 97 38 92
Obres Jordi Marco 972 86 95 52
650 32 69 73
Construccions Joaquim Criado 972 86 94 05
696 791 226

promotors

Disseny de Llars S.L. 972 86 80 41
dissenyllars@sct.ictnet.es
Promotora Hilarienca, S.L. 972 86 92 07
philarienca@philarienca.com
Rubèn Masnou (Serveis Immobiliaris, API 516) 972 86 96 11
626 13 44 36
info@masnouapi.com
Finques Valls 972 86 96 92
santhilari@finques-valls.com

centres de bellesa

Àngels Suy (Estètica i salut) 972 87 23 56
619 18 33 71
suyestetica@yahoo.es
Estètica Ester Elias 972 86 92 85
649 59 12 37
esterelias81@hotmail.com
Estètica Carme 972 86 84 70
info@esteticacarme.com
Rosa Crous 972 86 88 37
607 31 86 58
Matilde Soler Tarrats 972 86 82 65
Estètica Fina 4-76 ..... 972 86 82 94
finaarboleas@hotmail.com
Estètica Styl 972 86 82 70
Clips 972 87 28 53
shsclips@gmail.com

drogueries

Dispunt 972 86 94 14

electrodomèstics

Botigues Rossell-Expert 972 86 96 95
joseprossell@expert.cat
Lampisteria Can Vilamala 972 86 93 14
canvilamala@canvilamala.com
Joan Porcel - venda i reparació 972 86 87 42
satporcel@hotmail.com

ensenyaments

Centre Formació Permanent d'Adults 972 86 86 56
escoladadults@gmail.com
CEIP Guilleries 972 87 87 29
ceipguilleries@centres.xtec.es

ESTABLIMENTS

Col·legi Sant Josep 972 86 81 46
col-santjosep@centres.xtec.es
Escola de Música de St.Hilari 626 93 78 55
aulesmusicals@gmail.com
IES Anton Busquets i Punset 972 86 93 58
b7004517@centres.xtec.es
Llar Infantil "Les Cent Fonts" 972 86 80 61
b7003458@centres.xtec.es
Escola Bressol Municipal "La Baldufa" 972 87 28 88
labaldufa@santhilari.cat
ABC idiomes i repàs 639 06 91 21

entitats bancàries

Caixa Penedès 972 86 93 50
Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona 972 86 80 23
Caixa de Girona 972 86 89 00

espectacles

Cinema Catalunya 972 86 81 46
972 86 94 83
apf@colsantjosep.cat

esports

Botiga Esport-7 ..... 972 86 95 94
m_pujolras60@hotmail.com
Piscines municipals 972 86 97 62
l.marsa@ufec.cat

farmàcies

Farmàcia Broto C.B 972 86 80 98
Xavier Muntalt Brugués 972 86 90 49

ferreteries

Camó-Ridorsa, Can Jombo 972 86 83 08
Fax: 972 86 95 33
canjombo@cifec.es

ferros forjats i carrosseries

Art Català 972 86 82 91
artcatala@grn.cat
Serralleria d'alumini Sacalm 972 86 96 18
605 80 01 48
Serralleria Solà, S.L. 972 87 21 57
serralleria.sola@gmail.com
Serralleria Toni Juvanteny 972 86 97 71
Macavi SCP 972 87 22 84
Fax:972 93 14 37
macavi2009@gmail.com
Metalls Hilariencs, S.L. 972 87 38 36
simtres@terra.es
Bonjoch, S.L. carrosseries 972 87 39 00
bonjoch@bonjoch.net

fleques

Antinga Casa Forner Nou S.L. 972 87 28 91
Can Castellà 972 86 80 05
Forn de pa Solà 972 87 21 07
La dama d'Ayma 972 86 94 12

flors, plantes, jardineria i cultius forestals

Cultius Miralpeix Bosch 972 86 89 26
cultius@miralpeix.com
Floristeria Sant Hilari 972 87 38 90
Jardineria i Vivers Masferrer, S.L. 972 86 90 98
jardineria@viversmasferrer.com
Vivers Tortadès 972 86 87 30
info@tortades.com
Cultius Sacalm 606 10 08 77
Plantes Masó 670 09 63 38
Jardineria Macías 972 87 38 77
669 05 94 70
joanmacias@yahoo.es
Garden i jardineria Can Jover 972 86 81 60
670 09 78 42
albertgallifa@canjovercultius.com
Plantació i jardineria Sacalm 639 25 67 51
606 86 53 99
tonifontb@hotmail.com
Cultius La Pedra Llarga 972 86 95 71
lapedrallarga@santhilari.net
Forestal Ferreira 972 86 94 75
650 54 00 64

fotògrafs

Irene Fotògraf 972 86 85 01
irenefotograf@gmail.com

fusteries i mobles

JMJ (fusteria i decoració) 972 86 97 70
info@jmjfusteriaidecoracio.com
Bellmoble 972 86 81 86
info@bellmoble.com
Pep Molist 659 19 23 09
info@pepmolist.com
Joan Jumbert Solé 972 86 87 66
616 43 60 32
joan.jumbert@gmail.com
Miquel Rovira S.L. 972 86 82 48
630 67 94 44
Ramon Llopis, S.L. 972 86 87 14
llopis.donadeu@hotmail.com
Fusteria Viladelbosch 972 86 91 09

ESTABLIMENTS

Fusteria Muntalt 972 86 90 99
FIAM 972 86 81 72
aymerich@grupouni2.com
Avet Blau 972 86 97 23
Fax: 972 86 97 22
mobleslavetblau@hotmail.com
Rodamón 972 87 28 81
info.rodamon@gmail.com

fustes

Fustes Sant Hilari, S.A. ..... Fax: 972 87 21 81
972 87 21 80
antonibayes@gmail.com
Cornellà , S.C.P. (serradora) 680 22 28 05
608 43 23 69

gràfiques i publicacions

Gràfiques Montseny 972 86 84 06
info@montseny-impressors.com
Gràfiques Anna 972 87 21 82
grafanna@arrakis.es

hotels, hostals, fondes, cases rurals i restaurants cases rurals

Casa rural "Les Clotas" 972 87 20 87
669 50 03 21
lesclotas2002@yahoo.es
Mas Cal Sastre (turisme rural) 972 87 22 41
625 99 01 02
info@mascalsastre.com
Riudecós (turisme rural) 972 86 04 53
riudecos@riudecos.com

hotels, hostals i fondes

Vilar Rural de Sant Hilari 972 87 28 20
infosanthilari@vilarsrurals.com
Fonda Rita 972 86 80 09
fondarita@gmail.com
Hostal París 972 86 80 19
Hostal Torras 972 86 80 96
info@hostaltorras.com
Hotel Ripoll Restaurant 972 86 80 25
info@hotelripoll.com
Hostal Mª Verdolet Restaurant 972 86 81 06
verdolet@grn.es
Hotel Balneari Font Vella 972 86 83 05
info@balnearifontvella.cat

restaurants

La Pedra Llarga 972 86 86 77
L'Isard 972 86 96 09
La Bàscula(brasa argentina) 972 86 85 38
La Rovira (Espinelves) 93 743 01 81
630 37 83 78
maslarovira@maslarovira.com
Ca la Marta 972 86 89 18
www.calamarta.net
Villavecchia, pizza i pasta 972 86 95 64
info@villavecchia.cat
Els Cortals 972 86 87 95
www.elscortals.cat
La Taverna del Sobirà 972 19 04 64
festuks@telefonica.net
Restaurant Guilleries 972 87 28 42
Can Cames "La Brasa" 972 86 80 46
972 86 91 39
cancames@yahoo.es
El Caliu de Joanet 972 16 26 75
monjoan@gmail.com
El Celler d'en Jordi 972 86 80 96
Pizzeria La Teca (per emportar) 972 86 89 08

informàtica i electrònica

Porticum Informàtica (Acadèmia) 972 86 97 95
correuporticum@gmail.com

joieries i rellotgeries

Joieria i Rellotgeria J.Breix 972 86 80 57
Joieria Fortuna-Fina Font 972 86 93 54

lampistes i manyans

Instal·lacions J.Pallarols, S.L. 972 86 81 64
info@jpallarols.com
Joan Campeny 972 86 88 65
670 287 336
Joan Moner (Calefacció i electricitat) 972 86 81 93
Lampisteria Can Vilamala 972 86 93 14
canvilamala@canvilamala.com
Lampisteria Insteny, S.L. 972 86 81 04
insteny.cat@hotmail.com

loteries

Eureka 972 86 80 10
eurekasanthilari@gmail.com

llenya

Germans Pagès, S.L. 972 87 21 94
669 70 13 37
excavacionspages@gmail.com
Llenyes i productes forestals Riudecós 972 86 04 53
riudecos@riudecos.com

llibreries, copisteries i premsa

Can Joan Ridaura 972 86 87 52

ESTABLIMENTS @

La guilla d'or 696 89 28 10
laguillador@yahoo.es
Can Vilamala 972 86 93 14
canvilamala@canvilamala.com
Copisteria Sant Hilari 972 86 91 07

manantials en explotació

Fontdor 93 300 43 18
972 86 90 26
fontdor@vichycatalan.es
Font Vella 972 86 82 50
Font del Sobirà 972 86 82 40
ceam@fontdelsobira.com

mecànics i compra-venda de cotxes

Antoni Fauria, S.L. 972 86 82 35
santhilari@red.renault.es
Autoreparacions TGB (Mecànica de cotxes) 972 86 95 06
autoreparacionstgb@hotmail.com
Garatge Trima, S.L. Seat (Gr. Volskswagen) (s. de grua) 972 86 83 28
g.trima@teleline.es
Garatge Guilleries-Citröen 972 86 88 73
gguilleries@terra.es
Motos Malet, S.L. 972 86 90 38
motosmalet@hotmail.com
Motos Villegas 972 87 22 12
Planxisteria i pintura Toni Masó 972 86 94 23
masodanes@eresmas.com
Taller Casas-Güell - Opel - Suzuki 972 86 80 95
Taller Montseny - Peugeot - Nissan 972 86 84 64
montsenytaller@telefonica.net
Autoreparacions Viladelbosch 972 86 94 70
viladelbosch@gmail.com
Trima Motor (Arbúcies) 972 16 25 99
g.trima@teleline.es

merceries i confecció

Can Joan Ridaura 972 86 87 52
Confeccions Montse 972 86 94 72
Merceria Nova 972 87 21 91
Maria Ripoll, S.L. 972 86 82 08
info@teresaripoll.com
Mitik 972 87 39 77
mitikmoda@hotmail.com
Tot Moda 972 86 93 71
info@totmoda.net
Roba i complements Maria 972 86 84 14
robaicomplementsmaria@hotmail.com
Vadegal 666 95 73 01

medicina, medicina alternativa i altres

Joan Torras, medicina i detètica 972 86 89 42
Jordi Vila, osteòpata 669 17 59 29
972 86 81 81
info@osteopatiajordivila.com
Centre de fisioteràpia Teresa de Ribot 972 86 92 08
Centre Sadhana, terapies naturals 972 87 29 63
salut@centresadhana.com

objectes de regal

Ca la Quimeta 972 86 96 21
Rodamón 972 87 28 81
info.rodamon@gmail.com

òptiques

Estrada Centre Òptic (aparells auditius) 972 86 95 42
Òptica Sant Hilari 972 87 20 57
opticaarbucies@gmail.com

peixateries

Peixateria Dolors 972 86 81 47
Peixos Pere 972 86 83 21

perruqueries

Clips 972 87 28 53
shsclips@gmail.com
Carme Garriga 972 86 80 20
Carme Ramon (home i dona) 972 86 89 51
Rovira Perruquers 972 86 85 08
roviramaso@gmail.com
Louan 972 87 21 50
louan@louan.net
Maria Roquet 972 86 84 14
robaicomplementsmaria@hotmail.com
Perruqueria Montse i Sílvia (home i dona) 972 86 89 97
montsesilvia@gmail.com
Perruqueria Elvira (home i dona) 972 86 94 58
Perruqueria Josmay 972 86 93 48
josmay.27@hotmail.com
Perruqueria Styl (home i dona) - Solàrium 972 86 82 70
evallsa@hotmail.es
Rosa Maria 972 86 89 49
Estilisme Fina, 4-76 ..... 972 86 82 94
finaarboleas@hotmail.com
Perruqueria Elias 972 86 92 85
649 59 12 37
esterelias81@hotmail.com
Matilde Soler Tarrats 972 86 82 65
Perruqueria Imatge (home i dona) 972 86 97 82
imatge2003@hotmail.com

pintors

Miquel Cullell (Pintura i decoració) 972 86 83 73
pinturescullell@hotmail.com

ESTABLIMENTS @

Teodoro Arteaga, S.L. 972 86 82 32
info@pinturestarteaga.cat
Pintures i revestiments Guilleries 669 07 72 42
652 81 49 12
tufo@gmail.com
Joan Güell (pintor i restaurador de mobles) 670 55 50 99
joanguell@artguell.com

psicologia

Estímul (logopèdia, pedagogia, psicologia) 972 87 38 18
estimulshs@hotmail.com

sabateries

Calçats Comas 972 86 95 26
Calçats Masó 972 86 87 93
Tot Moda 972 86 93 71
info@totmoda.net

reparació de calçat

Boutique 4 elements 619 06 46 18

torneries

Àngel Ripoll, S.A. 972 86 82 75
info@angelripoll.com
Antoni Moner 972 86 94 25
antonimoner@grn.es
Artesania Danés, S.L. 972 86 87 97
art.danessl@grn.es
Artesania i mobles J. Teixeira 972 87 23 03
teixeira@grn.es
Artesania Artidecoració, S.L. 972 86 82 14
gelasi@telefonica.net
B.R. Producció Can Brugarola 972 86 87 25
mdc@mdc.es
Fusteria i Torneria Solà, S.L. Jordi Puig 972 86 88 55
info@solasl.com
Francesc Gol Busquets 972 86 88 39
jordi-gol@hotmail.com
Artonisa, S.L. 972 87 23 27
artonisa@yahoo.es
Indústries Joaquim Ripoll, S.A. 972 87 23 04
ijr@jripoll.es
M.D.C., S.A. 972 87 22 26
mdc@mdc.es
Manufactures Sacalm 972 86 90 41
mansacalm@gmail.com

transportistes

La Hispano Hilarienca, S.A. 972 24 50 12
info@hispanohilarienca.com
Agència Transports Sacalm, S.L. 972 86 94 39
Transports J. Valls 972 87 20 52
699 57 33 82
ancose68@gmail.com
Transports Jordi Comas 972 87 39 04
605 24 71 03
Transports Josep Canaleta 972 86 92 01
699 97 83 14
Transports Josep Elias 972 86 83 75
636 01 57 22
esterelias81@hotmail.com
Transp. Maria Moragas (Ponet) 972 86 90 58
659 90 95 83
rosellmoragas@hotmail.com
Transports Ruiz-Ruano 972 86 91 01
Transports Ricard Moragas i Fills 972 86 86 07
Transports Soler 972 86 83 74
trans.soler@hotmail.com
Transports Miralpeix 972 86 85 77

varis

Ganiveteria i objectes de regal "La Forja Vila" 972 86 83 44
Aporta 972 87 23 51
Autoescola Vial-2 ..... 972 86 88 38
vial2shs@hotmail.com
Estanc Duran 972 86 80 05
Fedor, S.A. ..... Fax: 972 86 90 00
972 86 82 00
fedorsa@fedorsa.com
Germans Pagès, S.L. (excavacions) 972 87 21 94
excavacionspages@gmail.com
Jaume Pallarols Canaleta (enginyer tècnic industrial) 972 86 81 64
jaume@jpallarols.com
"Eureka" joguines, loteries i llamins 972 86 80 10
eurekasanthilari@gmail.com
Vernissats i lacats "Quim Busquets" 972 86 94 11
evallsa@hotmail.es
Tapisseria Cuberta 972 86 83 33
tapisseriacuberta@hotmail.com
Tintoreria Destaca 607 70 11 13
Material Construcció Guilleries, grup Gamma 972 87 21 05
guilleries@grn.es
Magatzems Sant Hilari 972 86 80 11
Hidroserveis Guilleries, S.L. (b. d'aigua i instal·lacions) 659 43 08 64
hidroserveis@gmail.com
Ca la Quimeta (roba de la llar) 972 86 96 21
Cinema a la Fresca (j. Jumbert) 616 43 60 32

vins i begudes

Bernabé Hernández 972 86 84 71

CONTINGUT

3	Salutació de l'Alcalde
4	Pregó Festa Major 2009
7	Aspectes de la Festa 2009
8	XXXIVè Concurs Literari de narració curta
12	Fotos que seran historia
16	2n Concurs de poesia
20	Poema. Dos sonetos para mi sobrina nieta Manel Ruiz
20	Poema. Una reflexió Sandra Jódar
21	1960. Fa 50 anys Àngel Serradesanferm
26	L'economista i jurista Pere Estasén (1855-1913) i les aigües de Sant Hilari ÀNarcís Figueras
30	Va de bruixes ASV
44	Hi ha racons que ténen el seu encant Lluís Puigdemont
46	Els darrers dies d'en Serrallonga a les Guilleries Francesc Pla
54	Can Cisquet
56	Poemes Lluís Serrano
57	Poti... poti... poti.. desori 2010 Mn Joan Coma Colomé
59	El poble de Sant Hilari vist de lluny Joan Badia
60	Lourdes és el portal del Cel Teresa Ayats
61	La festa dels "Tres Reis" de l'any 1940 Àngel Serradesanferm
66	Festa Major en honor a Sant Joan Degollasi
66	Programa d'Actes Festa Major 2010
68	Activitats i notícies a Sant Hilari durant el 2009-2010
76	CiU de Sant Hilari
76	Partit Independent de Les Guilleries
77	Esquerra Republicana de Catalunya
77	Sant Hilari contra el càncer
78	JNC de Sant Hilari
78	Club Tennis Sant Hilari
79	Salvem Les Guilleries
79	Grup Excursionista Forces, Forts i Ferms
80	Via Crucis Vivent. Associació
81	Via Crucis Vivent. Reportatge fotogràfic
83	Parròquia de Sant Hilari. Via Crucis Vivent - Creu de Sant Jordi
83	Motoclub Sant Hilari
84	El Trabuc
84	Club Patí Sant Josep
85	Associació de Dones La Violeta
85	Coral Amethysta
86	Llar infantil Les Cent Fonts
87	Coses del Col·legi Sant Josep
88	Associació de Pares de Família de Sant Hilari
88	Encarahisom
89	CB Sant Hilari
89	Bojos pel temps
90	C.E. Sant Hilari - Font Vella
90	CEIP Guilleries
91	Grup Sardanista Sant Hilari
91	Guillables
92	Grup Teatre de Sant Hilari Sacalm
92	La Gorga
93	Associació de Donants de Sang de Sant Hilari
93	AMPA IES Anton Busquets i Punset
94	AMPA CEIP Guilleries
94	Ràdio Sant Hilari
95	Dinàmic 17403
95	Bastoners de les Guilleries
96	Petits Cantaires
96	Bombers Voluntaris de Sant Hilari
97	Torna en Serrallonga
98	Club de Tennis Taula de Sant Hilari
98	Coral mixta Nois Alegres
99	Associació de Pessebristes de Sant Hilari
99	Societat Ocellaire Se'osh
100	Associació de Comerç i Turisme de Sant Hilari Sacalm
100	Aula de Música municpal de Sant Hilari Sacalm
101	Moviment demogràfic
103	Telèfons d'Interès
104	Establiments

Vilar Rural de Sant Hilari Sacalm ★★★★ SERHS
Bufet lliure amb varietat de plats típics de la zona i carn a la brasa.
Realitzem tot tipus de cel.lebracions i festes d'aniversari.

saballs gestió 50 anys 1953 2003
Allianz
Mediador exclusiu d'assegurances autorització DGS C109B17424235
C/ Josep Ximeno, 10
17403 – SANT HILARI SACALM
Tel 972.86.81.15 Fax 972.86.85.92
a/e : saballs.gestio@allianzmed.es
sthilari@saballsgestio.com
ADMINISTRACIÓ DE FINQUES – ASSEGURANCES
GESTIO FISCAL, COMPTABLE I LABORAL PER EMPRESES I AUTÒNOMS

Posa't Sant Hilari a la butxaca!

LA TEVA TARGETA DE CRÈDIT/DÈBIT AMB DENOMINACIÓ D'ORIGEN PER OPERAR ARREU DEL MÓN
C/ J. Ximeno, 6 - Tel. 972 868 023 / 972 868 487 - Fax 972 869 683

Caixa Girona

Can Jover CULTIUS
viver - vivero - pépinière - nursery
Agraeix a clients i col·laboradors la seva confiança i desitja una molt bona festa major a tothom !!!!!

C2 ARQ S.L.P.
SERVEIS D'ARQUITECTURA I APARELLADOR
www.c2arq.cat
AV. JAUME I, Nº 44, ENTR. 2B. 17001 GIRONA TELF/FAX 972 20 02 22

Riudecòs
Ctra. de Joanet, s/n - JOANET
venda de llenya a domicili
972 860 453 • 609 832 112 (Jordi)
riudecos@riudecos.com

Mobles avet blau
c/piscina, 117 - tel. 972 86 97 23
17403 Sant Hilari Sacalm
mobleslavetblau@hotmail.com
www.mobleslavetblau.com

Caixa Penedès
Persones al servei de persones
Plaça Doctor Gravalosa
Tel. 972869350 - Fax 972869666
0251sthilari@caixapenedes.com
17403 Sant Hilari Sacalm
www.caixapenedes.com

IMMOBLES SANT HILARI, S.L. API
Rubèn Masnou
SERVEIS IMMOBILIARIS I ASSEGURANCES

Fotos de contraportada:
"Tambors" de Iolanda Triadó Cornella • **2n Premi** de Concurs de Fotografia de Sant Hilari 2010
"Dies de Xerinola" de Miguel Sánchez Reina • **3r Premi** de Concurs de Fotografia de Sant Hilari 2010

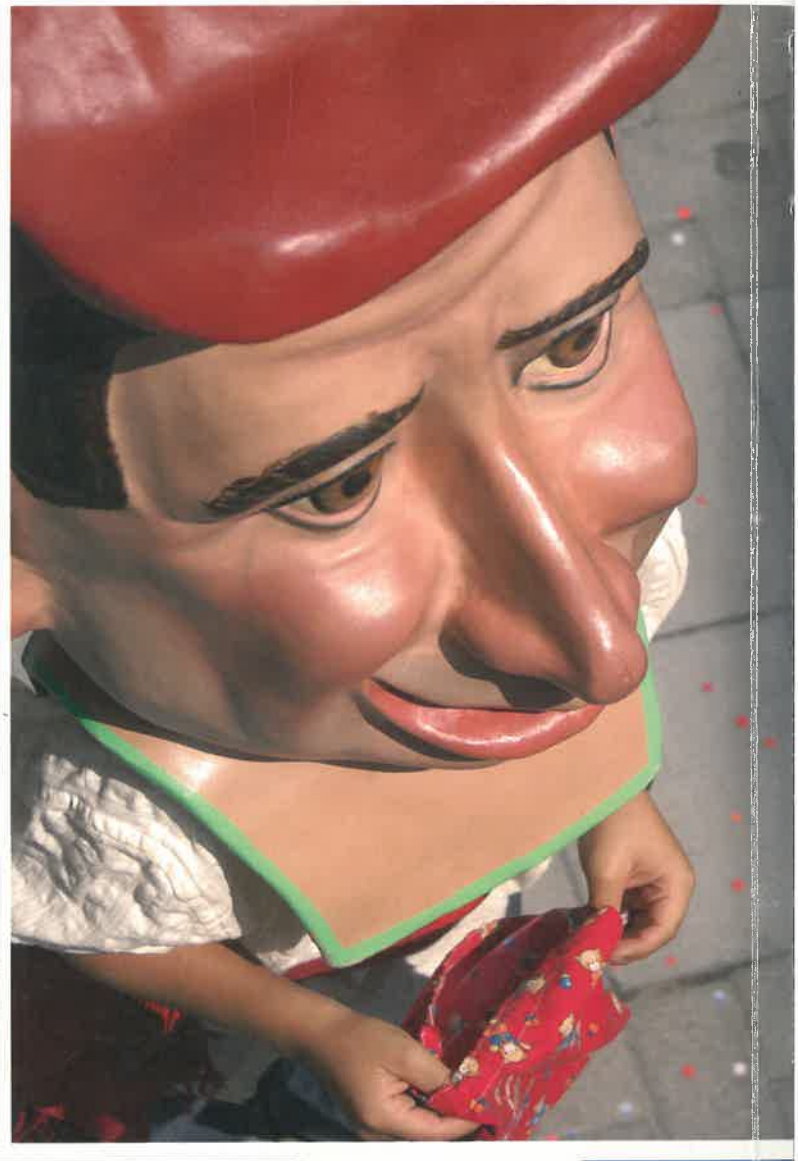

Ajuntament
de
Sant Hilari Sacalm